

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

İLKÖĞRETİM
ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI
(4-8. SINIFLAR)

Ankara, 2011

Öğretmenler!

Cumhuriyet sizden fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür nesiller ister.

Mustafa Kemal ATATÜRK

İLKÖĞRETİM
ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI
(4-8. SINIFLAR)

KOMİSYON

Doç. Dr. Mehmet Hakkı SUÇİN
Gazi Üniversitesi, Danışman, Komisyon Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Erdinç DOĞRU
Gazi Üniversitesi, Danışman

Araş. Gör. Ayşe Hümeysra KÜTÜKÇÜ
Gazi Üniversitesi, Danışman

Zeynep OKTAY
Arapça Öğretmeni

Leman YERLİ
Arapça Öğretmeni

Ahmet AYTAÇ
İmam-Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmeni

Mehmet ÜLGER
Sınıf Öğretmeni

Melek KARADAĞ
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Mevlüt KAŞIKÇI
Program Geliştirme Uzmanı

Mehtap ERMAN
Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

İÇİNDEKİLER

TABLolar.....	v
ŞEKİLLER	v
TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI	vi
1. GİRİŞ	1
2. PROGRAMIN VİZYONU	4
3. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI.....	4
3.1 İletişimsel Yaklaşımın Temel Alınması	4
3.2 Programın Sarmal Özelliği	5
3.3 Dört Dil Becerisine Odaklanma	5
3.4 Öğrenci Merkezilik	5
3.5 Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin Ölçüt Alınması.....	6
3.6 Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi.....	8
4. PROGRAMIN YAPISI	9
4.1 Genel Amaçlar.....	9
4.2 Programın Kapsamı	9
4.3 Öğrenme Alanları.....	11
4.3.1 Dinleme	11
4.3.2 Konuşma (Karşılıklı Konuşma ve Sözlü Anlatım).....	13
4.3.3 Okuma	14
4.3.4 Yazma.....	16
4.4 Kazanımlar	19
4.5 Açıklamalar	19
4.6 Etkinlikler.....	19
4.7 Dil Yapıları.....	19

4.8	Dil Yeterlilik Düzeyleri.....	20
4.9	Temalar ve İçerik Önerileri	21
4.10	Temalar ve İçerik Önerilerine İlişkin Açıklamalar.....	23
5.	ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ.....	25
6.	ÖĞRENME-ÖĞRETME ORTAMI	27
6.1	Dil Öğretiminde Sınıf Ortamının Düzenlenmesi.....	27
6.2	Öğretmenin Rolü	28
6.3	Öğrencinin Rolü	29
6.4	Velinin Rolü	30
7.	ARAPÇA ÖĞRETİMİNDE YARARLANILABİLECEK GENEL ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	31
7.	YANLIŞ DÜZELTME STRATEJİLERİ	33
8.	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	34
8.1	Dil Becerileri	35
8.2	Dil Alanları.....	35
8.3	Ölçme ve Değerlendirme Araç ve Yöntemleri.....	36
9.	İLKÖĞRETİM ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ KAZANIMLARI	47
A1.1	Düzeyi Kazanımları (4. Sınıf)	48
A1.1	Düzeyi Kazanımları (4. Sınıf)	49
A1.1	Düzeyi Kazanımları (4. Sınıf)	50
A1.1	Düzeyi Kazanımları (4. Sınıf)	51
A1.1	Düzeyi Kazanımları (4.Sınıf)	52
A1.2	Düzeyi Kazanımları (5. Sınıf)	53
A1.2	Düzeyi Kazanımları (5. Sınıf)	54
A1.2	Düzeyi Kazanımları (5. Sınıf)	55
A1.2	Düzeyi Kazanımları (5. Sınıf)	56

A1.2 Düzeyi Kazanımları (5.Sınıf).....	57
A1.3 Düzeyi Kazanımları (6. Sınıf).....	58
A1.3 Düzeyi Kazanımları (6. Sınıf).....	59
A1.3 Düzeyi Kazanımları (6. Sınıf).....	60
A1.3 Düzeyi Kazanımları (6. Sınıf).....	61
A1.3 Düzeyi Kazanımları (6.Sınıf).....	62
A2.1 Düzeyi Kazanımları (7.Sınıf).....	63
A2.1 Düzeyi Kazanımları (7. Sınıf).....	64
A2.1 Düzeyi Kazanımları (7. Sınıf).....	65
A2.1 Düzeyi Kazanımları (7.Sınıf).....	66
A2.1 Düzeyi Kazanımları (7.Sınıf).....	67
A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf).....	68
A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf).....	69
A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf).....	70
A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf).....	71
A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf).....	72
10. ATATÜRKÇÜLÜKLE İLGİLİ KONU VE KAZANIMLAR.....	73
11. DİL YAPILARI.....	74
A1.1 Düzeyi Dil Yapıları.....	74
A1.2 Düzeyi Dil Yapıları.....	75
A1.3 Düzeyi Dil Yapıları.....	76
A2.1 Düzeyi Dil Yapıları.....	76
A2.2 Düzeyi Dil Yapıları.....	77
13. ETKİNLİK ÖRNEKLERİ.....	78
Etkinlik I	78
Etkinlik II.....	79

Etkinlik III.....	80
Etkinlik IV	81
Etkinlik V.....	82
Etkinlik VI	84
Etkinlik VII.....	85
Etkinlik VIII.....	87
Etkinlik IX	88
Etkinlik X.....	89
Etkinlik XI	90
Etkinlik XII	91
Etkinlik XIII.....	93
Etkinlik XIV.....	94
Etkinlik XV	96
TERİMLER SÖZLÜĞÜ	97
KAYNAKÇA	99

TABLÖLAR

Tablo 1: İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın Düzeyleri ve Saat Aralıkları	2
Tablo 2: OBM Temel Kullanıcı Küresel Kazanımları	7
Tablo 3: OBM Öz Değerlendirme Çizelgesi (OBM, 2009: 25-26).....	7
Tablo 4: Süreç Odaklı Yazmada İzlenebilecek Yol	17
Tablo 5: İlköğretim Arapça Ders Dil Yeterlilik Düzeyleri.....	20
Tablo 6: Forma Sayıları.....	24
Tablo 7: Performans Görevi Dereceli Puanlama Anahtarı.....	42
Tablo 8: Proje Değerlendirme Formu.....	44
Tablo 9: Öz Değerlendirme Formu	45
Tablo 10: Grup Öz Değerlendirme Formu	46

ŞEKİLLER

Şekil 1 OBM Ölçütlenirilmiş Düzeyler	6
Şekil 2: İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın Kapsamı	10

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk millî eğitiminin genel amaçları:

1. Genel Amaçlar

Madde 2.

Türk millî eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

1. Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa'da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip; insan haklarına saygılı; kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranış ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

1. GİRİŞ

Dil, kişiler arasında iletişimi sağlayan en önemli unsurlardan biridir. Diğer insanlarla ilişkilerimizde bize aracılık eden, sosyal bağlarımızı düzenleyen bir sistem olarak hayatımızın her safhasında mevcuttur. Son zamanlarda bilim ve teknolojiye hızlı gelişmelerin olması, kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması, kültürel ve ticari ilişkilerin artması, dış turizmin önem kazanması ve küreselleşen dünyanın bir sonucu olarak günümüzde, insanların kendi dillerinden başka bir dili öğrenmesi ve kültürleri tanınması gereksinim hâline gelmiştir.

Dil sayesinde insanlar, çevresini anlar, sorgular ve hayatını sürdürebilmesini sağlayacak deneyimler kazanır. Bunu yabancı bir dil ile desteklemesi ise bireye diğer insanları ve kültürleri algılamasında, yeteneklerini geliştirmesinde büyük katkı sağlar. Kültürün, edinilen deneyimlerin birbirine eklenmesi sonucu oluştuğu göz önüne alındığında kendi kültürüne başka deneyimleri eklemek sahip olunan kültürü, bulunduğu noktadan daha yukarılara taşıyacaktır.

Arapça, gerek konuşulduğu coğrafyanın genişliği gerek bu coğrafyanın dünyadaki stratejik önemi bakımından her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. Arapçanın öğrenilmesi için tarihsel ve kültürel sebepler olduğu gibi turistik, ticari, ekonomik ve benzeri pek çok neden bulunmaktadır. Bunun yanı sıra Arapça, Birleşmiş Milletlerin İngilizce, Çince, İspanyolca, Rusça ve Fransızcayla birlikte kabul ettiği altı resmî dilden biridir. Birleşmiş Milletlerin resmî dili olmasının yanı sıra Arapça 26 ülkenin resmî dili olup Asya ve Afrika’da yaklaşık 350 milyon nüfusun konuştuğu önemli bir dildir.

Tarih boyunca Arapça sadece belli coğrafyadaki bir nüfusun kullandığı bir iletişim dili değil aynı zamanda bir kültürün dönüşümünün aracı olarak kullanılmıştır. Geç Emevi ve erken Abbasi dönemlerinde, 9 ve 10. yüzyıllarda başta Yunan olmak üzere Fars ve Hint düşüncesi ve kültürü bazen doğrudan bazen de Süryanice yoluyla Arapçaya aktarılmış, dönemin “küresel kültürü” İslam düşüncesiyle dönüşüme uğramıştır. Bu vesileyle Arapça, çevrildiği dillerin terminolojisini de bünyesine katarak zenginleşmiştir.

Endülüs’te ise tersine bir hareket söz konusudur. Arapçadan Latinceye çeviriler yapılmıştır. Bu çeviriler olmasaydı belki de Avrupa Rönesans’ı çok daha geç bir dönemde gerçekleşecekti. Bundan dolayıdır ki birçok Batı ve Doğu dili, Arapçanın söz varlığından etkilenecek ve Arapçadan birçok kelime almıştır. Türkçede de pek çok Arapça kökenli kelime bu-

lunmaktadır. Mescit, kâtip, talebe, istihdam, ikram, meclis, terbiye, ilim vb. bu kelimelerden sadece birkaçıdır.

Türk milletinin kültür mirasının vazgeçilmez parçaları olan el yazması ve basılı binlerce eserin Arap harfleriyle yazılması, kültür tarihimiz açısından bu dilin ne derece önemli olduğunun göstergesidir. Türklerin, Arapça konuşan toplumlarla Selçuklulardan itibaren gittikçe artan siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkileri de bu dilin Türk toplumundaki önemini artıran etkenlerden olmuştur.

Ülkemizin komşu ülkelerle gelişen ticari, ekonomik, siyasi ve kültürel ilişkileri nedeniyle iletişimi sağlayacak yetişmiş insan gücüne ihtiyaç duyulmaktadır. Esasen ülkemizde Arapça öğretimi köklü bir geleneğe sahip olmasına rağmen bir yabancı dil olarak bu dilin öğretiminde öğrenci merkezli, iletişim odaklı ve görev temelli yaklaşımlardan henüz yeterince yararlanılmış değildir.

Bütün bu etkenler ve ihtiyaçlar, ülkemizde Arapça öğretiminin yeni bir yaklaşımla ele alınmasını zorunlu kılmıştır. Bu nedenle İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın hazırlanmasında Avrupa Konseyi tarafından yabancı dil öğrenimi ve öğretimi için yabancı dil dersinin uygulanmasına dair, karşılaştırılabilir standartlar getiren Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (OBM)'nden yararlanılmıştır. OBM, sadece Avrupa dillerini geliştirmeye yönelik kültürel bir araç olarak görülmemelidir. Günümüzde OBM, aralarında Türkçe, Arapça, Çince, Japonca, Korece, Rusça, Gürcüce, Ermenice'nin de olduğu yaklaşık 40 dile çevrilmiştir. Gerek Avrupa'da gerekse Arap dünyasında yabancılara Arapça öğretiminde OBM standartlarına önemli bir ilgi olduğu bilinmektedir.

OBM'ye göre hazırlanan İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı ile 8. sınıfın sonunda ulaşılması hedeflenen başarı düzeyi, temel dil kullanımı (A2) olarak belirlenmiştir. İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı, 4 ve 5. sınıflar için haftada 3 ders saati, 6, 7 ve 8. sınıflar için 4 saat üzerinden toplam 648 ders saati olarak yapılandırılmıştır (Tablo 1).

Sınıf	Küresel Düzey	Alt Düzeyler	Saat Aralığı	Toplam
4	A1	A1.1	108	108
5		A1.2	108-216	108
6		A1.3	216-360	144
7	A2	A2.1	360-504	144
8		A2.2	504-648	144
Genel Toplam				648

Tablo 1: İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın Düzeyleri ve Saat Aralıkları

6, 7 ve 8. sınıflarda öğrencilerin Arapça dersini *seçmeli* olarak almaları durumunda, program haftada 1 ders saati olmak üzere toplam 108 ders saati olarak yapılandırılır. Bu ra-

kam, söz konusu üç yılın toplam ders saati olup programda belirlenen A1.1 düzeyine denk gelmektedir. Zümre öğretmenleri, programın öngördüğü kazanımlar, temalar, dil yapıları ve diğer hususlara bağlı kalmak suretiyle söz konusu düzeyi 6, 7 ve 8. sınıflar için yapılandırabilirler.

OBM'nin eylem odaklı yaklaşımını ve söz konusu yaklaşımın öngördüğü ortak başvuru düzeylerini esas alan İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın hedef kitlesi şunlardır:

- Öğretmenler
- Ders kitabı yazarları
- Öğretim materyali hazırlayanlar
- Öğretmen yetiştirenler
- Sınav sorusu hazırlayanlar

Söz konusu hedef kitle dikkate alınarak hazırlanan İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın, Arapça öğretmenlerine dil öğretiminde etkin ve etkileşimli sınıf ortamları oluşturmaları; öğrencilere ise Arapça öğrenmenin kişisel, sosyal ve kültürel bakımdan gelişmeleri için gerekliliğini ve önemini benimsetme, birlikte öğrenmekten zevk alma ve kendini ifade etme becerilerini geliştirme bakımından kılavuz olacağı düşünülmektedir.

2. PROGRAMIN VİZYONU

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programının vizyonu, yabancı dil öğrenmekten zevk alan, kendi değerlerinin farkında olan ve farklı olana karşı hoşgörü gösteren, hayat boyu öğrenmeyi ilke edinen, kendine güvenli ve kendi yeteneklerinin farkında olan, başkalarıyla işbirliği yaparak birlikte öğrenen, düşünme becerilerini harekete geçirerek sorgulayan, karar veren ve sorunlara çözüm üreten bireyler yetiştirmektir.

3. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı, dil öğretiminde son yıllarda dil kuralları yerine dil kullanımına ağırlık veren yaklaşımlardan biri olan iletişimsel yaklaşım temel alınarak hazırlanmıştır. Bütün bunlara bağlı olarak dil öğretiminde dilin toplumsal iletişim bağlamı önem kazanarak “iletişim edinci” diye adlandırılan ve dilin nerede, ne zaman, nasıl ve kim tarafından kullanılması gerektiğini anlatan bir anlayış ön plana çıkmıştır.

Programda yabancı dil öğretimlerinin birçoğunda ortak bir özellik olan sarmal yaklaşım tercih edilmiştir. Konular birbiri üzerine yığılan tuğlalar biçiminde değil, iç içe örülen, başı, ortası ve sonu arasında sürekli ilişki kurulan bir düzenek içinde sunulmaktadır.

Programın dört dil becerisine odaklanması, öğrenciyi merkeze alacak şekilde düzenlenmesi, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni’ni (OBM) esas alması ve çocuklara yabancı dil öğretildiğinin bilincinde olması da programın diğer temel yaklaşımlarını meydana getirmektedir.

Programın yukarıda özetlenen temel yaklaşımı aşağıda detaylandırılmıştır.

3.1 İletişimsel Yaklaşımın Temel Alınması

İletişimsel yaklaşıma göre dil öğrenmenin temel amacı, dilin asıl işlevi olan yazılı ve sözlü iletişimin sağlanmasıdır. Bu görüşe göre dilin kurallarından çok, bir iletişim aracı olarak kullanılması önemlidir.

İletişimsel yaklaşıma göre dilin öğrenme sürecinde öğrencinin geçirdiği zihinsel süreç önemli bir yer tutar. Buna göre öğrenciler, kalıpları ezberlemek yerine öğrendiklerini anlamaya ve kavramaya, kavradıklarını da bulundukları ortamlarda kullanmaya yönlendirilir. Öğrenciler için iletişim, bireysel ihtiyaçların karşılanması, yeteneklerin geliştirilmesi ve toplumsal

hayatın oluşması ve sürdürülmesi için gerekli bir süreçtir. Kuralların öğrenciye doğrudan verilmesi değil dilin kullanımı sürecinde öğrenci tarafından araştırılıp bulunması ve anlaşılması esastır. İletişimsel yaklaşımda konu ya da işlev belirlenerek her fırsatta sınıf içinde ve dışında üretime ilişkin etkinlikler yapılmalıdır.

Söz konusu yaklaşım Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde "eylem odaklı yaklaşım" doğrultusunda yapılandırılmıştır (OBM, 2009: 8-9).

3.2 Programın Sarmal Özelliği

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı, sarmal yapıyı benimsemiştir. Sarmal yapı öğrencilerin ve öğretmenlerin belirli bir konuyu, daha sonraki konular içinde tekrar etmelerine olanak tanır. Bu şekilde bir konunun bir defa ele alınıp sonra unutulmaya terk edilmesi önlenmiş olur ve aynı konu değişik zamanlarda değişik görünümlemlerle tekrar edilerek pekiştirilir.

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın sarmal yapısı, Arapça öğretimi sırasında konuların basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta, yakından uzağa, genişleyerek ve derinleşerek ilerlemesini sağlamaktadır. Bu nedenle programdaki açıklamalar sütununda belirtilen uyarılar dikkate alınmalıdır.

3.3 Dört Dil Becerisine Odaklanma

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar, öğrenme alanları çerçevesinde yapılandırılan dört temel dil becerisi olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma ile öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin yanı sıra; sorgulama, sıralama, sınıflama, özetleme, ilişkilendirme ve eşleştirme gibi alt becerileri de kazanmaları amaçlanmıştır. Bu becerileri kullanarak öğrencilerin kendilerini bilişsel, sosyal ve duygusal yönden geliştirmeleri; etkili iletişim kurmaları, yabancı dil öğrenimine karşı olumlu tavır kazanmaları, istek duyarak okuma-yazma alışkanlığı edinmeleri beklenmektedir.

3.4 Öğrenci Merkezilik

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar, öğrenme alanı çerçevesinde yapılandırılan dört dil becerisi olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma ile öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

Öğrenci merkezli eğitim, öğrenmeyi öğrenmenin esas olduğu, her öğrencinin farklı zaman, tarz ve hızda öğrenebileceği ilkesine dayalı, düşünme becerilerini geliştirmenin yaratıcı düşüncüyü de geliştirdiğini kabul eden bir yaklaşımdır. Bu yaklaşıma göre öğrencilerin bir

problemlerle karşı karşıya kaldıklarında doğru kararlar alıp uygulamaya geçmeleri, yaratıcı düşünceleri, problem çözme yeterliğine sahip olmaları, öğrenmeyi öğrenmeleri, iş birliğine yatkın olmaları, kendi kendini yönetebilmeleri beklenmektedir. Bu yaklaşımda öğretmen, öğrenci farklılıklarını ortaya çıkaran, ilgi ve ihtiyaçlarını tespit eden, çalışmaları planlayan veya organize eden, gerekli ortamı hazırlayan, rolleri belirleyen, çalışmaları başlatıp yürüten, sonuçlandırıp değerlendiren bir rehber durumundadır. Bu nedenle öğretmen merkezli anlatım doğrultma ve uygulama gibi geleneksel öğretim uygulamaları yerine, öğrenci merkezli iletişimci bir öğretim esas alınmalıdır.

3.5 Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin Ölçüt Alınması

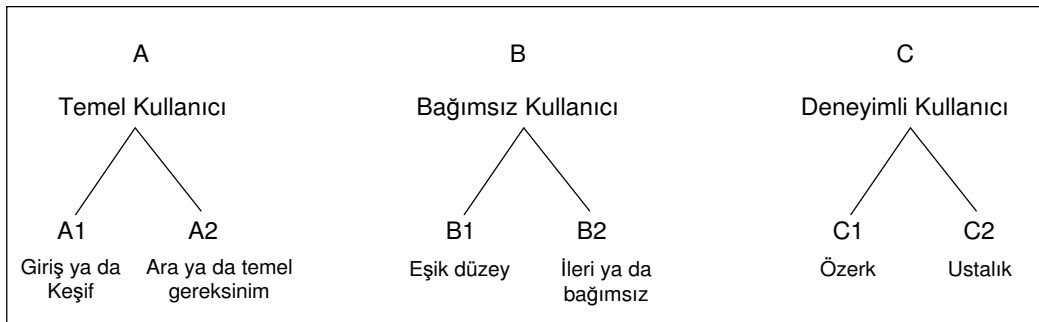
Programın hazırlanmasında Avrupa Konseyi tarafından yabancı dil öğrenimi ve öğretimi için yabancı dil dersinin uygulanmasına dair karşılaştırılabilir standartlar getiren Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (OBM)'nden yararlanılmıştır.

1991 yılında konseye üye ülkelerin katıldığı bir sempozyumla İsviçre'de temelleri atılan OBM, 1997 yılında konseye üye ülkeler tarafından onaylanmıştır. Çok dilliliğin ve çok kültürlülüğün önemini vurgulayan metin, dil öğrenme, öğretme, değerlendirme alanlarında yabancı dil öğretmenlerine ve öğrenenlere yol gösterme amacıyla hazırlanmış kapsamlı, şeffaf ve tutarlı bir kılavuz kitaptır.

OBM'nde yaşam boyu öğrenme, öğrenen özerkliği ve kültürler arası etkileşimin de önemi vurgulanmakta, dil öğrenen kişinin ulaşması beklenen bilgi ve beceriler, dile ilişkin yeterlik düzeyleri ile tanımlanmaktadır.

OBM, dile ilişkin yeterlik düzeylerini (A1-C2) tanımlayan, ulaşılabilir ve kontrol edilebilir amaçlar koyan ve bütün Avrupa ülkeleri tarafından tanınan bir araç niteliğindedir. Bu sebeple OBM bütün yabancı dil dersi öğretim programlarının hazırlanmasında başvurulabilecek bir kaynaktır.

OBM'nde öğrencilerin A1-A2 dil düzeylerinde, temel düzeyde yabancı dili kullanabilmeleri, B1-B2 dil düzeylerinde bağımsız düzeyde iletişim kurabilmeleri, C1 düzeyini tamamladıklarında da hedef dili deneyimli olarak kullanabilmeleri amaçlanmıştır (Şekil 1).

Şekil 1 OBM Ölçütlendirilmiş Düzeyler

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı, küresel ölçeğin “Temel Kullanıcı” (A1-A2) düzeyinde tasarlanan şu “küresel” kazanımları içermektedir (Tablo 2):

TEMEL KULLANICI	A2	- Kişisel, aile, alışveriş, yakın çevre ve iş gibi alanlarda çok sık kullanılan temel ifadeleri ve cümleleri anlayabilir. - Bildiği, alışlagelen konularda doğrudan bilgi alışverişinde bulunarak basit düzeyde iletişim kurabilir. - Basit bir dille kendi öz geçmişi ve yakın çevresi hakkında bilgi verebilir ve anlık ihtiyaçlarını karşılayabilir.
	A1	- Sıradan ve gündelik ifadelerle somut ihtiyaçları karşılamayı hedefleyen temel sözceleri anlayabilir ve kullanabilir. - Kendini veya başkalarını tanıtabilir; bu bağlamda nerede oturduğu, kimleri tanıdığı, sahip oldukları ve benzeri kişisel ayrıntılarla ilgili soru sorabilir ve bu tür sorulara cevap verebilir. - Konuştuğu kişilerin yavaş ve anlaşılır bir şekilde konuşmaları ve yardıma hazır olmaları hâlinde basit düzeyde iletişime girebilir.

Tablo 2: OBM Temel Kullanıcı Küresel Kazanımları

OBM’nde ortak yeti düzeyleri öğrencinin kendi kendini değerlendirmesi göz önünde bulundurularak da tablolaştırılmıştır (OBM, 2009: 25-26). Buna göre A1-A2 düzeyinde tasarlanan İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı’nın Öz Değerlendirme Çizelgesi’ndeki görünümü şu şekildedir:

		A1	A2
ANLAMA	Dinleme	Benimle, ailemle ve yakın çevremle ilgili tanıdık sözcükleri ve çok temel kalıpları, yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilirim.	Beni doğrudan ilgilendiren konularla ilişkili kalıpları ve çok sık kullanılan sözcükleri anlayabilirim. (Örneğin; en temel kişisel ve ailevi bilgiler, alışveriş, yerel çevre, meslek). Kısa, net, basit ileti ve duyurulardaki temel düşüncüyü kavrayabilirim.
	Okuma	Katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlayabilirim.	Kısa ve basit metinleri okuyabilirim. İlanlar, kullanım kılavuzları, menüler ve zaman çizelgeleri gibi basit günlük metinlerdeki genel bilgileri kavrayabilir ve kısa kişisel mektupları anlayabilirim.
KONUŞMA	Karşılıklı Konuşma	Karşımdaki kişinin söylediklerini daha yavaş bir konuşma hızında yinlemesi ve söylemek istediklerimi oluşturmada bana yardımcı olması koşuluyla basit yoldan iletişim kurabilirim. O anki gereksinime ya da çok bildik konulara ilişkin alanlarda basit sorular sorabilir ve cevap verebilirim.	Bildik konular ve faaliyetler hakkında doğrudan bilgi alışverişini gerektiren basit ve alışılmış işlerde iletişim kurabilirim. Genellikle konuşmayı sürdürebilecek kadar anlamasam da kısa sohbetlere katılabilirim.
	Sözlü Anlatım	Yaşadığım yeri ve tanıdığım insanları betimlemek için basit kalıpları ve tümcele-ri kullanabilirim.	Basit bir dille ailemi ve diğer insanları, yaşam koşullarımı, eğitim geçmişimi ve son işimi betimlemek için bir dizi kalıp ve tümceyi kullanabilirim.
YAZMA	Yazılı Anlatım	Kısa ve basit tümcelerle kartpostal yazabilirim. Örneğin; tatil kartpostalıyla selam göndermek gibi. Kişisel bilgi içeren formları doldurabilirim. Örneğin; Otel kayıt formuna isim, uyruk ve adres yazmak gibi.	Kısa, basit notlar ve iletiler yazabilirim. Teşekkür mektubu gibi çok kısa kişisel mektupları yazabilirim.

Tablo 3: OBM Öz Değerlendirme Çizelgesi (OBM, 2009: 25-26)

3.6 Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi

Çocukların yabancı dil öğrenme şekli diğer yaş gruplarından farklıdır. Çocuklara yabancı dil öğretirken onların şu özelliklerini göz önünde bulundurmak gerekir:

Çocuklar anlamı hızlı kavrarlar. Çocuklar yabancı dilde duydukları kelimeyi anlamadan önce iletişimin taşıdığı genel anlamı anlayabilirler. Bu nedenle çocuklar görsel araç-gereçler, jest, mimik ve gösterme yoluyla daha iyi kavrarlar.

Çocuklar sınırlı dil kaynaklarını başarılı bir şekilde kullanabilirler. Çocuklar az da olsa hedef dilden bildiklerini başarılı bir şekilde iletişim amacıyla kullanabilirler. Bunu yaparken çeşitli iletişim stratejilerini, jest ve mimiklerini kullanarak daha önce bildiklerini yeni öğrendikleriyle ilişkilendirirler.

Çocuklar dolaylı öğrenme kapasitesine sahiptirler. Çocuklar ana dillerini de bu yolla öğrenirler. Ana dili, birtakım problemleri çözmek ve birçok “görev”i yerine getirmek için dolaylı bir şekilde öğrenilir. Çocuklar bu deneyimlerini yabancı dil öğrenirken de kullanabilirler.

Çocuklar doğaları gereği oyun ve eğlenceye eğilim gösterirler. Çocuklar erken yaşlarda muhtemelen bir yabancı dili öğrenme ihtiyacı duymazlar. Buna karşın, doğası gereği oyuna ilgi gösterirler. Hedef dilin konuşulduğu ortamda yaşamadıkları takdirde yabancı dilde konuşma ihtiyacı duymayabilirler. Bu nedenle çocukların yabancı dilde iletişim kurma ihtiyacı, oyunlara katılım ve diğer eğlenceli etkinliklerle meydana getirilmelidir.

Çocukların hayal güçleri canlıdır. Çocukların güçlü hayal güçleri, sınıfta hayattan kopuk olmayan gerçek dili kullanma olanağı verir. Rol yapma ve drama etkinlikleri aracılığıyla hayal güçleri başka ülkelere seyahat etmelerini, başka insanlarla tanışmalarını ve bu insanlarla etkileşim içinde olmalarını sağlayabilir.

Çocuklar etkileşim ve başkalarıyla konuşma yetisine sahiptirler. Çocuklar da herkes gibi kişilerarası iletişime geçebilmek için dili kullanmak zorundadırlar. Öte yandan kendileri ve ilgi alanları hakkında konuşmayı da severler.

Çocuklar bilişsel ve duygusal gelişim düzeylerine uygun etkinliklere ilgi gösterirler. Öğrencilerin yabancı dile karşı “tutumları” oldukça önem arz etmektedir. Onların yabancı dille ilgili gelecekteki kariyerlerini etkileyecek olan, bu tutumları olacaktır. Öğrencinin belli dil yapılarını veya kelime hazinesini edinmemeleri ileride telafi edilebilir ancak yabancı dile karşı olumsuz tutumları telafi edilemeyecebilir.

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı, çocukların yukarıdaki özellikleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.

4. PROGRAMIN YAPISI

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı aşağıdaki bölümlerden oluşmaktadır.

4.1 Genel Amaçlar

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı, Türk millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

- Yabancı dil öğrenmeye istekli olmalarını,
- Arapça konuşulan coğrafyadaki çeşitli kültürleri tanımalarını,
- Kendi kültürel değerlerini fark ederek farklı olana hoşgörü ve saygı göstermelerini,
- Kendi kültürel değerlerini yabancılara aktarmalarını,
- Hedef dilde dinleme, konuşma, okuma ve yazma dil becerilerini geliştirmelerini,
- Kendini ifade etme, iletişim kurma, iş birliği yapma, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmelerini,
- Seviyelerine uygun görsel, işitsel ve yazılı kaynakları takip etmelerini,
- Bilgi teknolojilerinden yararlanarak öğrenme becerilerini geliştirmelerini,
- Diller İçin Ortak Başvuru Metni'nde belirlenen ölçütlere göre kendilerini değerlendirmelerini amaçlamaktadır.

4.2 Programın Kapsamı

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın kapsamı öğrencilerin;

- İletişim becerilerine,
- Zihinsel ve psikomotor gelişim düzeylerine,
- Bilişsel alanlara (okuduğunu anlama, yorumlama, karşılaştırma vb.),
- Duyuşsal alanlara (kültürler arası hoşgörü, dil öğrenmeye karşı ilgi duyma vb.),
- Psikomotor becerilere (sesli okuma, yazma, şarkı söyleme, drama, konuşma gibi zihin ve kas koordinasyonu ile ilgili beceriler vb.),
- Dört dil becerisini dengeli biçimde geliştirmeye,

- Kendi kültür değerlerini yabancılara aktarma, hedef dili konuşan ülkelerin kültür değerlerini fark edebilme ve hedef dilin yaşadığı kültürü tanıma gibi yetileri geliştirmeye yönelik iş birliği yapacakları ve birlikte sorumlulukları paylaşacakları öğrenme ortamlarına,
- Kendi yeteneklerini keşfetmelerine, güçlü ve zayıf yönlerini tanımalarına ve kendi kendilerini değerlendirmelerine,
- Dört dil becerisini geliştirirken özellikle üretime dayalı beceriler aracılığıyla kendilerini ifade etme becerilerini geliştirmeye,
- Not alma, önemli hususların altını çizme, dikkatini sunulan bilgiye yoğunlaştırma, kendi kendine öğrenme için materyal oluşturma ve kullanma yeteneği gibi çalışma becerilerini geliştirmeye

yönelik kazanımlarla düzenlenmiştir (Şekil 2).

Şekil 2: İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın Kapsamı

4.3 Öğrenme Alanları

Öğrenme alanları, anlama (dinleme, okuma) ve anlatmayı (konuşma, yazma) temel alan dört beceriden oluşmaktadır. İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı hazırlanırken bu dil becerileri temel alınmıştır. Programda dört dil becerisinin hiçbirine öncelik sırası verilmemiş olup bütün dil becerilerinin doğal iletişim ortamlarında olduğu gibi birbiriyle etkileşim içerisinde ele alınması hedeflenmiştir. Bu etkileşim öğrencinin dili öğrenme, etkili kullanma ve bilgileri yapılandırma sürecini kolaylaştıracaktır. Örneğin, öğrenciler okuma öncesinde başlıktan, görsellerden, anahtar kelimelerden vb.den yararlanarak ön bilgileri doğrultusunda konuya ilişkin düşüncelerini ifade edebilir, işlenen konu çerçevesinde bildiklerini ve öğrendiklerini paylaşabilirler. Okuma sonrasında konuya ilişkin değerlendirmelerin yer aldığı kısa sözlü ve yazılı metinler oluşturabilirler.

Dört dil becerisinin birlikte ve etkileşim içerisinde kullanılmasıyla öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi sağlanacaktır. Programın öğrenme alanlarını oluşturan beceriler aşağıda özetlenmiştir.

4.3.1 Dinleme

Dinleme, günlük yaşamda iletişimin gerçekleşebilmesi, aynı zamanda eğitim ortamında öğrenmenin sağlanabilmesi için gereksinim duyulan dil becerisidir. Dinleme edilgen bir işlem olarak değil tam tersine bireyin etkin katılımı ile gerçekleşir. Dinleme aynı zamanda konuşma esnasında aktarılan duygu ve düşünceleri anlamak, bağlam içerisinde değerlendirmek, düzenlemek, aralarındaki ilişkiyi saptamak, yorumlamak ve belleğinde saklamaya değer bulduklarını seçip ayırmak gibi farklı zihinsel süreçleri gerektirmektedir.

Dinleme tek taraflı gerçekleşen bir beceri olarak ele alınmamalıdır. Diğer bir deyişle dili kullanabilmek için önce dinleyerek anlamak gerekmektedir. Yabancı dil öğrenme sürecinde öğrencinin hedef dili duymasını sağlamak dinleme becerisinin gelişmesi için tek başına yeterli değildir. Bu doğrultuda dil sınıflarında dinleme becerisinin geliştirilmesi için farklı amaçlara yönelik olarak farklı dinlemelere yer verilmesi önem taşımaktadır. Farklı amaçlar doğrultusunda farklı olarak gerçekleştirilen dinleme türlerinden bazıları aşağıda sıralanmıştır:

Yoğun dinleme: Konuşma dilinde yer alan belirli dil yapılarını ve vurguları saptamak amacıyla yapılan dinleme.

Seçici dinleme: Belirli bir bilgiyi edinmek amacıyla tüm duyulanı anlamlandırmaya çalışmaksızın yapılan dinleme. Örneğin, uçuş anonslarında doğru kapı numarasını bulabilmek veya seyahat edilecek ülkedeki hava durumunu öğrenmek amacıyla yapılan dinleme.

Yaygın dinleme: Ders sunumu, karşılıklı konuşma gibi daha uzun süreli metinleri dinleyerek söylenenlerden genel bir anlam çıkarmak için yapılan dinleme.

Etkileşimli dinleme: İkili ve grup çalışmalarında, rol çalışmalarında, tartışma ortamlarında konuşma ile bütünleşerek gerçekleşen dinleme.

Öğrenme-öğretme sürecinde, öğretmen yukarıda belirtilen farklı dinleme türleri ile sınıfının ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda dinleme etkinlikleri düzenlerken seçiminde ses bantlarının, videokasetlerin, uzman kişilerce hazırlanmış sözcük ve tümce vurgusu içeren kasetlerin, CD'lerin kullanımına koşullar olarak tanıdığı ölçüde özen göstermelidir.

Dinleme becerisi içsel bir süreç olduğundan dinleme etkinliklerinin sonucunda anlamın gerçekleşip gerçekleşmediğini çözümleyebilmek için dinleme sonrası konuşma, yazma gibi üretime yönelik becerilerin kullanımına da ders ortamında yer verilmelidir. Dinleme etkinliklerinde dinleme öncesi, dinleme sırası ve dinleme sonrası aşamaları gerçekleştirmek, öğrenciyi dinleme stratejilerini kullanmaya özendirmek, etkileşimsel öğrenmeye olanak tanımak ve anlamlı öğrenmeyi desteklemek için önemlidir. Aşağıda farklı amaçlar doğrultusunda farklı dinlemelerle gerçekleştirilecek bazı dinleme etkinlikleri öneri şeklinde verilmiştir. Bu etkinlikler dinleme etkinliklerinin farklı aşamalarında kullanılabilir:

- Kayıtlı bir metnin veya öğretmenin dinlenmesiyle metinde yer alan yönergelerin uygulanması
- Kayıtlı bir metinde yer alan betimlemelerin dinlenmesiyle uygun resmin, grafiğin, tablonun seçilmesi
- Dinlenen metinle ilgili soruların cevaplanması
- Dinlenen bir öykünün sonunun yazılması
- Dinlenen bir öyküde yer alan olayların kronolojik sıralama ile şemalaştırılması
- Karşılıklı konuşmanın (doktor sekreteri ve hasta arasındaki telefon görüşmesi gibi) dinlenerek seçilen bilginin (yer, zaman, kişi, durum) randevu defteri, haftalık plan, form gibi farklı bir metne işlenmesi
- Dinleme sonrasında doğru- yanlış etkinliklerinin tamamlanması
- Karşılıklı bir konuşmanın dinlenerek konuşmanın kimler arasında ve nerede gerçekleştiğine ilişkin tahminde bulunulması
- Karşılıklı konuşmayı dinlemeden önce resimlere bakarak tahminde bulunulması, dinleme sonrasında tahminler ile metinde yer alan olayların karşılaştırılması, benzer bir karşılıklı konuşmanın sınıf ortamında canlandırılması
- Telefona bırakılmış mesajların dinlenmesi, bu mesajların içerdiği bilginin aynı kişilere iletilmek üzere yazılı nota dönüştürülmesi

- Küçük bir sunuda yer alan ana düşüncelerin not edilmesi
- Metinde açık bir şekilde ifade edilmeyen duygu, düşünce ve anlamların çıkarım yoluyla bulunması. Örneğin, karşılıklı konuşmanın dinlenmesi sonucunda iletişimde bulunanların ne tür bir duygu (kızgın, mutlu, tedirgin vb.) içerisinde olduğunun saptanması

Öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirebilmeleri için yukarıda belirtilen sınıf içi çalışmaların yanı sıra sınıf dışı ortamlarda da dinlemenin sürdürülebilmesi amacıyla öğrencilerin Internet, MP3 çalar, CD, DVD, hedef dilde yayın yapan kanalları dinlemeleri doğrultusunda yönlendirilmeleri de gerekmektedir. Bu durum öğrencileri gerçek iletişim ortamlarına hazırlamada yarar sağlayacaktır. Öğretmen, öğrencilerin dinleme becerilerinin gelişmesinde en temel kaynaktır. Bu nedenle öğretmen sınıf içinde olabildiğince hedef dili kullanarak model olmalı ve öğrencilerini hedef dili kullanmaya özendirmelidir.

4.3.2 Konuşma (Karşılıklı Konuşma ve Sözlü Anlatım)

Yabancı dil öğretiminde önemli amaçlardan biri öğrencinin hedef dilde kendisini sözlü olarak ifade edebilmesidir. Bir dili bilip bilmediğimiz çoğu zaman o dili ne ölçüde konuşabildiğimize bağlıdır. Konuşma bilişsel becerilerin yanı sıra psikomotor becerilere de paralel olarak gerçekleşir. Aynı zamanda öğrencinin kendine güvenerek konuşması gibi duyuşsal beceriler de konuşmayı etkilemektedir. Bunun yanı sıra sesletim kurallarını doğru uygulamak, mimik, jest gibi sözel olmayan iletişimi etkili olarak kullanmak da konuşmayı destekleyen önemli öğelerdendir. Doğal iletişimde kısa yanıtların hatta bazen sözel olmayan yanıtların da çok geçerli olduğu düşünülürse başlangıç düzeyinde olan bir öğrencinin bile anlamlı iletişim kurması onu yüreklendirebilir. Özellikle başlangıç düzeyinde çoğu söz ve eylem kalıplar hâlinde öğretilir.

Konuşma sırasında konuşmanın akıcılığını sağlama, anlaşılmayan noktaları tekrarlama, aynı ifadeyi başka kelimeler ve yapılar kullanarak ifade etme gibi farklı amaçlara yönelik konuşma stratejilerinden yararlanılabileceği gibi özür dileme, ricada bulunma, bilgi aktarma, reddetme gibi farklı dil işlevleri de kullanılabilir.

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nda konuşma öğrenme alanı, sözlü anlatım ve karşılıklı konuşma bölümlerinden oluşmaktadır. *Sözlü anlatım*; sunum, görüş bildirme gibi karşıdaki kişiden cevap beklentisi olmaksızın kesintisiz gerçekleştirilebilir. Sözlü anlatım yoluyla gerçekleştirilen konuşma planlı (bir konuda sunum yapmak gibi) veya plansız (okunan veya dinlenen bir metindeki konulara ilişkin sorulara kısa cevaplar vermek vb.) olabilir.

Karşılıklı konuşma daha çok yüz yüze gerçekleşir. Öğrencilerin sözlü anlatım ve karşılıklı konuşma becerilerini kazanabilmesi için etkinliklerin farklı konuşma türlerini gözeterek

hazırlanması gerekmektedir. Sınıf ortamında yer alan konuşma türlerinden bazıları şu şekilde sıralanabilir:

- Modelleme: Anlamdan daha çok belirli bir sesletimi gerçekleştirmek amacıyla yapılan tekrarlar.
- Yoğun: Dilsel bir yapının doğru olarak kullanımı için bireysel veya ikili çalışma ile gerçekleştirilen sınırlı konuşmalar.
- Aktarımsal: Belirli bir bilginin paylaşımı için gerçekleştirilen, soru-cevap düzeneğinde ilerleyen konuşmalar.
- Yaygın: Sözel raporların, kısa sunumların, özetlerin daha resmî bir dil tercihi ile sunulması.

Yukarıda açıklanan konuşma türlerine göre sınıf içi ortamlarda gerçekleştirilebilecek bazı konuşma etkinliklerine ilişkin öneriler aşağıda sıralanmıştır:

- Diyaloglar
- Tartışmalar, münazaralar
- Doğaçlama
- Röportajlar
- Kitap tanıtımları
- Sunumlar
- Rol yapma
- Okuma tiyatrosu
- Öykü anlatımı
- İletişim oyunları

Konuşma becerisini geliştirmeye yönelik olan bu etkinliklerden öğrencilerin düzeylerine uygun olanlar seçilmeli ve bunlar sınıf içinde kullanılmalıdır. Ayrıca ikili çalışmalar ve grup çalışmaları, projeler gibi etkinlikler de konuşma fırsatları oluşturmak için sınıf içi çalışmalarda tercih edilmelidir.

4.3.3 Okuma

Okuma, metinde yer alan kelime, söz öbeği, cümle vb.nin anlamını çözmenin çok daha ötesinde öğrencinin metnin amacını tanımlayabildiği, çıkarım ve yorumlarda bulunduğu bir süreç olarak görülmelidir. Öğrencinin kendini ifade edebilmesi, değerlendirmelerde bulunması ve öne sürülen düşüncelere katılıp katılmadığını belirtebilmesi için okuduğunu anlaması ve diğer dil becerileri ile bütünleştirerek anlatması gerekmektedir. Okumanın, kelime hazinesini

geliştirmek, kelimelerin bağlam içerisinde kazandığı anlamları ayırt edebilmek, öğrenilen dilsel yapıların özgün metinlerde kullanımını görebilmek ve dilsel üretim için doğal bir bağlam oluşturmak gibi önemli işlevleri de bulunmaktadır. Okuma öğretiminin amaçları aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Doğru, sürekli ve anlayarak okuma becerisi kazanmak
- Okuma amacını (belirli bir bilgiyi edinmek, eğlenmek gibi) belirleyerek uygun okuma yöntem ve stratejilerini kullanmak
- Söz varlığını geliştirmek
- Okumanın, bilgi kazanmanın yollarından biri olduğunu kavramak
- Metinde yer alan kültürel öğelere ilişkin farkındalığı geliştirmek
- Dilin doğru ve etkili kullanıldığı metinleri okuyarak anlatım gücünü geliştirmek
- Okunan metinle ilgili eleştirel düşünceleri ortaya koymak
- Okumayı zevkli bir alışkanlık hâline getirmek

Okuma öğretiminin amaçları doğrultusunda okuma becerisinin geliştirilmesinde aşağıda listelenen okuma öğretimi stratejilerinden yararlanılabilir:

- Okunan metin hakkında genel bir bilgi sahibi olunması
- Okunan metnin türünün ve iletişim amacının belirlenmesi
- Metinde yer alan ana ve yardımcı fikirlerin bulunması
- Seçici bilgiye ulaşmak amacıyla okuma yapılması
- Metinde yer alan konu ve olayların birbiriyle ilişkilendirilmesi
- Okunan metnin özetlenmesi
- Metinde yer alan bilgilerin aktarılması
- Okuma metinlerinde bilinmeyen sözcük ve yapıların anlamının bağlamsal veriler ve ipuçlarının yardımı ile bulunması

Belirtilen okuma amaçları ve stratejileri doğrultusunda okuma becerisinin geliştirilmesinde öğrencilerin düzeylerine uygun, ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik etkin katılımlarını sağlayacak etkinlikler düzenlenmelidir. Öğrencilerin metinde tamamlanmadan bırakılmış kısımları tahminde bulunarak geliştirmesi, konulara ilişkin değerlendirmelerde bulunması, metni neden beğendiğini veya beğenmediğini gerekçeleri ile açıklaması, kendisinin benzer durumlarda neler yapabileceğini tartışması gibi etkinlikler öğrenme deneyiminin kişiselleştirilmesi, eleştiri-

rel düşünme becerisinin geliştirilmesi ve öğrenen odaklı bir eğitim ortamının oluşturulması açısından önem taşımaktadır.

Okuma becerisine yönelik olarak uygulanabilecek bazı etkinlikler aşağıda verilmiştir:

- Öğrencinin okuduğu metindeki en önemli cümleyi belirlemesi, daha sonra ikili çalışma yoluyla seçtiği cümleyi arkadaşıyla paylaşarak bu cümleyi neden önemli bulunduğunu açıklaması istenebilir.
- Metin üzerinde ayrıntılı bir şekilde çalışılmadan önce, öğrenciden metnin başlığına, görsellerine, anahtar kelimelerine vb. bakarak metin ile ilgili metni tanıma ve tahmin etme çalışmaları yapması ve bu kapsamda soru hazırlayarak sınıfla paylaşması, bu soruların metin inceleme çalışmaları sonrasında doğru cevaplanıp cevaplanmadığını değerlendirmesi istenebilir.
- Öğrencilerden metnin bütününe göz önünde bulundurarak metinde eksik bırakılan tamamlama cümlesini belirleyip doğru yere yerleştirmeleri istenebilir.
- Öğrencilerden metinden çıkarılmış olan bir cümlenin veya paragrafın, metnin içeriği ve bağdaşıklığının gözetilmesi ile doğru yere yerleştirmeleri talep edilebilir.
- Okuma metnindeki konu, herkesin bilgi sahibi olabileceği kişiler, olaylar ve durumlar ile ilgili ise okuma öncesinde öğrencilerin konuya ilişkin bilgilerini paylaşması ve bilmek istediklerini saptaması yoluyla ilgi uyandırmak ve beklentileri artırmak amacıyla kavrama etkinlikleri yaptırılabilir.

Etkinliklerin seçimi ve uygulanmasında okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrasında farklı tür etkinliklere yer verilmesi ve her üç aşamada da etkinliklerin dengeli bir dağılımının yapılması gerekmektedir. Okuma öncesindeki etkinlikler ile konuya hazırlanan ön bilgilerini harekete geçiren öğrenci, okuma süresince gerçekleştirdiği etkinlikler ile konuya ayrıntılı olarak bakabilecek, kavrama, karşılaştırma, yorumlama, sentez ve değerlendirme yoluyla bilginin üreticisi konumuna geçecektir. Okuma sonrası etkinlikler ise öğrenciye, kazanımları diğer öğrenme alanlarında ve metinle ilişkili farklı konular çerçevesinde uygulayabileceği bir açılım sağlamalıdır.

4.3.4 Yazma

Yabancı dil öğretiminde, dört temel dil becerisinin en son gelişeni yazma becerisidir. Yazma becerisi farklı amaçlarla kullanılabilecek etkili bir araçtır. Bu beceri gündelik hayatta; resmî veya özel mektuplar, kartlar, e-posta, faks veya telgraf yazma, öz geçmiş yazma, form doldurma, ödev yapma, alıştırma yapma, not alma vb. etkinliklerle geliştirilmektedir.

Süreç odaklı yazma, diğer dil becerilerinin gelişmesine önemli katkı sağladığı gibi kişinin duygu, düşünce ve bilgisini düzenleyip ifade etmesine aracı olmaktadır. Yazma mekanik

bir süreç olarak değil anlama, düşünme, geliştirme ve üretme becerilerini kapsayan bir beceri olarak algılanmalı ve değerlendirilmelidir. Bu anlamda yazma becerisinin kazandırılmasında süreç odaklı bir yaklaşım benimsenmelidir. Öğrencilerden yazma sürecinde plan yapma, fikirlerini aşamalı olarak geliştirme, düşüncelerini destekleme, yazdıklarını değerlendirme gibi farklı kazanımları geliştirmeleri beklenmelidir.

Süreç-odaklı yazmada izlenebilecek yol aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Düşünce Üretimi	• Yazılan konuya ilişkin bir metin okuma • Araştırma yapma • Beyin fırtınası (Bir konuya ilişkin akla gelen ilk düşüncelerin not hâlinde, değerlendirme yapılmaksızın yazılması daha sonra diğer grup üyelerinin yazdıkları ile karşılaştırılması, aynı düşüncelerin altının çizilmesi, yenilerinin listeye eklenmesi, uygun görülmeyenlerin çıkarılması, sınırlandırma amacıyla konuya göre en önemli ilk üç düşüncenin belirlenmesi) • Düşünce listesi oluşturma (bireysel) • Tartışma • Öğretmenin yönlendirici sorularını cevaplama • Serbest çağrışım (anahtar kelime belirleyerek bu kelimenin çağrıştırdığı alt kavramları açma ve kavram haritası oluşturma) • Serbest yazma (belirli bir sürede yapı ve kelimelerin doğruluğu üzerinde konuyla ilgili akla gelen ilk düşünceleri yazma)
İlk Taslak	• İlk aşamada öne çıkan düşünceleri bir paragraf içerisinde sırasıyla yazma, yazılan düşünceleri destekleyecek örnekler ve alt temalar bulma (bireysel) • Aynı konuda yazan bir öğrenci ile metinleri değiştirerek, yazının yeterince açık olup olmadığına, ana düşüncesine, iletilmek istenen düşüncenin etkili ve ikna edici biçimde geliştirilip geliştirilmediğine ilişkin değerlendirmelerde bulunma, öneriler geliştirme (İkili çalışma: İkili çalışmanın uygun olmayacağı öğretim ortamlarında bu süreç öğretmenle de sürdürülebilir.) • Öneriler ve paylaşımlar doğrultusunda yazılan paragrafı tekrar gözden geçirme ve gerekli değişiklikleri yapma
İkinci Taslak	• Düzeltilmiş taslağı dil yapılarının doğru kullanılıp kullanılmadığını, aktarılmak istenilen düşüncenin anlaşılır ve tutarlı görülüp görülmediğini değerlendirme, bu yönde gereken düzeltmeleri yaparak öğretmene teslim etme. • Öğretmenlerden gelen dönütler ile arkadaşlardan alınan dönütleri kıyaslama, bunları sınıf ortamında paylaşma
Değerlendirme	• Öğretmenin açıkladığı değerlendirme ölçütleri çerçevesinde yazılan metni gözden geçirme, son düzeltmeleri yapma ve teslim etme • İçerik (ana fikir cümlesi, düşüncelerin desteklenerek ve örneklendirilerek geliştirilmesi, sebep-sonuç, benzerlik-farklılık, betimlemelerin sunumu) • Düzen (etkili bir giriş ve sonucun bulunması, düşüncelerin mantıksal dizini, metnin yeterli uzunluğa sahip olması) • Söylem (paragraf bütünlüğü, bağlaçların etkin kullanımı, göndermelerin uygunluğu, yinelemelerden kaçınmak amacıyla farklı dil yapılarının kullanımı, akıcılık, metin türüne uygunluğu) • Dil kullanımı (dil bilgisi yapılarının doğru kullanımı, kelimelerin doğru yazımı, düzene ilişkin genel görünüm) • Yaratıcılık (konunun uygun olması koşuluyla yaratıcı düşüncelere, özgün örneklerle ne ölçüde yer verildiği)

Tablo 4: Süreç Odaklı Yazmada İzlenebilecek Yol

Yukarıda açıklanan aşamalara göre örneğin 2. taslağı geliştirmekte olan bir öğrenci öğretmenin geri bildirimlerini dikkate alarak yazma süreci öncesine dönebilir, metnin akışına bütünlük getirecek yeni bir düşünceyi yazısına ekleyebilir.

Belirtilen aşamaların izlenmesi durumunda öğretmenler, öğrencilere her aşamada yardım etmeli, yol gösterici olmalı ve onlara yönlendirmeler yaparak hatalarını kendilerinin düzeltmeleri için fırsat tanımalıdır.

Yazma öğretimi sırasında süreç odaklı yaklaşım doğrultusunda öğretmen, öğrencilerin mektup, e-posta, kart, öz geçmiş yazma gibi etkinlikleri gerçekleştirmelerine fırsat tanımalıdır. Öğrenciler bu etkinlikleri gerçekleştirirken metin türlerinin özelliklerini, öne çıkan yapısal farklılıklarını gözetmelidir. Bu nedenle yazma becerisine yönelik bu uygulamalardan önce öğrencilere uygun örnekler verilmeli, okuma ve inceleme etkinlikleri tür özelliklerine, kullanılan alışlagelmiş yapılara dikkati çekecek yönde geliştirilmelidir. Aynı şekilde metinde akışı sağlayan ve bütünlük getiren bağlaçları öğrencilerin metinlerde kullanmaları istenmeden önce, karışık düzende verilmiş bir metni bağdaşıklık ve bağlaşıklık ilkelerini gözeterek doğru bir düzene getirmeleri, ön etkinlik olarak verilebilir. Ayrıca öğretmenler öğrencilerde yazma alışkanlığını geliştirmek, onları yazmaya motive etmek ve yazmaya karşı olumlu tutum edinmelerini sağlamak amacıyla aşağıdaki etkinlik örneklerinden de yararlanabilirler:

- Eksik bir cümle verip bu cümleyi tamamlamaları istenebilir.
- Bir müzik dinletisi sonunda o müziğin çağrıştırdığı kelimeleri ve sahneleri kısaca betimlemeleri istenebilir.
- Öğrencilere birtakım veriler sunularak (sorular, betimleyici sözcükler vb.) çerçevesi çizilmiş bir konuda yazı üretmeleri istenebilir.
- Öyküleme aracılığı ile iş birliğine dayalı öğrenme desteklenebilir. Öğrenciler dağıtılan resimleri düzenleyerek bir öykü oluşturabilirler.
- Kişisel mektup yazarken mektubun hayali alıcısını göz önünde bulundurarak öğrencilerden duygu ve düşüncelerini değişik şekillerde ifade etmeleri istenebilir.
- Öğrenciden performans ödevi olarak günlük tutması istenebilir ve bu günlük, yıl sonunda değerlendirilmeye tabi tutulabilir.

Yaratıcı yazma ve günlük tutma gibi diğer yazma etkinlikleri yazmanın zevkli bir uğraş hâline gelmesi, öğrenenlerin kendilerini keşfetmesi, duygu, düşünce ve yaşadıkları karşısında verdikleri tepkileri düzenli olarak paylaşabilmeleri açısından önem taşımaktadır.

4.4 Kazanımlar

Kazanım, öğrenen için eğitim yoluyla planlanarak öğrenme-öğretme süreci sonunda ulaşılması beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerler bütünüdür. Bu nedenle öğrencilerin öğrenme alanlarındaki gelişimleri, kazanımların edinilmesine bağlıdır. Kazanımların bir kez ele alınma zorunluluğu yoktur. Programda yer alan kazanımlar farklı temalarda birkaç kez ele alınabilir. Örneğin, 4. sınıfta ele alınan bir kazanım aynı sınıfın farklı bir temasında yeniden ele alınabilir. Bu durum diğer sınıflar için de söz konusudur. 4. sınıfta ele alınan bir kazanım 5. sınıfta da etkinliğin düzeyi değiştirilerek yeniden ele alınabilecektir.

Kazanımlar bölümünde ilgili düzey boyunca kullanılabilecek örnek görevlere yer verilmiştir. Bu görevler aynen kullanılabileceği gibi farklı görevler de belirlenebilir.

4.5 Açıklamalar

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nda kazanımlarla birlikte verilen açıklamalar; kazanımların hangi kapsamda, ne kadar verileceği ve nasıl uygulanabileceği ile ilgili bilgilerden oluşmaktadır.

4.6 Etkinlikler

Etkinlikler kazanımların hayata geçmesini sağlayacak sınıf içi ve okul dışı uygulamalardan ibarettir. A1 ve A2 düzeylerine göre dil becerileri esas alınarak yapılandırılmış etkinlik örnekleri programın hedef kitlesine kılavuzluk etmesi amacıyla verilmiştir.

4.7 Dil Yapıları

Dil Yapıları, kazanımların gerçekleştirilmesi için kullanılması önerilen yapılardır. Programda yer alan dil yapıları tablosunda verilen tüm dil bilgisi yapıları (A1-A2), 8. sınıf sonuna kadar temalarla ilişkilendirilerek verilmelidir.

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nda kullanılması hedeflenen yapılar, mutlaka gerçek iletişim durumları dikkate alınarak “örtük” olarak verilmelidir. Programın öngördü-

ğü yapılar amaç değil programın hedeflediği kazanımları gerçekleştirmek için birer araçtır. Bu nedenle öğrenme-öğretme süreci asla “gramer öğretimine” dönüştürülmemelidir.

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı’nın A2.2 düzeyinde dil yapıları bakımından öngördüğü hedef şu şekilde özetlenebilir: *A2.2 düzeyindeki bir öğrenci bazı basit yapıları doğru kullanır, ancak hâlâ sistematik olarak temel hatalar yapabilir. Örneğin, zamanları karıştırabilir. Arapça sıfat tamlamasında tamlayan ile tamlanan arasındaki uyumda yanlışlar yapabilir ancak çoğunlukla söylemek istediğini ifade eder ve iletişimsel eylemler gerçekleştirir.*

4.8 Dil Yeterlilik Düzeyleri

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı, toplam 648 ders saatine göre düzenlenmiştir. İlgili düzeylerin sınıflara göre kaç ders saatinde işleneceği aşağıda belirtilmiştir:

Sınıflar	Küresel Düzey	Alt Düzeyler	Saat Aralığı	Toplam
4	A1	A1.1	108	108
5		A1.2	108-216	108
6		A1.3	216-360	144
7	A2	A2.1	360-504	144
8		A2.2	504-648	144
Genel Toplam				648

Tablo 5: İlköğretim Arapça Ders Dil Yeterlilik Düzeyleri

4.9 Temalar ve İçerik Önerileri

TEMALAR	İÇERİK ÖNERİLERİ
ARAPÇAYI TANIYALIM	Arap alfabesi, ünsüzler, uzun ünlüler, kısa ünlüler (fetha, damme, kesra), ilk okuma için yardımcı işaretler (şedde, sukûn vb.), şemsî ve kamerî harfler vb.
TANIŞMA	Kendini tanıtma, karşıdakini tanıma, cinsiyet, uyruk, memleket, yaş, doğum tarihi, fiziksel görünüm, yeni arkadaşlar, tartışmalar, barışmalar, hal-hatır sorma, vedalaşma vb.
AİLE	Çekirdek aile bireyleri, geniş aile bireyleri, komşu aile, meslekler, fiziksel özellikler, yaş, cinsiyet, kişilik özellikleri, ebeveyn-çocuk ilişkisi vb.
YAŞADIĞIMIZ YER	Konut türleri (bağımsız ev, daire, baraka, villa vb.), evin bölümleri, evdeki eşyalar, araç ve gereçler, giysiler (yazlık, kışlık, mevsimlik vb.), ev işleri, ev kazaları vb.
GÜNLÜK HAYAT	Alışveriş, çarşı/pazar, alışveriş merkezi ve mağazalar, marketler, iletişim araçları (telefon, Internet, sms, mektup vb.), teknoloji, seyahat ve tatil tercihleri/hazırlıkları, tatil kartpostalları, konaklama, turizm acenteleri, bilet, bagaj işlemleri, otobüs terminali, tren garı, havaalanı, ulaşım tarifiesi, bireysel ve toplu taşıma, postaneler, bankalar, iş hayatı vb.
OKUL VE EĞİTİM	Okul kuralları, okulun bölümleri (sınıf, spor salonu, laboratuvar vb.), okul içerisinde kullanılan araç ve gereçler (harita, kırtasiye malzemesi, laboratuvar gereçleri vb.), arkadaşlar, kütüphane, personel (müdür, öğretmenler, temizlik personeli, teknik personel vb.), dersler, sınavlar, okulda teknoloji kullanımı, okul gezisi, yıl sonu gösterisi, okul takımları, öğrenci kulüpleri vb.

SERBEST ZAMAN	Hobiler, ilgiler, hoşlanılanlar ve hoşlanılmayanlar, okuma etkinlikleri (roman ve çeşitleri, hikâye, şiir, gazete, dergi vb.), TV programları, bilgisayar etkinlikleri (oyunlar vb.), spor, piknik, akraba ziyaretleri, arkadaşlarla buluşma, kapalı mekân eğlenceleri (sine-ma, tiyatro, konser, sergi, söyleşi vb.)
SOSYAL HAYAT	Şehir hayatı, köy hayatı, şehirlere özgü sorunlar ve çözümleri, arkadaşlıklar, sokak oyunları, komşular / komşuluk ilişkileri, sos-yal etkinlikler (davetler, partiler, özel günler, kutlamalar, ziyaretler, kavgalar vb.), ilişkiler (arkadaşlık, öğretmen-öğrenci, işçi-işveren, ebeveyn-çocuk vb.) vb.
YIYECEK VE İÇECEKLER	Restoran, yemekhane, cafe, menüden yemek seçme, sipariş verme, yemek çeşitleri, içecek çeşitleri, sebze ve meyveler (kış sebzeleri, yaz meyveleri, güz meyveleri vb.), market, manav, alışveriş, hesap ödeme, yemek tarifleri, öğünler vb.
ALIŞVERİŞ	Alışveriş merkezleri, bankalar, market, manav, mağazalar ve de-partmanları, pazar, sebze-meyve hali, giysi deneme, satış iadesi, satış elemanları, garanti talebi, ödeme, para üstü verme işlemleri, pazarlık vb.
ULAŞIM	Bireysel araçlar, oto kiralama, araç tipleri, toplu taşıma araçlarını kullanma, havaalanı, tren garı, otobüs terminali, duraklar, tatil tercihleri/hazırlıkları, konaklama, turizm acenteleri, bilet ve bilet rezervasyonu, bagaj işlemleri, ulaşım tarifesi, trafik, trafik polisi, trafik kazaları, cezaları, işaretleri vb.
SAĞLIK	Vücudun organları, hastalıklar (mevsim hastalıkları, genetik hastalıklar, bulaşıcı hastalıklar vb.), hastalıklardan korunma, kazalar, yaralanmalar, hastane ve birimleri (laboratuar, ameliyathane, poliklinikler vb.), doktor, diş hekimi, hemşire, spor (kış sporları, deniz sporları vb.), spor giysileri, spor salonu, spor aletleri, okul takımları, turnuvalar vb.

4.10 Temalar ve İçerik Önerilerine İlişkin Açıklamalar

1. İlköğretim 4-8. Sınıflar Arapça Dersi Öğretim Programı çerçevesinde bir öğretim yılında ele alınacak tema sayısı altı olarak belirlenmiştir. Tabloda 12 tema verilmiştir. Bu temaların altı tanesi seçilerek bir öğretim yılında işlenmelidir.
2. Temaların tamamında “içerik önerileri” başlığı altında verilen konular zorunlu değildir. Aynı tema kapsamında yukarıdaki tabloda verilen içerik önerilerinden seçilebileceği gibi temaya ve düzeye uygun farklı içerikler de seçilebilir. Ancak, içerikler basitten zora doğru sıralanmalıdır.
3. Seçilecek içerik (konular), 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nda yer alan millî eğitimin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olmalıdır.
4. Dinleme etkinlikleri için kılavuz kitapla beraber öğretmenlerin sınıf içi çalışmalarında kullanmaları amacıyla CD/DVD verilmelidir. Hazırlanacak olan ses materyalleri, doğru ve akıcı bir üslupla (telaffuz, vurgu ve tonlama) anlaşılır olmalı, ana dili Arapça olan veya ana dile yakın Arapça konuşan eğitimli kişiler tarafından seslendirilmelidir. Seslendirmeyi konunun akışı içinde farklı kişiler yapmalıdır. Kullanılacak içerik, öğrenci düzeyine uygun özgün materyalden seçilmelidir.
5. Her temada A1.1 ve A1.2 seviyeleri için temaya uygun üç içerik ve her içeriğin işlenmesi için 6 ders saati ayrılmalıdır. A1.3 - A2.2 seviyeleri için de dört farklı içerik belirlenerek her içeriğin işlenmesi için 6 ders saati ayrılmalıdır. Temalarda dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine dengeli olacak şekilde yer verilmelidir.
6. Programa uygun olarak hazırlanacak ders kitaplarında dil yapılarıyla ilgili konular, temayı ve içeriği destekleyecek şekilde Dil Yapıları tablosundan seçilmeli ve dil yapıları, ilgili açıklamada verilen sınırlılık içinde işlenmelidir.
7. Okuma metinleri öğrencinin yaş ve gelişim düzeyine uygun olarak gerçek hayattan (gazete, dergi vb.) alınan metinler, haberler, röportajlar ile diyaloglar, hikâyeler, ansiklopedik bilgiler, şarkılar, şiirler vb.nden oluşturulabilir. Bu metinler ders kitabında ve öğrenci çalışma kitabında çeşitli etkinliklerle desteklenmelidir.
8. Dinleme metinleri öğretmen kılavuzunda, dinleme metni ile ilişkili etkinlikler ise ders kitabı ve öğrenci çalışma kitabında yer almalıdır. Öğretmen dinleme çalışmaları sırasında CD/DVD’yi kullanabileceği gibi kılavuz kitapta yer alan dinleme metnini okuyarak da çalışmayı gerçekleştirebilir.

9. Ders kitabında içeriği destekleyen sözlü ve yazılı anlatım etkinliklerine de yer verilmelidir. Bu etkinlikler temaya bağlı olarak seçilip içeriği metni destekleyecek şekilde düzenlenebilir.
10. İşlenecek konularda ülke bilgisine ve dünyanın farklı kültürlerine de yer verilerek kültürlerarası empati becerisinin gelişmesine imkân sağlanmalıdır.
11. Atatürkçülükle ilgili konular (Atatürk'ün hayatı), 10 Kasım'ı içine alan Atatürk Haftası, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'nda verilmelidir.
12. Ders kitabının giriş bölümünde içerik tablosu verilmelidir.
13. Arapça dersi için hazırlanacak ders kitabı, çalışma kitabı, öğretmen kılavuz kitabı için öngörülen forma sayıları aşağıda verilmiştir (Tablo 6).

Düzy	Ders Kitabı		Öğrenci Çalışma Kitabı		Öğretmen Kılavuz Kitabı	
	Kitap Boyutu	Forma Sayısı	Kitap Boyutu	Forma Sayısı	Kitap Boyutu	Forma Sayısı
A1.1	19.5 x 27,5	5-7	19.5 x 27,5	Çalışma kitabının ders kitabı aracılığı ile verilen konuların değerlendirme kaynağı olması nedeniyle ders kitabının forma sayısından az olmaması beklenmektedir.	21 x 29,7	Serbest
A1.2	19.5 x 27,5	5-7	19.5 x 27,5		21 x 29,7	
A1.3	19.5 x 27,5	6-8	19.5 x 27,5		21 x 29,7	
A2.1	19.5 x 27,5	6-8	19.5 x 27,5		21 x 29,7	
A2.2	19.5 x 27,5	6-8	19.5 x 27,5		21 x 29,7	

Tablo 6: Forma Sayıları

5. ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Öğretmenler, programı etkili bir şekilde uygulamak için öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda ve bireysel farklılıkları da gözетerek öğrenme ortamlarını çeşitli araç gereçler kullanmak suretiyle zenginleştirmeli, farklı yöntem ve teknikler uygulayarak düzenlemelidirler.

10-12 yaş grubu öğrenciler olayları anlamak ve nesneleri tanımak için mantıklarını kullanmaya, oyun ve olgulara farklı açıdan bakmaya başlarlar. Bu dönemde daha çok grupla çalışmayı tercih ederler. Net bir zaman kavramı geliştirmeye, sebep-sonuç ilişkisi kurmaya, problemlere çözüm bulmaya ve sonuçları hakkında akıl yürütmeye çalışırlar. 10-14 yaş grubundaki öğrencilerin ilgi alanları önceki yaşlarındaki düşünme biçimleriyle farklılık göstermektedir. Mantık ve algılamaya dayalı, soyut kavramları merak etme, bu kavramlar üzerinde düşünme ve değişiklikler yaparak kavramları kendi düşünce biçimi hâline getirme çabasıdır. Bu yaş dönemindeki öğrencilerin kişilik özelliklerinden biri de sosyalleşmeye verdikleri önemdir. Dili iletişim aracı olarak düşündüğümüzde dilin sosyalleşmeye olan etkisi açıktır. İlgi alanlarının farklılaşması ve sosyalleşmeye başlamaları öğrencilerin dil öğrenimine olan ilgilerini olumlu yönde etkilemektedir.

Eğitim ortamında etkin ve akıcı bir yabancı dil öğretiminin sağlanması hedef kitlenin ana dile olan hâkimiyetiyle yakından ilişkilidir. Bu bağlamda ana dilini iyi kullanan bireylerin bir yabancı dili öğrenmesi kolaylaşır.

Öğrenci merkezli öğretimde öğrencinin grup çalışmasına zevkle katılımını sağlamada oyun, hareket ve eğlendirici öğelerin kullanımı son derece yararlıdır. Oyun, öğrencilerin dil yetisinin gelişmesine ve sosyal gelişimlerine katkı sağlayan bir öğretim tekniği olarak yabancı dil öğretiminde pedagojik önem taşır.

Öğrenme, öğrencinin etkin olduğu bir süreçtir. Bu süreçte öğretmen, *öğrenme stratejilerinin* geliştirilmesine yardımcı olur. Öğrenmenin sürekli ve etkili olabilmesi için öğrencilerin derse etkin katılımı desteklenmeli ve öğrenme olgusunun sonuçlarından kendilerinin de sorumlu oldukları bilinci verilmelidir. Bu nedenle öğretmenler, derste öğrencilerin bireysel olarak ve grup içinde öğrenmelerini sağlayacak çeşitli çalışma biçimlerini sunmak zorundadırlar.

Öğrenme olgusu ve öğretmen rolündeki bu anlayış değişikliği, yöntem bilgisinin ve ders planlamasının da aşağıda belirtilen açılardan geliştirilmesini gerektirmektedir:

- Etkileşim içinde öğrenme biçimleri (proje gruplarının oluşturulması; farklı alan öğretmenlerinin iş birliği içinde çalışması; veli ve uzmanların eğitim-öğretim çalışmalarına katılması),
- Öğrenme yerleri ve ortamları (dersin, derslik dışında başka bir yerde de işlenmesi; dersliklerin farklı şekillerde düzenlenmesi vb.),
- Diğer alanlarla bağlantı ve iç ilişkilendirme (sınıflar arası iş birliğinin sağlanması; üst sınıftaki bir öğrencinin bazı konuları alt sınıftaki öğrenciye anlatabilme ortamlarının yaratılması vb.).

Arapça dersi, öğrenci merkezli olarak düzenlenmelidir. Dil öğrenme süreçlerinden anlama ve öğrenme süreçleri, öğrencilerin kendilerine sunulan yeni konuları, sahip oldukları bilgilere göre yorumladıkları etkin süreçlerdir. Öğrenme, öncelikle algılama ve yorumlama, yeni öğrenilenin önceden var olana eklenmesi gibi süreçleri içeren anlama eylemi ile başlar. Ders içerikleri, öğrencinin bilgisi ve sahip olduğu *öğrenme stratejileri* çerçevesinde işlenmelidir. Bu nedenle Arapça dersi, bağımsız bir ders olarak düşünülmemeli, proje ve performans çalışmalarına yer verilmeli ve diğer derslerle ilişkilendirilmelidir. Süreç, öğrencide diğer ülkelerin günlük hayat ve kültürlerini tanıma merakı ve isteği uyandırmalıdır. Bu, öğrencinin ilgisini uyandıran, keyif almasını sağlayan, yaratıcılığını destekleyen, öğrenciyi araştırmaya yönelten konu ve yöntem belirlemeyi gerektirir. Arapça dersi, öğrenci grubunun özelliklerine uygun öğretim yöntem ve tekniklerine göre düzenlenmelidir. Bu amaçla öğrenme-öğretmen sürecinde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır:

- Öğrenciler için anlamlı ve özgün içerikler seçilmeli,
- Kişilik gelişimine katkıda bulunabilecek ve Arapçayı kullanabilmeyi sağlayacak beceriler geliştirilmeli,
- Dil bilgisi odaklı öğretim yerine yaratıcılığı, esnekliği, açıklığı, sorun çözme bilincini ve eleştiri becerisini geliştiren iletişime dayalı öğrenme yaklaşımı benimsenmeli,
- Öğrencilerin bireysel farklılıkları; yani çeşitli öğrenme tipleri (görsel, işitsel, kinestetik vb.) dikkate alınarak çeşitli öğrenme fırsatları yaratılmalı,
- Derste performans ve proje çalışmalarına yer verilmeli,
- Farklı öğrenme teknikleri uygulanmalı (çalışmaya katılarak öğrenme, söyleşi, daire şeklinde oturarak oluşturulan tartışma grupları, röportaj teknikleri vb.),
- Bilgisayar gibi modern bilişim araçları kullanılmalıdır.

Öğrenciler öğrenmeyi olabildiğince bağımsız gerçekleştirmeli ve bunun sorumluluğunu taşıyabilmelidir. Böylece öz denetim ve sosyal bağlamdaki grup denetimi, giderek öğretmen denetiminin yerini alacaktır. Eğitim ve öğretim etkinliklerinin bu anlamda uygulanabil-

mesi, ancak öğretmenlerin tüm öğrencilerin kendi sorumluluklarını alabilmelerini sağlayan öğrenme ortamlarını oluşturmaları ile mümkündür. Öğretmenler öğretme-öğrenme sürecinde öğrencileri destekler, materyalleri hazır hâle getirir ve karşılaşılan zorlukların çözümünde yardımcı olur.

Bilişsel psikoloji alanındaki araştırmalar; bilginin edinilmesi, yapılandırılması ve yeniden kullanılmasına ilişkin altı öğrenme ilkesi ortaya koymuştur. Buna göre;

- Öğrenci bilgilerini yapılandırırken etkin olursa dil öğretimi ve devamlılığı da etkili olur.
- Öğrenci eski ile yeni bilgileri arasında bir bağ kurabilirse dil öğrenimi de etkili olur.
- Bilgi düzenlenip veriliyorsa öğrencinin onu öğrenmesi ve kalıcı hâle getirmesi kolaylaşır.
- Öğrencinin öğrendiklerini farklı durumlarda da kullanabilmesi için “Neyi?”, “Nasıl?” ve “Niçin?” kullanacağını da kestirebilmesi onun bilgiyi transfer etmesini sağlar.
- Öğrencinin bilgiyi nasıl kullanacağını bilmesi ve öğretim sürecini yorumlayabilmesi onun iletişim ve öğretim projelerini etkili bir şekilde hayata geçirmesini sağlar.
- Öğrencinin güdülenmesi; becerilerine, öğrenme yeterliklerine, yaptığı işin güçlüğüne ve başarıya ulaşma şansını nasıl algıladığına bağlıdır.

6. ÖĞRENME-ÖĞRETME ORTAMI

Eğitimde sınıf ve okul ortamının öğrencilerin başarıları üzerinde etkili ve aynı zamanda istenen davranışlara ulaşma konusunda bir gösterge olduğu kabul edilir. Eğitimde istenen verimin alınabilmesi için fiziki mekânların yanı sıra öğretmen, öğrenci ve velinin rolü de büyük bir öneme sahiptir.

6.1 Dil Öğretiminde Sınıf Ortamının Düzenlenmesi

Dil öğretimi için sınıf ortamı düzenlenirken;

- Öğrenme durumları anlamlı olmalı ve etkileşime dayandırılmalı,
- Öğrenme durumları, öğrencinin beklenti ve ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulmalı,

- Hedef dille ve onun çeşitlilik içeren dilsel ve kültürel öğeleriyle ilişkilendirilmelidir.

6.2 Öğretmenin Rolü

Öğretmen yönetici rolünü üstlenerek, öğrencileri işe koşmalı, onların “dil görevlerini” tam ve doğru yapmaları için bir rehber olmalıdır. Örneğin, öğrenciye bir şeyin nasıl yapılacağı konusunda ipuçları vermeli, öğrendiklerini kullanma fırsatı sunmalı, etkinliklerini yapmasına yardımcı olmalı ve onları özgün şekilde kullanmasını sağlamalıdır. Bir sorunu çözmenin birden fazla yolu bulunduğunu öğrenciye hatırlatmalı, daha iyi çözümlere ulaşabilmesi için öğrenciyi yüreklendirmeli ve etkinliği yapma işini tamamen öğrenciye bırakmalı, öğrencileri karar alma sürecine katmalıdır. Öğretmenin bu tutumu öğrencinin ihtiyaçlarını, eğilimlerini ve yetilerini daha iyi tanımasına olanak vereceği gibi gerçekleştirilen eğitim-öğretimden daha iyi sonuçlar almasını da sağlayacaktır. Ayrıca öğrenci de kendi çabalarının, eğitimini ne denli etkilediğini görme şansını bulacak, kendi eğitim sorumluluğunu üstlenerek öğrenmeye daha fazla güdülenecektir.

Öğretmen, öğrencinin kendi kendine öğrenmesini sağlamanın yanı sıra iş birliği yaparak öğrenme yetisinin gelişmesini de sağlamalıdır. Bu nedenle çalışmalar küçük gruplarla, bazen de sınıfın tamamının katılımıyla gerçekleştirilmelidir.

Tüm çalışmalarında biçim ve içeriği doğru uygulamak amacıyla öğretmenler;

- Kuralları açıklama ve uyulup uyulmadığını takip etme,
- Kuralları tekrarlamak yerine onların uygulamasını görme,
- Her kuralın içeriğini öğrencilerle birlikte açıklama ve ne anlama geldiğini onlara kavratma,
- Çalışmaya ayrılacak süre ve her öğrencinin konuşma süresi bakımından zamanı yönetme,
- Konuşmaya isteksiz öğrencilere söz verip konuşurma,
- Öğrencileri kendilerini geliştirmeye teşvik etme,
- Öğrencilerin çalışma heveslerini kırarak tartışmalara engel olma,
- Sözlü ve yazılı çalışmalarda temel sorunları not alma,
- İhtiyaç duyulduğunda sınıfı bu sorunlar üzerine düşünmeye yoğunlaştırma,
- Sınıfta dile getirilen düşünceleri birbiriyle ilişkilendirme sorumluluğunu üstlenmelidir.

Öğretmen için aynı okuldan öğretmenlerle veya başka okuldaki meslektaşlarıyla iş birliği yapmak yeni bir dinamizmin ortaya çıkmasını sağlayabilir.

6.3 Öğrencinin Rolü

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin Arapçayı bir iletişim ve etkileşim aracı olarak kullanıp bilgi edinebilmelerini, kendilerini ifade edebilmelerini, metin veya kişilerle etkili etkileşimde bulunabilmelerini, ihtiyaçlarını karşılayabilmelerini ve farklı kültürleri tanıyarak sosyal yönden kendilerini geliştirebilmelerini amaçlamaktadır. Öğretme-öğrenme süreçlerinde öğrenci merkezdedir ve öğrencilerin öğretme-öğrenme süreçlerinde etkin olarak kendi öğrenmelerinden sorumlu olmaları hedeflenmektedir. Bu çerçevede öğrencilerin;

- Kendi öğrenme süreçlerini düzenleyebilen,
- Öğrenme yaşantılarını değerlendirebilen,
- Öğrenmeyi öğrenerek sürekli ilerlemeyi sağlayabilen,
- Yaşam boyu öğrenme tutumunu sürdürebilen,
- Öğrenmeyi konu alanı ile ilişkilendirebilen,
- Öğrenmeyi gerçek yaşam durumlarında uygulayabilen,
- Okuyan, yazan, konuşan ve dinleyen,
- Kendisi ve başkaları için sorumluluklarının bilincine varabilen,
- Kendisi, çevresi ve dış dünya ile başarı ve sosyal sorumluluk duyarlılığını geliştirebilen,
- Bireysel motivasyonları güçlü ve kendi yeteneklerinin farkına varabilen,
- Teknolojiyi kullanabilen,
- Bilgi, beceri ve tutum geliştirebilen,
- Düşünme becerilerini kullanarak sebep-sonuç ilişkileri kurabilen, karar verebilen ve problem çözebilen

bireyler olmaları beklenmelidir.

6.4 Velinin Rolü

Toplumun eğitim ihtiyacının giderilmesi amacıyla oluşturulan temel kurumlardan biri okuldur. Ancak okulun öğrenciye istenilen davranışları tek başına kazandırması mümkün değildir. Kazanılan davranışların önemli bir kısmı da ailenin katkısı ile oluşur. Aile katılımı, öğrencilerin okul başarısına etki eden en önemli etmenlerden biridir.

Yapılan araştırmalar çocuklarına destekleyici bir ortam sağlayan ailelerin sosyo-ekonomik durumları yetersiz olsa bile çocuklarının okul başarısına olumlu etki yapabildiklerini göstermektedir. Ailenin, çocuğu öğrenmeye güdülemesi okulda öğrendiklerini evde tekrar etmesi ve pekiştirmesi için ona yol göstermesi çocuğun başarılı olmasına yardımcı olacaktır. Bunun için ailenin okulla iş birliğine girerek öğrencinin okulda hangi konuları öğrendiği, ne tür etkinlikler gerçekleştirdiği, bunları evde nelerle tamamlaması gerektiği, öğretim sürecinde kullanması gereken araç gereçlerin neler olduğu, çocuğa hangi konularda yardımcı olabileceğini öğrenmesi gerekir.

Avrupa Birliği çerçevesinde yapılan araştırmalar bireyin yabancı dil öğrenmeye ne kadar erken yaşta başlarsa o oranda dilsel gelişiminin hızlı olacağını göstermektedir. Bu bağlamda ailenin çocuğu yabancı dil öğrenmesi için teşvik etmesi doğru bir yaklaşım olacaktır.

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nı uygulama aşamasında ailenin;

- Öğrenciyi cesaretlendirerek daha iyi anlamasına yardımcı olması,
- Ev ortamında öğrencilerin ev ödevlerine yardımcı olmaları, ödevlerini yapmaları için onları teşvik etmesi ve ödevleri kontrol etmesi,
- Öğrencinin ihtiyaç duyduğu araç-gereç ve ortamı sağlaması,
- Okulda yapılanlarla ilgili olarak öğrenci ile sürekli iletişim içerisinde olması,
- Öğrencileri aile ortamında ve diğer ortamlarda (misafirlik, alışveriş vb.) hedef dilde konuşmaya cesaretlendirerek günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun (selamlaşma, teşekkür etme, vedalaşma vb.) duygu ve düşüncelerini rahatça ifade etmelerini sağlaması,
- Ev ortamında aile bireylerinin hep birlikte katıldığı okuma saati düzenleyip öğrencinin hedef dilde okuma becerisi kazanmasını sağlaması,
- Öğrenciye hedef dildeki görsel ve yazılı yayınları takip edebilmesi için imkân sağlaması,
- Öğrencinin başarılı olmasında zamanı etkili biçimde planlama ve yönetme alışkanlığını kazanması büyük önem taşır. Bu nedenle ailenin öğretmen ile iletişim kurarak planlı çalışma becerisini öğrenciye kazandırması,

- Düzen ve disiplin öğrencinin başarısında rol oynayan en önemli etkenlerdendir. Ders çalışma saatleri ile oyun, televizyon ve bilgisayar saatlerinin birbirinden ayrılması ve sürelerinin dengelenmesini sağlaması,
- Ders çalışmaktan keyif alan öğrenci çalışmaya devam etmek isteyecektir. Keyif almasını sağlamak amacıyla öğrenciyi motive etmesi, yapabildiklerini ve ona olan güvenini öğrenciye hissettirmesi

yabancı dil öğretiminde hedeflenen başarıyı getirecektir.

7. ARAPÇA ÖĞRETİMİNDE YARARLANILABİLECEK GENEL ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın uygulanmasında öğrenme-öğretme süreçlerini başarılı kılmak amacıyla aşağıdaki öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanılabilir. Burada unutulmaması gereken nokta, aşağıda verilecek yöntem ve tekniklerin, ilköğretim öğrencilerinin düzeylerine uygun bir tarzda uygulamaya geçirilmesi olmalıdır.

Anlatma Yöntemi: Anlatma yöntemi öğretmen merkezlidir. Öğretimde sözlü anlatıma önem verildiği için anlatmayı gerektiren derslerde “yorumlayıcı“, “açıklayıcı” ve “belirtici” özellikleriyle olumlu olarak kullanılır. Küçük grup çalışmalarında anlatılanların tartışması yaptırılabilir.

Tartışma Yöntemi: Tartışma yönteminde öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimi görülür. Öğrenciler konuyla ilgili düşüncelerini söyleyerek yorum yapabilir. Konu önce küçük gruplar içinde, sonra sınıfta topluca tartışılır ya da doğrudan sınıf ölçeğinde bir tartışma konusu açılabilir. Tartışmadan çıkan sonuç özetlenir.

Örnek Olay Yöntemi: Örnek olay yöntemi, öğrenci merkezlidir. Sınıfa bir örnek olay getirilmelidir. Bu örnek olayda bir sorun bulunmalıdır. Olay; hedefler, ilişkiler ve değerler bakımından değerlendirilmelidir. Tartışma sonunda görüş birliği sağlanan öneriler kaydedilerek bu sonuçlardan nasıl yararlanılacağı üzerinde durulmalıdır.

Gösterip Yaptırma Yöntemi: Gösterip yaptırma yönteminde, gösteri ile kazandırılacak beceriler öğretmen tarafından yapılmalı, yapma işlemi de öğrenci tarafından gerçekleştirilmelidir. Bu yöntemde öğretmen, becerileri sırayla ve aşamalı olarak öğretmelidir. Tam öğrenme gerçekleşmeden bir sonraki beceriye geçilmemelidir. Yapılacak işler tahtada akış şeması ile gösterilebilir.

Problem Çözme Yöntemi: Problem çözme yöntemi, hedefe ulaşmada en etkili yöntemdir. Öğrencilerin kalıcı izli öğrenmelerini sağlar. Bu süreçte problem çözme aşamalarına

uyulmalıdır. Öğrencilerden sırasıyla problemin farkına varmaları, onu tanımlamaları ve sınırlılıklarını belirlemeleri, dereceler oluşturmaları, verileri toplayarak onları yorumlamaları, dereceli test edip kabul ya da reddetmeleri ve elde edilen sonuçlara göre önerilerde bulunmaları beklenmelidir.

Bireysel Çalışma Yöntemi: Bireysel çalışma yöntemi, öğrencinin kendisinin yaparak, yaşayarak öğrendiği öğrenci merkezli bir öğretim yöntemidir. Öğrenci; ilgi, yetenek ve ihtiyaçlarına göre öğrenme durumunu kendisi ayarlar. Bu yöntemi öğrenci kendi başına çalışma yapmak istediği zaman kullanır. Bireysel çalışma yöntemi kullanılırken planlama iyi yapılmalı ve zaman iyi kullanılmalıdır. Öğrenci not alarak ve özet çıkararak çalışabilir.

Yabancı dil öğretiminde öğretim yöntemlerinin yanı sıra kullanılacak öğretim teknikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir.

Grupla Öğretim Teknikleri: Grup hâlinde öğretim tekniklerinin başlıcaları beyin fırtınası, gösteri, soru-cevap, rol yapma, drama-yaratıcı drama, benzetim, ikili ve grup çalışmaları, eğitsel oyunlardır. Bu teknikler aşağıda kısaca tanıtılmıştır:

Beyin fırtınası: Bir konuya çözüm getirmek amacıyla grup üyelerinin hızla fikirlerini ifade etmesi, bunların analiz edilerek değerlendirilmesidir.

Gösteri: Çoğunlukla öğretmen tarafından gerçekleştirilir. Bazen öğrenciler kendi aralarında da gerçekleştirebilirler. Sonuçta öğrencilerin ne öğrendikleri ve öğrendiklerinin uygulamasının yapıp yapılmadığı değerlendirilmelidir.

Soru-cevap: Öğrencilere düşünme ve konuşma alışkanlığı kazandırmak amacıyla en yaygın olarak kullanılan tekniktir. Sınıf içinde etkileşim hem öğretmen – öğrenci hem de öğrenci – öğrenci etkileşimi şeklinde gerçekleşebilir.

Rol yapma: Öğrencinin bilgi sahibi olduğu bir konuda yaratıcı düşüncesini kullanarak kendi duygu ve düşüncelerini farklı bir kişilikte ifade etmesidir. Sınıfta izleyici ve oyuncu etkileşimi kurmak gerekir.

Drama: Öğrencilerin farklı durumlar karşısında nasıl davranacaklarını yaşayarak öğrenmelerini sağlar. Anlama yeteneğini, yaratıcılığı, akıcı konuşmayı ve ifade yeteneğini geliştirir. Bilgilerin etkin kullanılmasını sağlar.

Benzetim: Bu teknikte öğrencilerden bir problemi (olayı) gerçeğe uygun olarak ele almaları ve karar vermeleri için analiz, sentez ve değerlendirme yapmaları beklenir. Öğretmen, bu tekniğin uygulanmasında kendisi de rol alabilir. Öğrencilerin iletişim kurma becerilerini geliştirmeye yardımcı olur.

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları: Bu teknikte sınıftaki öğrenci sayısı önemlidir. Buna göre küçük veya büyük gruplar oluşturulabilir. Bu teknikten ikili çalışma ve soru – cevap tekniği uygulanırken yararlanılabilir. Etkinlik süresinin 20 dakikayı geçmemesi uygun

olur. Öğrencilerin etkinliğe eşit süreyle katılımı sağlanmalıdır. Gruplar seçkisiz olarak belirlenmelidir. Ayrıca gruplar oluşturulurken öğrencilerin ilgilerine de dikkat edilmelidir. Sunulardan sonra sorular yöneltilerek tartışma yaptırılabilir.

Eğitsel oyunlar: Bu teknikte derste konuları ilginç hâle getirmek, derse katılımı az ya da hiç olmayan öğrencileri etkinliklere katmak amacıyla öğrenilen bilgilerin pekiştirilerek oyun şeklinde bir tekrarı yapılır. Öğretmen oyuna dersin beş-on dakikasını ayırmalı ve oyunu sürekli kontrol etmelidir.

Yapboz, öykü anlatımı, ipuçları ile öyküleme/diyalog yapma ve yaratıcı etkinlikler yabancı dil öğretiminde yaygın olarak kullanılan grupla öğretim teknikleridir.

Yabancı dil öğretimi sırasında yukarıda sözü edilen öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerinin gelişmesine yardımcı olunmalıdır.

7. YANLIŞ DÜZELTME STRATEJİLERİ

Dili öğrenirken veya kullanırken hatalar yapılabilir. Bunu göz önünde bulundurmak dil kullanımında ve öğretiminde daha gerçekçi kararlar almaya yardımcı olabilir. “Hata olmadan *gelişme olamaz*” gerçeğinden hareketle bilinçli bir tutumla öğrencilerin hata yaparak dili öğrenmeleri ve kendilerini geliştirmeleri sağlanmalıdır:

- Öğrencilerin hatalarını düzeltebilmeleri için sistemli bir geri bildirim yaklaşımı benimsenmelidir.
- Dil sürçmeleri şeklinde olan yanlışlar göz ardı edilse de sistematik hatalar kesinlikle düzeltilmelidir.
- Hatalar özellikle iletişimi kesintiye uğrattığında düzeltilmelidir.
- Etkinliğin amacına göre uygun hata düzeltme yöntemi kullanılmalıdır. Örneğin, iki-üç dakikalık kesintisiz bir konuşmada öğrencinin konuşmasını keserek hatayı düzeltmek yerine konuşma bitiminde hata ile ilgili geri bildirim verilebilir.
- Öğrencilerin kendi dil kullanımlarını bilinçli bir şekilde izlemesi, yazılı ve sözlü anlatımlarında karşı tarafa vermek istedikleri mesajın istedikleri gibi ulaşp ulaşmadığını kontrol etmeleri ve hatalarının farkına varabilmeleri için kullanılabilecek stratejiler gösterilmeli ve gerekli yönlendirmeler yapılmalıdır.
- Akran geri bildirimi teşvik edilmelidir.

Öğrenci hatalarının gözlenmesi ve incelenmesinin yararları aşağıda özetlenmiştir:

- Birey ya da grup olarak geleceğe yönelik dil öğretimini planlama
- Ders planı ve malzeme geliştirme
- Öğrenme-öğretme sürecini değerlendirme
- Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerinin bilincine varması ve kendilerini dil öğrenme süreçlerinden sorumlu hissetmeleri

8. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Eğitim öğretim süreci içerisinde ölçme ve değerlendirmenin tartışılmaz bir önemi vardır. Öğrencilerin güçlü ve zayıf yanlarını ortaya çıkarmak, başarılarını ve eksikliklerini tespit etmek, öğretim yöntemlerinin yeterliğini ve etkinliğini ölçme değerlendirme ile anlayabiliriz.

Ölçme değerlendirme çalışmaları ile sadece ürünü değil öğrenme süreçleri de izlenir değerlendirilerek gerektiğinde öğretim yöntemleri, sınıf etkinlikleri değiştirilebilir. Ölçme araçlarından elde edilen verilerle yapılan değerlendirmeler öğrenci, öğretmen ve program için dönüt olarak kullanılabilir. Bu değerlendirmelerin amacı, öğrenci öğrenmelerindeki eksiklikleri tespit edip öğretme-öğrenme sürecine katkıda bulunmaktır. İyi bir ölçme ve değerlendirme ile öğretmen öğrencileri ve uyguladığı öğretim yöntem ve teknikleri hakkında sağlıklı kararlar vermesine temel oluşturacak veriler elde edebilir ve anne-baba ve velilere öğrencinin durumu ve gelişimi hakkında geri bildirim sağlayabilir. Böylece, değerlendirme öğrenmenin bir parçası hâline dönüşür.

İlköğretim; öğrencilerin temel becerileri kazanmalarının esas olduğu zorunlu bir öğretim düzeyi olduğundan bu düzeyde değerlendirmenin birinci derecedeki amacı, öğrenme eksikliklerinin saptanması olmalıdır. Bu düzeyde öğrenci başarısının saptanması ikinci planda düşünülmelidir.

İlköğretim Arapça dersi için hazırlanan öğretim programında ölçme ve değerlendirme, öğrencilerin öğrenme süreci içerisinde gelişimini izlemeye önem vermektedir. Bu amaçla, Arapça öğretiminde öğrencilerin dil becerilerini kullanmadaki gelişimleri, günlük hayatta kullanma oranları, sosyal becerilerindeki gelişimler vb. izlenerek değerlendirilebilir. Yapılacak çalışmalarda öğrencilerin öğrenme durumları, belirlenen kazanımları edinme ve günlük yaşamda kullanma (konuşma, iletişim, problem çözme, sorulan sorulara yeterli yanıt verme vb.) durumları belirlenerek sonraki çalışmaların içeriği ve seviyesi buna göre düzenlenebilir.

Yabancı dil öğretiminde süreç içerisinde öğrencilerin gelişimlerinin izlenmesi amacıyla performans değerlendirme yapılabilir. Performans değerlendirme, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak onların bilgi ve becerilerini eyleme dönüştürmelerini, gerçek ya-

şama aktarmalarını sağlayacak çalışmalar aracılığıyla değerlendirme yapmak biçiminde tanımlanabilir. Performans değerlendirme, dersin kazanımlarıyla ilgili olarak öğrencinin günlük yaşamındaki problemleri nasıl çözeceğini ve problem çözmek için sahip olduğu bilgi ve becerileri nasıl kullanacağını görmemizi sağlamaktadır. Öğrenciler kâğıt kalem testlerindeki gibi basit cevaplar vermez, bir ürün ortaya koyar. Açık uçlu sorular performans görevleri; projeler, performans değerlendirme çalışmaları için iyi birer örnektir.

Performans değerlendirme araç ve yöntemleri; proje, performans görevi, poster, afiş, gözlem formları, dereceli puanlama anahtarı, akran değerlendirme, öz değerlendirme vb.dir. Öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme gibi formlarla öğrencileri değerlendirirken amaç puan vermekten çok onların eksikliklerini belirlemek ve bu eksiklikleri gidermeye yönelik önlemler almaktır.

Ölçme ve değerlendirme çalışmaları dersin amaçları ve kazanımlarına uygun olarak öğretim etkinlikleri ile birlikte yürütülmelidir. Öğrenciler eğitim öğretim sürecinde öğrenmeye devam ederken değerlendirme süreci de kazanımlar çerçevesinde devam etmelidir.

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı açısından ölçme ve değerlendirme gerek dil becerileri gerekse dil alanlarını kapsamaktadır. Söz konusu beceriler ve alanlar aşağıda özetlenmiştir.

8.1 Dil Becerileri

Dil aracılığıyla iletişimdeki dört temel beceri, anlama (dinleme ve okuma) ve anlatma (konuşma ve yazma) olarak iki gruba ayrılır. Dinlediğini ve okuduğunu anlama dilin anlama işlevini, konuşma ve yazma da anlatım işlevini yerine getirmesi açısından birlikte ele alınmaktadır. Dil becerilerinin birlikte ele alınarak geliştirmesi, dil öğretim sürecinin temelini oluşturmaktadır. Ölçme ve değerlendirme çalışmalarında dil becerileri dikkatli bir şekilde birleştirilmeli ve olabildiğince günlük hayatla ilişkilendirilmelidir. Ayrıca her bir becerinin özelliğine uygun ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanılmalıdır. Örneğin; anlatma becerisine yönelik mektup, anı, bir konu hakkında hazırlanmış bir sunu gibi çalışmalar yaptırılabilir. Anlama becerisine yönelik de bir metnin ana fikrini bulma, diyalog, kısa sohbetler gibi çalışmalar yapılabilir.

8.2 Dil Alanları

Dil alanları; dil yapıları, kelime bilgisi (anlam ve işlev) ve ses bilgisi (vurgu ve tonlama) olmak üzere üç temel alanı kapsamaktadır:

Dil yapıları: Öğrencinin uygun dil yapılarını tanıması ve uygun yapıyı kullanabilme becerisine yönelik yapılacak ölçme ve değerlendirme çalışmalarını içerir. Genellikle dil yapıları çalışmaları doğru dil bilgisi yapısını tanımlama ve kullanma becerilerini içermektedir. İletişimsel yaklaşımın önem kazanmasıyla dil bilgisinin doğrudan ölçülmesine verilen önem de azalmıştır. Bunun yerine dil bilgisini ölçmek amacıyla yazma ve konuşma becerilerini ölçmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Bir performans görevinde, esas ölçülmek istenen beceriler, örneğin yazma ve konuşma olduğunda öğrenci görevi gerçekleştirirken dil bilgisini de kullanacaktır. Böylece öğretmen bu beceriler aracılığıyla dil bilgisi becerisini de ölçebilir. Ayrıca dil bilgisine yönelik çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma gibi sorularla da ölçme ve değerlendirme yapılabilir.

Kelime bilgisi: Günlük hayatta konuşma dilinde kullanılan kelimelerin yanı sıra bazı kelimelerin anlamlarının öğrenci tarafından bilinip bilinmediğini ölçer. Dört çeşit kelime bilgisi vardır. Bunlar;

- a) *Aktif konuşma kelime bilgisi:* Konuşan kişi kelimeleri konuşurken kullanır.
- b) Pasif dinleme kelime bilgisi: Dinleyici kelimeleri tanır ama üretmez.
- c) Pasif okuma kelime bilgisi: Okuyucu kelimeleri tanır ama üretmez.
- ç) *Aktif yazma kelime bilgisi:* Yazan kişi kelimeleri yazarken kullanır.

Kelime bilgisini ölçme ve değerlendirmede çoktan seçmeli (tanıma amaçlı; eş anlamlı-zıt anlamlı), boşluk doldurma, resmin karşılığı olan sözcükleri bulma, düzenleme (karışık biçimde verilmiş harflerden sözcük türetme) gibi sorular kullanılabilir.

Ses bilgisi: Bir dilin tanımlanmış seslerinin telaffuzu ve tanımlama yeteneği, vurgu desenleri (yapısının) kullanımı, dilin ahenk yapısını ya da melodisini oluşturma ve işitme yeteneğinin ölçülmesidir. Konuşma dilinin öğretimindeki amaç; dilde başarılı bir şekilde iletişim kurabilme yeteneğinin geliştirilmesi olup anlatmanın yanı sıra anlamayı da içerir. Başlangıç seviyesinin taklit ve tekrarı hariç bütün seviyelerde konuşma becerisini ölçmek zordur. Ancak ses bilgisini ölçme ve değerlendirmeye yönelik röportaj, eşle iletişim, sesli ve görüntülü kayıt uyarıcılarına tepki, gözlem ve görüşmeler gibi çalışmalar yapılabilir.

8.3 Ölçme ve Değerlendirme Araç ve Yöntemleri

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nda ön görülen ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemleri aşağıda özetlenmiştir.

Performans görevi: Öğrencilerin sahip olduğu bilgi ve becerilerini günlük yaşamla da ilişkilendirerek ortaya koymasını gerektiren çalışmalardır. Sınıftaki her öğrenciye veya oluşturulan gruplara aynı konu başlığında ve aynı zaman diliminde verilmesi zorunlu değildir.

Verilecek görevler öğrenci seviyesine uygun ve öğrenci tarafından yapılacak nitelikte olmalıdır. Öğrencinin görevi yaparken konuya ilişkin kazanımlarını gözlemleyebilmek için görevin belirli aşamaları öğretmen gözetiminde, sınıf ortamında yapılmalıdır.

Öğretmenlere fikir vermesi amacıyla aşağıda bir performans görevi örneği ve bu görevi değerlendirmeye ilişkin dereceli puanlama anahtarı (Tablo 6) verilmiştir.

Proje: Öğrencilerin grup hâlinde veya bireysel olarak istedikleri bir konuda inceleme, araştırma ve yorum yapma, görüş geliştirme, yeni bilgilere ulaşma, özgün düşünce üretme ve çıkarımlarda bulunma amacıyla ders öğretmeni rehberliğinde yapacakları çalışmalardır. Bir konu hakkında araştırma planlayarak, tasarlayarak hazırlanan projeler kişiye yeni bilgiler, özel beceriler ve alışkanlıklar kazandırır.

Proje konusu öğretmenler tarafından belirleneceği gibi öğrencinin belirleyeceği öğretmen tarafından uygun görülen konulardan da seçilebilir. Seçilecek konular öğrencilerin seviyesine, sosyo-ekonomik durumlarına ve çevresel şartlara uygun olmalıdır.

Aşağıda bir proje örneği ile bu projeyi değerlendirmeye ilişkin proje değerlendirme formu (Tablo 7) verilmiştir.

Sözlü Sunum: Konuşma, dil öğretimi gibi alanlarda kullanılabilen sözlü sunumlar öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri, hatırlama, kavrama ve hitap düzeyleri hakkında bilgi toplamak için uygun araçlardır.

Sözlü sunumları, kısa cevap gerektiren sorular gibi yapılandırdığımızda, öğrencilerin sahip olduğu bilgiler kısa bir sürede değerlendirilebilir. Bu yolla öğretim süreci içerisinde öğretimin ve değerlendirmenin eş zamanlı yürütülmesi kolaylaşmaktadır. Sözlü sunumların değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarlarının yanında, sergilenecek beceriye göre kontrol listeleri, öz değerlendirme ve akran değerlendirme ölçekleri kullanılabilir.

Dereceli puanlama anahtarı: Her bir çalışma için ölçütleri listeleyen ve çalışmada nelerin yapılacağını gösteren bir puanlama aracıdır. Dereceli puanlama anahtarının en önemli özelliği, öğrencilerin aldıkları puanın tam olarak neye karşılık geldiğini ve ondan beklenenin ne kadarını yapabildiğini görmelerini sağlamasıdır (Bkz. Tablo 6).

Amaçlarına göre dereceli puanlama anahtarı bütüncül ve analitik olmak üzere iki çeşittir:

- **Bütüncül dereceli puanlama anahtarı:** Öğretmenin genel süreci veya ürünü bir bütün olarak parçalarını dikkate almadan puanlamasıdır. Bu yöntem öğrenme ürünleri toplam puan olarak değerlendirilmek istendiğinde kullanılır.
- **Analitik dereceli puanlama anahtarı:** Burada önce performans veya ürünün parçalarının ayrı ayrı puanlanmasını, sonra da bu puanları toplayarak toplam

puanın hesaplanmasını gerektirir. Bu ölçekler, çalışmanın ya da ürünün farklı boyutlarına farklı puanlar vermek amacıyla oluşturulur.

Ürün dosyası (Portfolyo): Bu dosyada öğrencilerin kendini ifade ettiğini düşündüğü çalışmalar bulunur. Ürün dosyası ile öğrenciler yabancı dil alanında yaptığı çalışmalarda göstermiş oldukları ilerlemeyi, yeterlikleri, öğrenme sürecinde ne kadar geliştikleri ve bu süreçte yaşadıkları zorlukları izleyebilirler.

Öğrenci ürün dosyasına; öğrencilerin proje, araştırma ödevi, rapor vb. çalışmalarından istedikleri seçme örnekler konulabilir. Yapılan tüm çalışmalar dosyaya konulmamalıdır. Öğretmen de, özellikle öğrencilerinin gelişimini takip etmek için hazırlanan soruları, çalışmaları da dosyaya koymalarını isteyebilir. Yapılan çalışmalarda öğretmen, öğrencilerin yaptığı hataları belirledikten sonra öğrencilerinden gerekli düzeltmeleri yapıp dosyalarına ilk çalışmayı ve düzeltilmiş hâlini koymalarını isteyebilir. Öğrenci ürün dosyalarının her dönem en az iki kez incelenmesi öğrencilerin gelişimini görmek açısından önemlidir.

Gözlem: Öğrenciler hakkında doğru ve çabuk bilgi sağlayan yöntemlerden biri olan gözlemde, öğretmen öğrencilerin sınıf içi tartışmalara katılmaları, grup çalışmalarında sorumluluklarını yerine getirme, soru ve önerilere verdikleri cevapları vb. gözlemleyebilirler.

Öğretmen gözlem yaparken hazır formları kullanabileceği gibi kendi oluşturduğu ölçütlerin yer aldığı formları da kullanabilir. Gözlem yaparken aşağıdaki noktalara dikkat etmek öğretmenlere kolaylık sağlayacaktır:

- Ölçütleri oluştururken bütün öğrenciler için aynı standartları kullanınız.
- Her öğrenciyi birkaç kez gözlemleyiniz.
- Her öğrenciyi değişik durumlarda ve farklı günlerde gözlemleyiniz.
- Her öğrenciyi değişik özellikler, beceriler ve davranışlara göre değerlendiriniz.
- Yapılan gözlem için değerlendirmeyi mümkün olduğu kadar gözlemlediğiniz zaman kaydediniz.

Kontrol listeleri: Öğrenciden beklenen becerilerin özelliklerine ilişkin detaylı bilgileri içeren ve öğrenci performansının eksik noktalarını belirlemek amacıyla kullanılan araçlardır. Bazı değerlendirme listeleri öğrencinin görevi yerine getirirken sık yaptığı hataları görmemizi sağlayabilir. Kontrol listelerinde beceriler veya özelliklere yönelik gözlemler iki kategorili (var/yok, evet/hayır, görüldü/görülmedi, doğru/yanlış, yapıldı/yapılmadı gibi) kaydedilebilir. Ancak, aynı anda tüm öğrenciler gözlemlenmeye çalışılmamalıdır.

Kontrol listeleri, süreç değerlendirme veya dönem sonu değerlendirmeleri için kullanılabilir. Belli bir düzey için tanımlar listelenir. Tanımların içeriği dallara ayrılabilir. Kendimi tanıyabilirim, nerede yaşadığımı söyleyebilirim, adresimi yabancı dilde söyleyebilirim, kaç yaşında olduğumu söyleyebilirim vb. veya birisine adını sorabilirim, adres sorabilirim, birisine kaç yaşında olduğunu sorabilirim vb.

Kendimi tanıyabilirim, nerede yaşadığımı söyleyebilirim, adresimi yabancı dilde söyleyebilirim, kaç yaşında olduğumu söyleyebilirim vb. veya birisine adını sorabilirim, adres sorabilirim, birisine kaç yaşında olduğunu sorabilirim vb sorularla oluşturulan kontrol listeleri, süreç değerlendirme veya dönem sonu değerlendirmeleri için kullanılabilir.

Öz (Kendini) değerlendirme: Belli bir konuda bireyin kendini değerlendirmesine öz değerlendirme veya kendini değerlendirme denir. Öz değerlendirme, bireyin kendi yeteneklerini keşfetmelerine, yaptıkları çalışmaları, nasıl düşündüğünü ve nasıl yaptığını anlamasına yardımcı olan bir yaklaşımdır. Öz değerlendirme ile öğrenci kendi güçlü ve zayıf yönlerini keşfedebilir. Kendilerine dışarıdan bakma yetisi gelişir. Öğrenci değerlendirme sürecinin bir parçası olduğunu hisseder.

Bu tür değerlendirmenin olumsuz yönleri de vardır. Genellikle kendi performanslarını değerlendirirken yanlılığın varlığı göz ardı edilmemelidir. Başlangıçta kendini değerlendirme, öğrencilerin deneyimsizliği nedeniyle yanılgılara neden olabilir. Yine de öğrenciler daha fazla deneyim kazandıkça aldıkları kararlar daha doğru olacaktır.

Öğretmenler öz değerlendirme için formlar kullanabileceği gibi aşağıdaki sorulara benzer sorularla da değerlendirme yapabilir.

- Bu çalışmada neler yaptım?
- Bu çalışmada en çok zorlandığım bölümler?
- Çalışmamı yaparken beklemediğim nelerle karşılaştım?

Tablo 8’de örnek bir öz değerlendirme formu verilmiştir.

Akran değerlendirme: Öğrencilerin, arkadaşlarının hazırladığı ödevler, araştırmalar, projeler, raporlar vb. çalışmalarını değerlendirmesidir. Arkadaşlarının çalışmalarındaki yeterlik düzeylerini değerlendirirken kendilerine yönelik eleştirel düşünme becerileri de gelişir. Akran değerlendirme, öğretmene öğrencilerin gelişim ve yeterlik düzeyleri hakkında geri bildirim sağlar. Bu değerlendirmede öğrencilerin yanlış davranışlarını önlemek için ölçütlerin öğrencilere verilmesi yararlı olur.

Grup değerlendirme: Belli bir amaca yönelik oluşturulan öğrenci gruplarının işbirliği içerisinde yaptıkları çalışmalar esnasında ortaya koydukları performansı değerlendirmek amacıyla yapılan değerlendirmelerdir. Öğrencilerin grup içerisinde sergiledikleri performansları değerlendirmede yapılandırılmış formlar kullanılabileceği gibi öğretmen, grubun çalışma konusuna ve sürece bağlı olarak değişik formlar geliştirebilir. Bu formların geliştirilmesinde öğrencilerin de sürece dâhil edilmesi yapılan değerlendirmelerin etkililiğini artırır. Tablo 9’da grup öz değerlendirme form örneğini bulabilirsiniz.

Kısa cevaplı sorular: Öğrencinin bir sözcük, kısa bir cümle veya bir sayıyla cevaplayabileceği şekilde hazırlanmış sorulardır. Kısa cevaplı sorularda istenen cevapların kısa ve

belirgin olması puanlanmasını kolaylaştırmaktadır. Bu sorular soru cümlesi, eksik cümle (boşluk doldurma) ya da tanımlama gerektiren şeklinde olabilirler.

Açık uçlu sorular: Öğrenciler soruların cevaplarını düşünüp hatırlayıp bildiklerini organize ederek yazılı olarak sunar. Bu sorular; problem çözme, problemleri organize etme, yeni ve orijinal fikirler üretme, bilgileri yeni durumlarda işe koşma, görüşleri değerlendirme, fikirleri analiz etme vb. becerilerin ölçülmesi için uygun sorular olarak kabul edilebilir. Üst düzey zihinsel becerilerin ölçülmesinde kullanılabilecek en uygun soru türlerinden biridir.

Çoktan seçmeli sorular: Problem durumunu sunan bir soru kökü ile seçeneklerden oluşan maddelerdir. Seçenekler, soru kökünün doğru cevabı ve olası diğer cevapların yer aldığı çeldiricilerden oluşmaktadır. Öğrenci bu sorularda, soru kökünü okuduktan sonra seçeneklerde yer alan doğru ya da en uygun cevabı işaretler. Fakat bu soru tiplerini, öğrencilerin yaratıcılığını ve yazma becerilerini ölçmek amacıyla kullanamayız. Daha çok bilgi, zihinsel beceri ve yeteneklerin ölçülmesinde kullanılır; fiziksel beceri ve yeteneklerin ölçülmesinde kullanılmaz. Çoktan seçmeli soru yazmak ve soruya uygun iyi çeldiricileri bulmak oldukça zor ve zaman alıcıdır.

Bu soruların avantajı kısa bir zaman dilimi içerisinde birden fazla bilgi ve beceriyi yoklaması ve puanlamadaki objektifliğidir. Dezavantajlarından biri öğrencinin doğru cevabı tahmin ederek bulma olasılığıdır.

Eşleştirmeli sorular: İki grup hâlinde verilen ve birbirleriyle ilgili olan bilgi öğelerinin, belli bir açıklamaya göre eşleştirilmesini gerektirir. “Kim? Ne? Nerede?” gibi soruların cevabını oluşturan olgusal bilgilerin ölçülmesinde daha kullanışlıdır.

Doğru / yanlış tipi sorular: Doğru / yanlış tipi sorular ya kesinlikle doğru ya da kesinlikle yanlış önermeden oluşur. Bu sorularda cevaplayıcının soruda verilen önermeyi dikkatle okuması, önermenin doğru mu yanlış mı olduğunu belirlemesi ve ayrılan yere koyacağı bir işaretle belirlemesi beklenir.

PERFORMANS GÖREVİ ÖRNEĞİ

Ders: Arapça

Sınıf: 7

Konu: Hikâye yazma

Kazanımlar:

- Geçmiş olaylar ve deneyimleri ile ilgili kısa betimlemeler yazar.
- Sözcük öbeklerini ve basit cümleleri temel bağlaçlarla bağlar.
- Kısa diyaloglar ve metinler yazar.
- Görsellerden yararlanarak çok kısa ve basit bilgiler verir.

Puanlama Yöntemi: Dereceli puanlama anahtarı

Süre: 1 hafta

Sevgili öğrenciler,

Bu görevde sizden seçtiğiniz bir film veya çizgi film kahramanı hakkında kısa bir hikâye yazmanız beklenmektedir. Görevinizi yerine getirirken aşağıdaki adımları takip etmeniz sizlere kolaylık sağlayacaktır:

- Hikâyenizde kullanabileceğiniz kahramanları verilmiş olan resimlerden seçebileceğiniz gibi kendiniz de belirleyebilirsiniz. İhtiyaç duyduğunuz takdirde belirlediğiniz karakterlerle ilgili araştırma yapabilirsiniz.
- Belirlediğiniz kahramanlarla ilgili olarak zihninizde bir hikâye oluşturunuz.
- Hikâyenizi sınıfta öğretmen gözetiminde yazınız.
- Hikâyenizi yazarken öğrendiğiniz kelime, bağlaç ve kelime gruplarına yer vermeyi unutmayınız.
- Hikâyenizi en az 30 kelimeden oluşturunuz.
- Hikâyenize uygun bir başlık yazınız.
- Hikâyenizi sınıfta arkadaşlarınıza sesli olarak okuyunuz.
- Hazırlamış olduğunuz hikâye dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilecektir.

İfadeler / Dereceler	1 (Zayıf)	2 (Geçer)	3 (Orta)	4 (İyi)	5 (Pekiyi)
Anlamlı ve kurallı cümleler kurdu.					
Yazım kurallarına uydu.					
Olayları oluş sırasına göre yazdı.					
Hikâyenin konusu anlaşıldı.					
Belirlediği kahramanlara göre hikâyeyi oluşturdu.					
Sözcük öbeklerini ve basit cümleleri temel bağlaçlarla bağlayarak kullandı.					
Okunaklı ve anlaşılır yazı kullandı.					
Kelimeleri doğru ve yerinde kullandı.					
Hikâye arkadaşlarının dikkatini çekecek şekilde yazıldı.					
Hikâyeyi okurken akıcı bir dil ve beden dilini kullandı.					
Hikâyeyi vurgu ve tonlamalara dikkat ederek okudu.					
Hikâyeyi okurken telaffuza dikkat etti.					
Toplam					

Tablo 7: Performans Görevi Dereceli Puanlama Anahtarı

PROJE ÖRNEĞİ

Sınıf: 8

Konu: Yaşadığınız ilin tarihî ve turistik yerlerini tanıtan broşür hazırlama ve tanıtma

Kazanımlar:

- Konuşmalarında betimlemeler yapar.
- Bir konu hakkındaki duygu ve düşüncelerini basit ve yalın ifadelerle belirtir.
- Yazılarında betimleyici ifadeler kullanır.
- Sözcük öbeklerini ve basit kısa cümleleri, temel bağlaçlarla bağlar.

Süre: 4 ay

Değerlendirme: Dereceli puanlama anahtarı

Sevgili Öğrenciler,

Bu projede sizden yaşadığınız ilin tarihî ve turistik yerlerini tanıtan bir broşür hazırlamanız ve hazırladığınız broşürü arkadaşlarınıza sunmanız beklenmektedir. Projenizi gerçekleştirirken aşağıdaki adımları izlemeniz size kolaylık sağlayacaktır:

1. Bir çalışma planı hazırlayınız. Çalışma planınızı 1 hafta içinde öğretmeninize teslim ediniz.
2. Yaşadığınız ildeki tarihî ve turistik yerleri gösteren bir tablo hazırlayınız. Hazırladığınız tabloyu 1 hafta içinde öğretmeninize teslim ediniz.
3. Tablonuzda belirttiğiniz tarihî ve turistik yerler hakkında bilgi toplayınız. Topladığınız bilgileri bir dosya kâğıdına öğrendiğiniz sözcük ve bağlaçları kullanarak özetleyiniz. Özetinizi 10 hafta içinde öğretmeninize teslim ediniz.
4. Tablonuzda belirttiğiniz tarihî ve turistik yerlerin fotoğraflarını çekiniz ya da bu yerlere ait resimler bulunuz. Resimleri kendiniz de çizebilirsiniz.
5. Topladığınız bilgilerden seçtiklerinizi resim ve fotoğraflarla uygun şekilde biraraya getirerek bir broşür oluşturunuz. Broşürünüze bir isim bulmayı unutmayınız.
6. Broşürünüzü tanıtan kısa bir konuşma hazırlayınız.
7. Belirtilen tarihte broşürünüzü teslim ediniz ve konuşmanızı yapınız.
8. Proje çalışmanız dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilecektir.

Projenizi kendiniz yapmaya gayret ediniz!

Başarılar dilerim.

PROJE DEĞERLENDİRME FORMU

ÖLÇÜTLER	1 (Zayıf)	2 (Geçer)	3 (Orta)	4 (İyi)	5 (Pekiyi)
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Ne yapması gerektiğini kavradı.					
Projeye uygun çalışma planı yaptı.					
Zamanı etkili ve verimli kullandı.					
Farklı kaynaklardan bilgi topladı.					
Öğretmenle iletişim içerisindeydi.					
Toplam					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					
Anlamlı ve kurallı cümleler kurdu.					
Yazım kurallarına uydı.					
Doğru bilgiler elde etti.					
Okunaklı ve anlaşılır yazı kullandı.					
Yaratıcılık yeteneğini kullandı.					
Broşür temiz ve düzenli olarak hazırlanmış.					
Broşür açık ve anlaşılır olarak hazırlanmış.					
Broşür özgün ve yaratıcı bir biçimde hazırlanmış.					
Resim, grafik gibi görsel materyaller uyumlu bir şekilde kullanılmış.					
Yazılı ve görsel materyaller arasında tam bir uyum sağlanmış.					
Toplam					
III. SUNU YAPMA					
Kelimeleri doğru ve yerinde kullandı.					
Sorulara cevap verebildi.					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek şekilde sundu.					
Sunuda akıcı bir dil ve beden dilini kullandı.					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek şekilde sundu.					
Sunuda vurgu ve tonlamalara dikkat etti.					
Sunuda telaffuza dikkat etti.					
Toplam					
Genel toplam					

Tablo 8: Proje Değerlendirme Formu

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Bu form kendinizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneğe (x) işareti koyunuz.

Öğrencinin;

Adı ve Soyadı :

Sınıfı :

Nu. :

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	DERECELER		
	Her zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir zaman (1)
1. Öğretmenimin önerilerini dinledim.			
2. Yönergeyi izledim.			
4. Ödevlerimi zamanında tamamladım.			
5. Anlamadığım yerlerde sorular sordum.			
7. Çalışmalarım sırasında zamanımı akıllıca kullandım.			
8. Çalışmalarım sırasında değişik materyaller kullandım.			
9. Bu etkinlikten neler öğrendim?			
9. Bu etkinlikten neler öğrendim?			
10. Bu etkinlik sırasında en iyi yaptığım şeyler:			

Tablo 9: Öz Değerlendirme Formu

GRUP ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Grubun adı:

Gruptaki öğrencilerin adları:

Açıklama: Verilen ifadelerle ilgili olarak grubumuzun durumunu en iyi ifade eden kutucuğun içine (X) işareti koyalım.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	DERECELER		
	Her zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir zaman (1)
1. Araştırma planı yaptık.			
2. Görev dağılımı yaptık.			
3. Araştırmada çeşitli kaynaklardan yararlandık.			
4. Etkinlikleri birlikte hazırladık.			
5. Görüşlerimizi rahatlıkla söyledik.			
6. Grupta uyum içinde çalıştık.			
7. Birbirimizin görüşlerini ve önerilerini dinledik.			
8. Grupta birbirimize güvenerek çalıştık.			
9. Grupta birbirimizi takdir ettik.			
10. Çalışmalarımız sırasında birbirimizi cesaretlendirdik.			
11. Sorumluluklarımızı tam anlamıyla yerine getirdik.			
12. Çalışmalarımızı tablo, grafik, şema ve resimlerle zenginleştirdik.			
13. Çalışmalarımızı başarılı bir biçimde sunduk.			
TOPLAM			

Tablo 10: Grup Öz Değerlendirme Formu

9. İLKÖĞRETİM ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ KAZANIMLARI

A1.1 Düzeyi Kazanımları (4. Sınıf)

Dinleme	
Kazanımlar	Açıklamalar
- Dinlediği yabancı dillerden Arapçayı ayırt eder. - Arapçanın seslerini birbirinden ayırt eder. - Duyduğu basit sözcüklerin anlamını bilmesede seslendirir. - Dinlerken vurgu ve tonlamadan iletişimsel anlamlar çıkarır. - Soru ifadelerini diğer ifadelerden ayırt eder. - Basit selamlaşma ifadelerini ayırt eder. - Dinlediği ifadelerde/metinlerde geçen sayıları ayırt eder. - Dinlediği ifadelerde/metinlerde geçen temel zaman dilimlerini anlar. - Günlük hayatta sıklıkla kullanılan ve oldukça yavaş söylenen ifadeleri takip eder. - Günlük hayattaki basit ifadelerden oluşan diyalogun veya metnin konusunu tahmin eder. - Sınıf ortamında duyduğu kısa ve basit yönergeleri takip eder. - Dinlediği somut ve basit sözcük ve ifadelerle ilgili görselleri bulur. - Duyduğu/dinlediği sözcükleri birbirine bağlayan temel bağlaçları tanır.	- Farklı yabancı dillerden bölümler dinletilerek öğrencinin Arapçayı diğer dillerden ayırmaları sağlanmalıdır. - Arapçaya özgü, özellikle birbirine yakın sesleri küçük ikiller (benzer seslerin ikili olarak gruplanması) ve alıştırma ile birbirinden ayırmaları sağlanmalıdır. Özellikle şu sesler üzerinde durulmalıdır: ا - ث - س - ص / ا - ح - خ - هـ / ا - د - ض - ط / ا - ذ - ز - ظ / ا - ع - أ - إ / ا - ق - ك - Arapçanın seslerini sözcük içerisinde duyup tekrar etmeleri sağlanmalıdır. - İletişimde vurgu ve tonlamanın anlamı değiştirebileceği açıklanarak öğrencilerin dikkatlerini bu yönde yoğunlaştırmaları sağlanmalıdır. - Vurgu ve tonlamalara dikkat çekilerek soru ifadelerini diğer ifadelerden ayırmaları sağlanmalıdır. - Günlük hayatta sıklıkla kullanılan selamlaşma, hal hatır sorma, vedalaşma, özür dileme, kabul etme vb. kalıplar üzerinde durulmalıdır. 1-6 arası sayıların öğrenciler tarafından ayırt edilmesi sağlanmalıdır. - اليوم، مساءً، صباحاً vb. - Günlük hayattan alınan otantik pasajları konuşma bağlamı içinde anlayıp konuşma akışını takip etmeleri sağlanmalıdır. - Çizgi filmlerden ve metinlerden alınan bölümlerdeki basit günlük diyalogların konusunu tahmin etmeleri beklenir. - Sınıf ortamında karşılaşılan اجلس/ اجلسي، قم/ قومي، تعال/ تعالي، اقرأ/ اقرئي، الكتب مفتوحة/ والآن الكتب اجلس/ اجلسي، قم/ قومي، تعال/ تعالي، اقرأ/ اقرئي، الكتب مفتوحة/ والآن الكتب أغلق الباب/ أغلق الباب، أنت من فضلك/ أنت من فضلك ve benzeri basit yönergeleri uygulaması beklenir. - Kitap, defter, kalem vb. basit nesneleri görseller (gerçek nesne, resim, afiş, poster vb.) üzerinde göstermesi beklenmektedir. - و bağlacı üzerinde durulmalıdır.

A1.1 Düzeyi Kazanımları (4. Sınıf)

Okuma	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Arapçanın seslerini ortografik şekilleriyle tanır. 2. Arapçanın harekeleme sistemini tanır. 3. Metindeki temel noktalama işaretlerini tanır. 4. Birbirleriyle sıkı bir şekilde ilişkili olan kelime ve ifadeleri tahmin eder. 5. Görsellerle desteklenmiş kısa, basit yönergeleri anlar. 6. Günlük hayatta sıklıkla kullanılan basit sözcükleri ve söz öbeklerini tanır. 7. Görsellerle desteklendiğinde yazılı materyalde geçen temel yer ve zaman bilgilerini belirler. 8. Kısa metinlerde verilen temel bilgileri anlar.	1. Özellikle aşağıdaki ses grupları üzerinde durulmalıdır: /ث،س،ص/، /ح،خ،هـ/، /د،ذ،ظ/، /ع،أ/، /ق،ك/ 2. Kısa ünlüler ortografik olarak yazıda görünmediğinden ünsüzlerin üstüne ve altına eklenen yardımcı işaretlerle simgelenen “harekeler” ile sözcükler öğretilir. Ancak ileriki düzeylerde kelimelere aşinalık arttıkça bu işaretler olmaksızın okuma-anlama gerçekleştirilir. Bu aşamada <i>fetha</i>, <i>kesra</i>, <i>damme</i>, <i>sukûn</i>, <i>şedde</i> üzerinde durulmalıdır. 3. Arapçada sıklıkla kullanılan şu noktalama işaretleri üzerinde durulmalıdır: نقطة (.), فاصلة (،)، علامة الاستفهام (?)، علامة التعجب (!) 4. Aşağıdaki gibi sözcüklerin eşleştirilmesi istenebilir: صباح السّلام مع عليكم السلامة الخير 5. كَرَّرَ / اِقْرَأْ / اَكْتُبْ / أَجِبْ vb. sınıf içi yönergeler kullanılabilir. 6. صباح الخير! / مرحبا / مدرسة ابتدائية / أنا من إزمير vb. selamlaşma, vedalaşma, hâl hatır sorma, kendini tanıtmaya ifadeleri kullanılabilir. 7. Kartvizit, tanıtım kataloğu, konser ve gösteri afişleri, e-posta, gazete ve dergilerden basitleştirilmiş ilan vb. metinler ile çalışılmalıdır. 8. Ünlü kişilerin adları, rakamlar, zaman ifadeleri vb. bilgiler üzerinde durulabilir. ! Öğrencinin aktif katılımını sağlamak için drama teknikleri, iş birliğine dayalı stratejiler ve seviyeye uygun eğlenceli etkinliklerle okumanın gerçekleştirilmesi önemlidir.

A1.1 Düzeyi Kazanımları (4. Sınıf)

Konuşma (Karşılıklı Konuşma)	
Kazanımlar	Açıklamalar
- Günlük ilişkilerin gerektirdiği basit konuşma kalıplarını kullanır. - Vurgu ve tonlama kullanarak tek sözcüklü sorular sorar. - Uygun tonlama biçimlerini kullanır. - Oldukça basit, açık ve anlaşılır sorulara cevap verir. - Diyalog esnasında zaman dilimlerini kullanır. - İletişim sırasında 1-6 arasındaki sayıları ayırt eder. - Sözcükleri basit bağlaçlarla birbirine bağlar.	- Selamlaşma, vedalaşma, teşekkür etme, özür dileme ve hâl hatır sormanın gerektirdiği durumlara uygun konuşmaları istenmelidir. Örnek ifadeler: مرحباً، صباح الخير، شكراً، مع السلامة، كيف حالك/حالك؟، تشرّفنا - vb. نجلس /؟ كتابك /؟ هذا /؟ أنا ؟ - Örneğin, konuştuğu kişiden sözlerini tekrarlamasını rica eder: نعم؟، ماذا؟ مرة ثانية من فضلك! - Öğrencilerin adı, nereli olduğu, uyruğu, nerede oturduğuna ilişkin soruları cevaplamaları beklenmelidir. - vb. صباحاً، مساءً، بعد الظهر، أمس، غدا، اليوم. 1-6 arasındaki sayıları ardışık ve ayrı ayrı kullanabilmesi sağlanmalıdır. - و bağlacı üzerinde durulmalıdır. ! Öğrenciler, iletişimi desteklemek için beden dilini kullanmaya yönlendirilmelidir.

A1.1 Düzeyi Kazanımları (4. Sınıf)

Konuşma (Sözlü Anlatım)	
Kazanımlar	Açıklamalar
- Basit cümlelerle kendisini ve ailesini tanıtır. - Aile bireylerini fiziksel özellikleriyle tarif eder. - Bir görselin temel somut niteliklerini tek sözcüklü ifadelerle tarif eder. - Konuşma esnasında bağlaçları kullanır.	- Adı, yaşadığı yer, mesleği vb. ile ilgili temel özelliklerini anlatması beklenir. Örneğin; اسمي خديجة، أنا من أنقرة، أبي مدرّس، وأمّي مدرّسة ... - طويل، قصير، كبير، صغير، نحيف، بدين vb. sözcükleri tek tek ve çok yavaş kullanması beklenir. - كثير، قليل، كبير، جميل، هنا، هناك، أحمر، زرقاء vb. sıfatlar öğretilir. Ayrıca öğrencinin siyah, beyaz, kırmızı ve mavi renkleri eril ve dişil biçimleriyle kullanması beklenmelidir. - Yan sütundaki 1. kazanımda ifade edilen hususları و bağlacını kullanarak sıralaması beklenir. ! Öğrencinin konuşmalarında beden dilini kullanması sağlanmalıdır.

A1.1 Düzeyi Kazanımları (4.Sınıf)

Yazma	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Arapçanın seslerini ortografik şekilleriyle yazar. 2. Tanıdığı ifadeleri gördüğü şekliyle yazar. 3. Oldukça basit, açık ve anlaşılır evet-hayır sorularına yazılı olarak cevap verir. 4. 1-6 arası sayıları yazar. 5. Kendisiyle ilgili temel kişisel bilgileri yazar. 6. Yaşadığı yeri ve çevresini çok basit ifadelerle yazılı olarak betimler. 7. Yazdığı sözcükleri birbirine bağlamak için temel bağlaçları kullanır. 8. Çok kısa ve basit iletişimsel notlar yazar. 9. Öğrendiği sözcükleri alfabetik sözlük sırasına koyar.	1. Bu kazanımda Arap harflerinin yazma sistemine göre bağımsız, kelimenin başında, ortasında ve sonunda yazılış biçimleri üzerinde durulması beklenmektedir. Aynı harfin farklı kullanımlarını çok tanidik sözcükler içerisinde sunarak öğrencinin biçim değişimlerini fark etmesi sağlanmalıdır. 2. Gündelik nesneler, isimler ve sözcüklerle çalışılmalıdır. 4. Basit betimlemelerde, doğum tarihi, posta kodu, kapı numarası, telefon numarası vb. tanımlamalarda rakamların kullanılması sağlanmalıdır. 5. Adı, uyruğu, doğum tarihi, adresi, çok yakın aile bireyleri vb. bilgileri kapsayan bu kazanımda; başvuru formu doldurma, aile soy ağacı hazırlama, mektup zarfı hazırlama, kartvizit hazırlama vb. etkinliklerle çalışılabilir. 6. Bu düzey betimlemelerde بعيد، قريب، جميل، بارد vb. tek sözcüklerin ve bilinen renklerin kullanılması beklenmektedir. 7. و bağlacı üzerinde durulmalıdır. 8. Kişilere gittiği yeri bildirme notları ile çalışılabilir: مع صديقي، في السوق، في المدرسة، vb. 9. Öğrencilerden karışık olarak verilen öğrendiği sözcükleri alfabetik olarak sıralamaları istenir.

A1.2 Düzeyi Kazanımları (5. Sınıf)

Dinleme	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Duyduğu Arapça sesleri iletişimi sağlayabilecek derecede seslendirir. 2. Duyduğu basit sözcük öbeklerini uygun telaffuzla seslendirir. 3. Duyduğu basit sözcükleri, duyduğu vurgu ve tonlamalara bağlı kalarak seslendirir. 4. Duyduğu/dinlediği ifadelerde/metinlerde geçen sayıları gösterir. 5. Dinlediği basit sözcük öbekleri ile ilgili görselleri bulur. 6. Duyduğu soru ifadelerinin ne ile ilgili olduğunu tahmin eder. 7. Basit, açık, yavaş ve anlaşılır günlük konuşmaları takip eder. 8. Oldukça basit, açık ve anlaşılır soruları anlar. 9. Dinlediği zaman dilimlerini ve kısa cümleler ile ilgili görselleri bulur. 10. Dinlediği/duyduğu ifadelerde/metinlerde geçen, oldukça yavaş söylenen sayıları ayırt eder. 11. Dinlediği/duyduğu sözcük öbeklerini birbirine bağlayan bağlaçları tanır.	1. Arapçaya özgü olan ve kaynak dilde bulunmayan, öğrenci için yeni olan seslerin sesletiminin iletişimdeki önemini anlamaları ve bu sesleri dinledikten sonra telaffuz etmeleri sağlanmalıdır. 2. Arapçanın seslerini anlamlı sözcük öbekleri düzeyinde, iletişimi sekteye uğratmayacak akıcılıkta seslendirmeleri sağlanmalıdır. 3. Öğrencilerin duydukları basit sözcükleri, duyulana uygun vurgu ve tonlamayla seslendirmeleri beklenmektedir. 4. 1-12 arası sayıların öğrenciler tarafından resim, afiş, sayı çubukları vb. üzerinde gösterilmesi sağlanmalıdır. 5. القلم أحمر، تحت الطاولة، على الكتاب، عند الدفتر، المدرسة كبيرة، vb. basit sözcük öbeklerini ve durumları görseller (gerçek nesne, resim, afiş ve poster vb.) üzerinde göstermesi/canlandırması beklenmektedir. 6. Çizgi filmlerden ve metinlerden alınan bölümlerdeki basit günlük diyaloglarda geçen soru ifadelerinin ne hakkında olduğunu tahmin etmeleri beklenir. 7. Çizgi filmlerden ve metinlerden alınan bölümlerdeki basit günlük hayat ifadelerini konuşma akışı içinde anlayıp takip etmeleri beklenmektedir. 8. Sınıf ortamında kullanılan ما هذا؟، من هذا؟، أين كتابك؟، كيف حالك؟، vb. basit soruları anlaşılır biçimde kullanarak öğrencilerin bunlara cevap vermeleri beklenmektedir. 9. الطفل صغير، الشاي لذيذ، أنا تلميذة ناجحة، صباحا، مساءً، ظهراً، ليلاً، vb. kısa ifadeleri görseller (gerçek nesne, resim, afiş, poster vb.) üzerinde göstermesi beklenmektedir. 10. 1-12 arası sayılar üzerinde durulmalıdır. 11. و ve أم bağlaçları üzerinde durulmalıdır.

A1.2 Düzeyi Kazanımları (5. Sınıf)

Okuma											
Kazanımlar	Açıklamalar										
1. Görsel destekli basit bilgilerin yer aldığı tablo, çizelge vb. içeriğini anlar. 2. İlan, reklam, afiş vb. görsel destekli metinlerdeki mesajları anlar. 3. Görsellerle desteklendiğinde yazılı materyalde geçen bilgiyi saptar. 4. Harekelerden yararlanarak kısa ve çok basit cümleleri birkaç kez ve yavaşça okuyarak anlamlandırır. 5. Okuduğu kısa ve basit metinle ilgili çok kısa ve net soruları anlar. 6. Görsel destekli başlıktan hareketle metnin içeriğini tahmin eder. 7. Basit, kısa metinlerdeki bilmediği sözcüklerin anlamlarını tahmin eder. 8. Okuduğu kısa ve çok basit diyalog ve metinlerde geçen yönerge, teklif, ret, kabul, özür vb. iletişim ifadelerini saptar.	2. Toplu taşıma araçlarının gidiş- geliş zamanlarını, mesai saatlerini, fiyatlarını gösteren etiketler, yol tabelaları vb. kullanılabilir.<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">القطار من أنقرة إلى إسطنبول</th></tr><tr><th>الوصول</th><th>الذهاب</th></tr></thead><tbody><tr><td>14.00</td><td>8.00</td></tr><tr><td>15.00</td><td>9.00</td></tr><tr><td>16.00</td><td>10.00</td></tr></tbody></table> 3. E-posta ve kartpostal gibi görsel destekli metinlerle çalışılmalıdır. 4. Özel adlar, tanıdık isimler, sayılar, günler, aylar, temel zaman ifadeleri vb. 7. Öğrencilerin bilmediği kelimeleri nerede bulması gerektiği üzerinde durulmalı, varsa ders kitabının sözlüğünden veya diğer Arapça alfabetik sözlüklerden kelime bulma alıştırmaları yaptırılmalıdır. Bu aşamada öğrenciden köke dayalı sözlüklerden kelime bulması beklenmemelidir.	القطار من أنقرة إلى إسطنبول		الوصول	الذهاب	14.00	8.00	15.00	9.00	16.00	10.00
القطار من أنقرة إلى إسطنبول											
الوصول	الذهاب										
14.00	8.00										
15.00	9.00										
16.00	10.00										

A1.2 Düzeyi Kazanımları (5. Sınıf)

Konuşma (Karşılıklı Konuşma)	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Arkadaşları ve ailesiyle ilgili çok basit sorulara iletişimi sürdürecekt derecede cevap verir. 2. Somut türden basit ihtiyaçların yerine getirilmesini amaçlayan günlük ifadeleri anlar. 3. Basit cümle yapıları kullanarak bir gerçek nesne ya da görsel hakkında diyalog çalışması yapar. 4. İletişim esnasında temel zaman ifadelerini kullanır. 5. Konuşma akışında kullanılan sayıları takip eder. 6. Sözcük öbeklerini basit bağlaçlarla bağlar.	1. Diğer insanların nerede yaşadıkları, tanıdıkları, sahip oldukları vb. konularda soru sorması ve cevap vermesi sağlanabilir. 2. أين مكتب البريد؟، أريد ماء، أين المرحاض؟ vb. 4. Şu ifadeler üzerinde durulabilir: اليوم، هذا الأسبوع، هذا الشهر، في الصيف، في الشتاء ... 5.1-12 arası sayılar üzerinde durulmalıdır. Ayrıca tam saatler, fiyat, miktar vb. konular işlenebilir. 6. و ve أم bağlaçları üzerinde durulmalıdır.

A1.2 Düzeyi Kazanımları (5. Sınıf)

Konuşma (Sözlü Anlatım)	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Arkadaşlarını, aile bireylerini ve çevresindeki nesneleri basit söz öbekleriyle ve kısa cümlelerle tarif eder. 2. İfadelerinde, çevresindeki nesneleri renkleriyle betimler. 3. Sözlü ifade esnasında çok basit isim tamlamalarını kullanır. 4. Konuşma esnasında bağlaçları kullanır.	1. جميلة، صديقتي طويل، شعرها نحيف وهي خيفة، vb. kalıpları kullanması sağlanmalıdır. 2. Siyah, beyaz, kırmızı ve mavi renklerin yanı sıra sarı, yeşil, kahverengi ve gri renklerini eril ve dişil biçimleriyle kullanması beklenir. 3. كتاب عائشة، حقيبة علي، vb. özel isimlerle yapılan tamlamalar tercih edilmelidir. 4. 1. kazanımda ifade edilen hususları و ve أم bağlaçlarını kullanarak yapması beklenmelidir.

A1.2 Düzeyi Kazanımları (5.Sınıf)

Yazma	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Tanıdığı ifadeleri doğru bir şekilde yazar. 2. Bildiği basit sözcüklerin yazımında harfleri birbirine bağlar. 3. Kısa ve çok basit diyalog ve metinlerle ilgili basit, açık ve anlaşılır sorulara kısa cevaplar yazar. 4. 1-12 arası sayıları yazılı ifadelerinde kullanır. 5. Bir başkasının temel kişisel bilgilerini yazar. 6. Yaşadığı yeri ve çevresini çok basit söz öbekleriyle yazılı olarak betimler. 7. Yazdığı sözcük ve söz öbeklerini birbirine bağlamak için temel bağlaçları kullanır. 8. Çok kısa ve basit iletişimsel not ve mesajlar yazar. 9. Arapçanın seslerini işiterek yazıya aktarır.	1. أنا من تركيا/ صباح الخير / كيف الحال؟ vb. kalıplarla dikte çalışmaları yapılmalıdır. 2. Gerekirse öğrencinin yazmakta/bağlamakta zorlandığı harfin yazılışı farklı bir sözcük içerisinde gösterilebilir. 4. Basit çevre ve nesne betimlemelerinde sayıları kullanması sağlanmalıdır. 5. Adı, uyruğu, doğum tarihi, adres, yer, tarih vb. bilgiler üzerinde durulabilir. Başvuru formu, kartvizit hazırlama, röportaj metni, aile soy ağacı vb. etkinlikler yapılabilir. 6. Bu düzey betimlemelerde قريب من...، بعيد عن...، في شارع الجمهورية vb. söz öbekleri ve kalıpların yanı sıra قرب / خلف / أمام / فوق / تحت vb. yer zarflarının kullanılması beklenmektedir. 7. أم ve و bağlaçları üzerinde durulmalıdır. 8. Alışveriş listesi, teşekkür notu, özür notu, rica notu vb. 9. Çok yavaş ve tekrarlı dikte çalışmaları yapılmalıdır. Bu düzey kazanımda özellikle uzun ünlülerin diktesi üzerinde durulabilir.

A1.3 Düzeyi Kazanımları (6. Sınıf)

Dinleme	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Duyduğu basit sözcük öbeklerini ve kısa cümleleri, iletişim sağlayabilecek düzeyde seslendirir. 2. Duyduğu bir metinde/diyalogda geçen düz cümle ve soru cümlelerini tanır. 3. Gündelik yaşam ortamlarında kullanılan basit ifadeleri tanır. 4. Dinledikleri/izlediklerinde geçen basit, açık ve anlaşılır bilgiyi ayırt eder. 5. Dinledikleri materyaldeki miktar ve fiyat bildiren ifadeleri ayırt eder. 6. Yavaş hızdaki basit, açık ve anlaşılır konuşmalarda geçen uluslararası sözcükler, isimler ve yerlere ilişkin bilgiyi ayırt eder. 7. Dinlediği basit yönergeleri takip eder. 8. Başlık ve görsellerden hareketle günlük hayatta, yakın çevrede sık karşılaşılan ifadelerden oluşan diyalogun veya metnin konusunu tahmin eder. 9. Dinlediği duyuru ve mesajların konusunu anlar. 10. Duyduğu/dinlediği ifadelerde/metinlerde geçen sayıları gösterir. 11. Duyduğu/dinlediği çok kısa ve basit metin ve diyaloglarda geçen zaman ifadelerini tanır. 12. Duyduğu/dinlediği çok kısa ve basit cümleleri birbirine bağlayan bağlaçları tanır.	1. Öğrencilerin duydukları basit sözcük öbeklerini ve kısa cümleleri bağlama uygun vurgu ve tonlamayla, jest ve mimiklerini kullanarak seslendirmeleri beklenmektedir. 2. Düz cümle ile soru cümlesi arasındaki ayırımı yapmaları, vurgu ve tonlama dışında kullanılan soru edatlarını kullanmaları beklenir. 3. Öğrencilerin; okul, aile, arkadaş vb. yakın çevreleri ile ilgili diyaloglar üzerinde durulmalıdır. 4. Radyo ve televizyondaki basit reklamlar, hava tahmin raporları vb. örnekler seçilebilir. Öğrencinin bu türleri tanıması kazanım için yeterlidir. 5. Ürünlerin miktarı, fiyatı ile ilgili açıklamaları anlamaları beklenmektedir. 6. Yabancı ülke, şehir ve kişi isimleri, uyruğu vb. bilgileri anlamaları beklenmelidir. Örneğin; أنا من تركيا، ريم من بيروت، هشام من العراق، جورج من أمريكا، ماريما من إيطاليا. 7. Sınıf ve ev ortamında kullanılan basit yönergelerin yanı sıra yol tarifleri vb. de uygulanabilir. 9. Tren garı, otobüs terminali veya havaalanında yapılan duyurular, telesekretere bırakılan mesaj vb. işlenebilir. 10. 13-20 arası sayıların öğrenciler tarafından resim, afiş, sayı çubukları vb. üzerinde gösterilmesi sağlanmalıdır. 11. Bu kazanımda üzerinde durulması gereken zaman ifadeleri, A1.1 ve A1.2 düzeylerinde verilenlerden daha karmaşık olmalıdır. صباح الغد، الشهر القادم، السبت الماضي، الشتاء. صباح الغد، الشهر القادم، السبت الماضي، الشتاء vb. ifadeler üzerinde durulmalıdır. 12. Bu kazanımda üzerinde durulması gereken bağlaçların yanı sıra أم ve و vb. bağlaçları üzerinde çalışılabilir.

A1.3 Düzeyi Kazanımları (6. Sınıf)

Okuma																			
Kazanımlar	Açıklamalar																		
1. Tanıdık ifade ve cümleleri harekelendirmeye ihtiyaç duymadan anlar. 2. Görsellerle desteklendiğinde okuduğu metinde geçen yer, zaman, kişi ve konuyu belirler. 3. Soru ifadeleri ile diğer ifadeleri okurken vurgu ve tonlama kullanır. 4. Okuduğu kısa ve çok basit diyalog ve metinlerle ilgili temel sorular sorar. 5. Okuduğu kısa ve çok basit diyalog ve metinlerle ilgili temel sorulara cevap verir. 6. Okuduklarıyla ilgili kendi yaşantısından ve günlük hayatından örnekler verir. 7. Görsel destekli kısa ve basit iletileri, mesajları anlar. 8. Kısa, basit talimatları takip eder. 9. Kısa ve çok basit diyalog ve metinleri birkaç kez ve yavaşça okuyarak anlar. 10. Okuduğu ifadelerde geçen basit bağlaçları tanır.	2. Resimli kısa hikâyeler, diyaloglar vb. metinlerden yararlanarak yer, olay, zaman, ana ve yardımcı karakterler üzerinde durulması önerilmektedir. Öte yandan menü, fiyat listesi, broşür vb. materyallerle çalışılabilir. Örnek: <table border="1" data-bbox="1352 526 1839 954"> <thead> <tr> <th colspan="2">قائمة الطعام</th></tr> <tr> <th>السعر</th><th>الطعام</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6 ليرات</td><td>كباب</td></tr> <tr> <td>5 ليرات</td><td>دجاج مشوي</td></tr> <tr> <td>3 ليرات</td><td>أرز</td></tr> <tr> <td>3 ليرات</td><td>مشروبات</td></tr> <tr> <td>ليرة</td><td>شاي</td></tr> <tr> <td>ليرة</td><td>قهوة</td></tr> <tr> <td>3 ليرات</td><td>عصير البرتقال</td></tr> </tbody> </table> 4, 5. Öğrencilerin متى استيقظت ليلي؟/ من الطالب؟ vb. sorulara metinden veya diyalogdan yola çıkarak soru sorması veya sorulara cevap vermesi sağlanmalıdır. 6. Öğrencilerin okuduğu konuda öğrendiği kelimelerle kendi deneyimlerinden örnekler vermesi sağlanmalıdır. 7. Gazete, dergi, okul panosu, kartpostal, e-posta mesajları, kişisel mektup vb. üzerinde çalışılabilir. 8. Sınıf içi yönergelerin yanı sıra günlük hayatta sık karşılaşılan basit talimatlar, yol işaretleri vb. örneklerden yararlanılabilir. 10. أم، ثم، أو، bağlaçları üzerinde durulmalıdır.	قائمة الطعام		السعر	الطعام	6 ليرات	كباب	5 ليرات	دجاج مشوي	3 ليرات	أرز	3 ليرات	مشروبات	ليرة	شاي	ليرة	قهوة	3 ليرات	عصير البرتقال
قائمة الطعام																			
السعر	الطعام																		
6 ليرات	كباب																		
5 ليرات	دجاج مشوي																		
3 ليرات	أرز																		
3 ليرات	مشروبات																		
ليرة	شاي																		
ليرة	قهوة																		
3 ليرات	عصير البرتقال																		

A1.3 Düzeyi Kazanımları (6. Sınıf)

Konuşma (Karşılıklı Konuşma)	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Kendisiyle ilgili sorulan basit sorulara cevap verir. 2. Başkası hakkında bilgi edinmek için sorular sorar. 3. Gündelik yaşamdaki durumlara uygun ifadeleri kullanır. 4. Konuşmalarında ihtiyaç ve isteklerini bildiren ifadeler kullanır. 5. Basit düzeyde açık ve anlaşılır diyaloglarla kendini ifade eder. 6. İletişim esnasında, gördüğü ya da ismini duyduğu nesneleri renkleriyle birlikte tanımlar. 7. İletişim esnasında temel zaman ifadelerini kullanır. 8. Sayılar, miktar, fiyatla ilgili ifadeleri iletişim esnasında kullanır. 9. Üstlendiği role uygun ifadeler kullanır. 10. Çok kısa ve basit cümleleri temel bağlaçlarla bağlar. 11. Kısa ve basit yönergeleri takip eder. 12. Birini başkalarıyla tanıştırebilir.	3. آه، آسف/آسفة، يا سلام!، حقاً؟ 4. أريد... / لا أريد... 5. -آلو، من معي؟ - أنا محمود، ومن أنت؟ vb. telefon görüşmeleri ile etkinlikler yapılabilir. 6. Turuncu, pembe, mor, lacivert renklerini eril ve dişil biçimleriyle kullanması beklenir. 7. الأسبوع القادم، يوم الجمعة، في شهر نيسان gibi. 8. 13-20 arası sayılarının yanı sıra bir şeyin kilosu, kaç lira olduğu gibi ifadelerin kullanılması sağlanmalıdır. 9. Çeşitli sosyal rollere ait ifade biçimlerini basit düzeyde kullanması beklenmektedir. Bu kazanım için canlandırma ve rol oynama etkinlikleri yapılabilir. 10. Özellikle أو، أم، و، ve ثم bağlaçları üzerinde durulmalıdır. 12. هذه خديجة، هي تلميذة، هي من وان. وهذا محمود هو تلميذ أيضاً. هو من أنقرة. gibi. ! Öğrenci, iletişim sürecinde beden dilinin yanı sıra jest ve mimiklerini kullanması için yönlendirilmelidir.

A1.3 Düzeyi Kazanımları (6. Sınıf)

Konuşma (Sözlü Anlatım)	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Evindeki ve odasındaki eşyaları basit ve kısa cümlelerle tarif eder. 2. Yaşadığı yer/çevre hakkında bilgi verir. 3. Sözlü ifade esnasında basit isim tamlamalarını kullanır. 4. Betimlemelerinde sayılar, miktar, fiyatla ilgili ifadeleri kullanır. 5. Yapılandırılmış bir sunumu arkadaşlarına sunar. 6. Konuşma esnasında bağlaçları kullanır.	1. Betimlemelerde öğrencilerden جميل، واسع، مُريح، صغير، كبير vb. sıfatları kullanmaları beklenmektedir. Örneğin; الأريكة مريحة، غرفة صغيرة وجميلة، بيتي جميل، مدينتي جميلة، هي كبيرة، هي في تركيا. 2. مدينتي جميلة، هي كبيرة، هي في تركيا. 3. كتاب المعلم، باب المدرسة، نافذة الصف vb. basit belirtili isim tamlamaları tercih edilmelidir. 4. 1-20 arası sayıların yanı sıra bir şeyin kilosu, kaç lira olduğu gibi ifadelerin kullanılması sağlanmalıdır. 5. Bu kazanım için kısa, basit ifadelerden oluşan bir metin önceden prova edilmelidir. 6. Öğrencilerin 1. kazanımda ifade edilen tarifleri أو، أم، و، ve ثم bağlaçlarını kullanarak yapması sağlanmalıdır. ! Konuşmalarında beden dilinin yanı sıra jest ve mimiklerini kullanması için öğrenci yönlendirilmelidir.

A1.3 Düzeyi Kazanımları (6.Sınıf)

Yazma	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Yazılarında temel noktalama işaretlerini kullanır. 2. Yaşadığı yeri ve çevresini çok kısa ve basit cümlelerle yazılı olarak betimler. 3. 1-20 arası sayıları yazılı ifadelerinde kullanır. 4. Anlamını bilmediği sözcükleri alfabetik sözlüklerden bulur. 5. Yazdığı söz öbeklerini ve çok basit cümleleri bağlamak için temel bağlaçları kullanır. 6. Çok kısa ve basit cümlelerle kartpostal veya mektup yazar. 7. Kendisiyle ya da hayali kişilerle ilgili çok kısa, basit ve bağımsız cümleler kurar. 8. Yazısına uygun başlık belirler. 9. Tanıdığı sözcük ve söz öbeklerini işiterek yazar.	1. Arapçada sıklıkla kullanılan şu noktalama işaretleri üzerinde durulur: نقطة (.), فاصلة (،)، علامة الاستفهام (؟)، علامة التعجب (!) 2. Bu düzey betimlemelerde مدرستي في حي أتاتورك، بيتنا على شاطئ البحر، التلفاز في المطبخ الطاولة قرب السرير vb. kısa isim cümlelerinin kullanılması beklenmektedir. 3. 1-20 arası sayılar yakın çevre betimlemelerinde, fiyat ve tarih yazımlarında kullanılır. 4. Öğrencilerin bilmediği kelimeleri nerede bulması gerektiği üzerinde durulmalı, ders kitabının sözlüğünden veya Arapça alfabetik sözlüklerden kelime bulma alıştırmaları yaptırılmalıdır. Öğrencinin kök esasına göre düzenlenmiş sözlüklerden kelime bulması beklenmemelidir. 5. ثم، أم، أو، و bağlaçları üzerinde durulur. 6. Bu düzey yazmada öğrencilerin Arapça alfabetik sözlüklerden yardım alması sağlanmalıdır. 7. Öğrencinin hayal gücünü kullanması hedeflenmektedir. Bunun için çok sayıda bağımsız sözcük öğrenciye yol gösterici olarak verilebilir. Bunun yanı sıra grupla yaratıcı yazma etkinlikleri yapılarak her grubun kendi ürününü oluşturması istenebilir. 9. Dikte çalışmaları yapılmalıdır.

A2.1 Düzeyi Kazanımları (7.Sınıf)

Dinleme	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Dinlerken vurgu, tonlamanın yanı sıra telaffuza dikkat eder. 2. Dinlediklerini / izlediklerini anlamlandırmada görsellerden yararlanır. 3. Dinlediklerinde geçen tanıdık ve sık tekrarlanan günlük hayatla ilgili sözcük, söz öbekleri ve kısa cümleleri tanır. 4. Dinlediği basit ders dışı yönergeleri anlar. 5. Dinlediği yavaş ve anlaşılır bir metnin, diyalogun, tartışmanın veya hikâyenin konusunu tahmin eder. 6. Çevresindeki nesnelerle ilgili basit yön tariflerini anlar. 7. Tanıdık durumlardaki basit nesnel bilgilerle sayısal verileri anlar. 8. Duyduğu/dinlediği sözcükleri veya cümleleri birbirine bağlayan temel bağlaçları tanır.	3.Müzik dinleme, kitap okuma, sinemaya gitme, spor yapma, seyahat etme gibi hobiler ve sosyal yaşamlarla ilgili kelime, kelime grupları ve basit cümleler kullanılabilir. Örneğin; قراءة، رياضة، كرة القدم، كرة السلة، استيقظ مبكرًا، أحبّ القراءة، أحبّ أغاني سيزان آكصو، العطلة ممتعة... 4. Öğretmenin, doktorun, grup arkadaşının vb. söylediği yönergeler ve talepler üzerinde durulabilir. 5. Aile, okul, hobi, yakın çevre vb. seviyeye uygun hikâye ve metinler kullanılabilir, işitsel bir araçtan yararlanılabilir. 6. Arapça ana yön isimlerini (شمال، جنوب، غرب، شرق) ve ara yön isimlerini (يمين، يسار، ...) yakın çevrelerinde somut olarak belirlemeleri beklenir. 7.Fiyat, tarih, saat vb. sayısal ifadelerin geçtiği diyaloglar ve metinler kullanılmalıdır. 8. لذلك، لكن، لأنّ bağlaçları üzerinde durulmalıdır. ! Öğrencilerin dinlediklerini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanmaları sağlanmalıdır.

A2.1 Düzeyi Kazanımları (7. Sınıf)

Okuma	
Kazanımlar	Açıklamalar
- Okuduklarını anlamlandırmada görsellerden yararlanır. - Bilinen somut konularla ilgili kısa ve basit metinleri anlar. - Okuduğu metinde bilmediği sözcüklerin anlamlarını tahmin eder. - Sesli okunan bir metni takip eder. - Okuduğu metne ilişkin sorulara cevap arar. - Görsellerle desteklenmiş basit ve açık yazılı yönergeleri anlar. - Yakın çevresi ile ilgili yazılmış basit yer-yön tariflerini anlar. - Çok basit gündelik metinlerdeki istenen somut bir bilgiyi bulur. - Okuduğu metinlerde geçen temel bağlaçları anlamlandırır. - Okuduğu basit ve kısa bir metnin/diyaloğun ana fikrini tahmin eder.	- Konuyla ilgili resim, fotoğraf, sembol, logo, işaret vb. görsellerden yararlanılabilir. - Çok bildik günlük yaşam diyalogları, kısa ve basit bilgi içeren metinler (ilan, broşür vb.) - Uyarı levhaları; "ışığı söndür, kapıyı kapat, çöpleri çöp kutusuna at" vb. sınıf içi görsel destekli yönergeler düzeye uygun dil yapılarını içeren ifadelerle kullanılabilir. - Arapça ana yön isimlerini (شمال، جنوب، غرب، شرق) ve ara yön isimlerini (يمين، يسار، أمام، خلف، بجانب...) yakın çevrelerinde somut olarak belirlemeleri beklenir. - Bir ilandaki adres bilgisi, menüdeki belirli bir yemek, bir gıda maddesinin içeriğindeki yağ miktarı, adres defterindeki bir kişinin bilgileri, yolculuk tarifesindeki belli bir aracın kalkış-varış bilgileri vb. bulunur. - لكن، لأن، لذلك bağlaçları üzerinde durulmalıdır. - Aile, okul, hobi, yakın çevre vb. seviyeye uygun hikâye ve metinler kullanılabilir, işitsel bir araçtan yararlanılabilir.

A2.1 Düzeyi Kazanımları (7. Sınıf)

Konuşma (Karşılıklı Konuşma)	
Kazanımlar	Açıklamalar
- İletişim için ihtiyaç duyduğu durumu ifade eder. - Konuşmalarında günlük ilişkilerin gerektirdiği ifadeleri yerinde kullanır. - Bildiği, sıradan konularla ilgili açık ve basit sorulara cevap verir. - Geçmiş ve gelecek yaşamı ile ilgili bilgi ve plan paylaşımında bulunur. - İletişim esnasında günlük yaşamıyla ilgili basit cümlelerle betimlemeler yapar. - Basit düzeyde telefon görüşmesi canlandırır. - İletişim esnasında duruma uygun vurgu ve tonlamaları kullanır - İletişim esnasında söz öbeklerini ve basit cümleleri birbirine bağlamak için temel bağlaçları kullanır.	- Öğrencilerden, anahtar sözcük ve cümleleri yavaş ve açık bir biçimde tekrar etmesi beklenir. - İyi dileklerde bulunma, özür dileme, özel gün kutlamaları vb. durumlarda kullanılan ifadeler üzerinde durulması önerilmektedir. - Tanıdık ve ön bilgilerle alakalı sorular olmasına dikkat edilmelidir. - Öğrencilerden, geçen hafta sonu, dün, geçen yaz tatili vb. zaman dilimlerinde yaşadıklarıyla ilgili konuşmalar yapmaları beklenir. - Öğrencilerin, kendisi, ailesi, yakın çevresi, yaşam koşulları, eğitim, güncel konularda basit ifadelerle konuşması beklenir. - Öğrencilerin aradığı kişiyi telefona isteme, yanlış arama için özür dileme ve ön bilgilerini kullanması beklenmektedir. - Şaşkınlık, korku, öfke, sevinç, üzüntü vb. belirtilen ifadelerin kullanılması beklenmektedir. 10. إذن، لذلك، لكن، لأن bağlaçlarının yanı sıra bağlaçları üzerinde durulmalıdır. ! Öğrencinin karşılıklı konuşmaya istek duymasını sağlayacak etkinlikler yapılmalıdır. ! Öğrenci, Konuşmalarında jest ve mimiklerle iletişim kurmaya yönlendirilmelidir. ! Öğrenciler, sosyal bağlantılar kurmaya yönlendirilmelidir. Selamlaşma, tanışma, vedalaşma, teşekkür, özür, davet etme vb. çeşitli durumların bir kaçının bir arada olduğu iletişim durumlarında yer almaları sağlanmalıdır.

A2.1 Düzeyi Kazanımları (7.Sınıf)

Konuşma (Sözlü Anlatım)	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Cümleler dizisi şeklinde konuşur. 2. Kısa konuşmalar yapar. 3. Konuşmalarında betimlemeler yapar. 4. Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. 5. Geçmişte yaşadığı bir olayı aktarır. 6. Geleceğe ilişkin planlarını ifade eder. 7. Görsellerden yararlanarak kısa ve basit sunum yapar. 8. Basit şarkılar söyler.	1. Konuşma ve sunumlar esnasında öğrencinin tüm cümleleri belli bir bağlam içerisinde kullanması beklenmemelidir. Öğrenci çoğunlukla bağımsız ve bağdaşık olmayan cümleler kullanabilir. 2. Öğrencilerden ev, okul, iş, aile, mekânlar, eşyalar, olaylar ve sıradan işler hakkında zaman zaman tek sözcüklü ya da sayısal olabilecek basit betimleyici ifadeler kullanmaları beklenmektedir. 4. كتبتُ واجبي، لذلك أنا سعيد / تعبْتُ اليوم. إذن سأنام مبكرًا vb. 5. Öğrencilerden geçen hafta sonu, dün, geçen sene, geçen yaz tatili vb. geçmişte yaşadığı bir olayla ilgili konuşmaları beklenmektedir. 6. Yarın, dersten sonra, gelecek hafta vb. yakın gelecekteki planların anlatılmasına özen gösterilmelidir. سأسافر إلى القاهرة غدًا vb. 7. Öğrencinin, bir görselde betimlenen eylemi veya durumu anlatan, kısa ve basit cümlelerden oluşan ve önceden prova edilmiş bilgiler vermesi beklenir. 8. Şarkıların basit, ritmik ve düzeye uygun olmasına dikkat edilmelidir.

A2.1 Düzeyi Kazanımları (7.Sınıf)

Yazma	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Gördüğü kısa bir metni doğru bir şekilde yazar. 2. Kişisel formları yönergelerine uygun doldurur. 3. Bildiği konular hakkında sorulan sorulara cevaplar yazar. 4. Çok kısa ve basit cümlelerle kartpostal veya mektup yazar. 5. Kısa acil durum notları ve iletileri yazar. 6. Kısa diyaloglar ve metinler yazar. 7. Geçmiş olaylar ve deneyimleriyle ilgili kısa ve basit betimlemeler yazar. 8. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir. 9. Çevresindeki canlıları ve hoşlanıp hoşlanmadıklarını kısa ve basit ifadelerle betimler. 10. Söz öbeklerini ve basit cümleleri temel bağlaçlarla bağlar.	1. Yol-yer tarifleri, basit coğrafi ve çevresel bilgiler vb. dikte çalışmaları yaptırılabilir. 2. Öğrencilerden kişisel bilgileri (adı, yaşı, uyruğu, oturduğu şehir, okulu, ilgileri, öğrendiği yabancı diller vb.) sorgulayan yönergelere uygun açıklamalar yazmaları beklenmektedir. 5. Öğrencilerden kendisinin, ünlü insanların (sinema sanatçıları, şarkıcılar vb.) veya hayali varlıkların (uzaylılar), nerede yaşadıkları ve neler yaptıkları hakkında oldukça basit cümleler/diyaloglar oluşturması beklenir. Öğrencinin ilgisini çekecek hayatın içinden diyalog veya metinlerin seçilmesi önemlidir. 8. Öğrenciler korktuğu/sevdiği hayvanlar, sevdiği/sevmediği sebze ve meyveler vb. konularla ilgili betimlemeler yapar. (أحبّ ... / لا أحبّ ...) 9. لأنّ، لذلك bağlaçları üzerinde durulmalıdır.

A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf)

Dinleme	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Dinlediği, günlük hayatta sık kullanılan somut, bildik konularla ilgili kısa, basit metinleri anlar. 2. Dinlediklerinde geçen yer, zaman, kişi ve konuyu belirler. 3. Kısa mesaj ve / veya kayıtlı duyurulardaki önemli bilgileri anlar. 4. Dinlediği olayın devamını ve sonucunu tahmin eder. 5. Bir noktadan diğerine gitmeyi sağlayacak çok basit yol tariflerini anlar. 6. Dinlediği konuya uygun başlık belirler. 7. Duyduğu/dinlediği sözcükleri/cümleleri birbirine bağlayan temel bağlaçları tanır. 8. Tanıdık durumlardaki basit nesnel bilgilerle sayısal verileri anlar.	1. Selamlaşma, hitap etme, vedalaşma, tanışma, teşekkür etme, kutlama, toplu taşıma araçlarını kullanma, izin isteme, özür dileme, ricada bulunma, alışveriş, okul yaşamı, yaşadığı yer vb. kendisi ya da ailesi ile ilgili konuşmaları içeren sınıf içi çalışmalar için düzenlenmiş, kayıtlı konuşmalar kullanılabilir. 2. Dinlediği basit ve kısa metinlerde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin, kim (5N1K) sorularına vurgu yapılmalıdır. 3. Görsel destekli ileti, duyuru (tren istasyonu, havaalanı, otobüs garı vb.), haber, davet vb. kısa bilgiler içeren işitsel materyal kullanılmalıdır. 4. Öğrencinin önceden bildiği evrensel (Kırmızı Başlıklı Kız vb.) ve yerel (Keloğlan vb.) masallar, hikâyeler vb. kullanılabilir. 5. يمين، شمال، جنوب، شرق، غرب، أمام، خلف، بجانب vb. daha önceden bilinen yönler kullanılmalıdır. 7. لكن، لأن، لذلك bağlaçlarının yanı sıra إذن bağlacı üzerinde durulmalıdır. 8. Fiyat, tarih, saat vb. sayısal ifadelerin geçtiği diyaloglar ve metinler kullanılmalıdır.

A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf)

Okuma	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Günlük dil ile yazılmış, ortak uluslar arası sözcükleri içeren kısa ve basit yazılı metinleri anlar. 2. Okuduğu metinlerdeki sayısal bilgileri ayırt eder. 3. Okuduğu metinlerdeki olayların oluş sırasını belirler. 4. Kısa ve yalın kişisel bir mektubu anlar. 5. Okuduğu çok basit ve kısa şiirin konusunu tahmin eder. 6. Kısa ve basit kurgulu hikâyelerde geçen yer, zaman, kişi ve konuyu belirler. 7. Açık ve basit yazılı yönergeleri anlar. 8. Okuduğu basit yol tariflerini anlar. 9. Okuduğu metinlerde geçen temel bağlaçları anlamlandırır. 10. Okuduğu konuya uygun başlık belirler. 11. İzlediği düzeyine uygun bir filmdeki alt yazıları takip eder.	5. Seviyesine uygun şiirler, bilindik fabl vb. kullanılabilir. 6. Dinlediği basit ve kısa metinlerde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin, kim (5N1K) sorularına vurgu yapılmalıdır. 7. Alışveriş merkezi, postane, hastane vb. sosyal alanlarda departmanları belirten levhalar, kullanma talimatları, krokiler vb. kullanılabilir. 8. شرق، غرب، جنوب، شمال، يمين، يسار، أمام، خلف، بجانب vb. daha önceden bilinen yönler kullanılmalıdır. 9. لأنّ، لكن، لذلك bağlaçlarının yanı sıra إذا bağlacı üzerinde durulmalıdır. 11. Seviyeye uygun, çok basit yazılmış ve oldukça yavaş akan alt yazılar kullanılmalıdır.

A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf)

Konuşma (Karşılıklı Konuşma)	
Kazanımlar	Açıklamalar
- Karşılıklı konuşmalarda ihtiyaçlarını belirtir. - Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar. - Yalın ve somut bir iletişime yönelik başlatılmış bir konuşmayı tamamlar. - İletişim esnasında temel kalıp ifadelerden faydalanır. - Yüz yüze olmak kaydıyla basit yönergeler verir. - Telefon görüşmesi esnasında çok basit ifadelerle nerede bulunduğunu ya da nereye gideceğini tarif eder. - İletişim esnasında söz öbeklerini ve basit cümleleri birbirine bağlamak için temel bağlaçları kullanır. - Diyaloglarında gündelik nezaket ve hitap biçimlerini kullanır. - Hoşlanıp hoşlanmadıkları hakkında konuşur. - Serbest zaman etkinlikleri hakkında konuşur. - Bir randevu ya da görüşme düzenler. - Sayısal durumlarla ilgili bilgi alışverişlerinde bulunur.	- Öğrencilerden, anahtar sözcük ve cümleleri yavaş ve açık bir biçimde tekrar etmesi beklenir. - كل شيء على ما يرام، سلامتك، كل عام وأنتم بخير vb. ifadeleri kullanmalarını sağlamak üzere yapılandırılmış iletişim ortamları hazırlanabilir. - Öğrencilerden bir noktadan diğerine gitme, sınıf içi kurallara uyma vb. yönergeleri kullanmaları beklenmektedir. - لأنّ bağlaçlarının yanı sıra لذلك، إذن bağlaçları üzerinde durulmalıdır. - Resmî ve resmî olmayan durumlara özgü nezaket, saygı, samimiyet vb. sosyal biçimleri iletişime yansıtması beklenmektedir. Bu tür kazanımların elde edilmesi için yapılandırılmış iletişim ortamları kullanmaya özen gösterilmelidir. - Bunların çok kısa ve basit diyaloglar ve ifadeler olmasına dikkat edilmelidir. Öte yandan ne hissettiği ile ilgili çok kısa ve basit grup sohbetlerine katılmaya yönlendirilmelidir. Bu amaçla bir grup çalışması ya da bir etkinlik sonunda yapılacak olan değerlendirme tartışmaları kullanılabilir. - Bu düzey kazanımda öğrenci, gerekirse anahtar sözcükler verilerek desteklenmelidir. Ayrıca sıklık bildiren كل يوم، أحياناً، غالباً، أبداً vb. ifadeler üzerinde sıkça durulmalıdır. - Öğrencilerin telefonla ya da yüz yüze bir randevu alma ya da verme, röportaj için gün ve saat ayarlama, seyahat için yer ayırtma vb. hakkında karşılıklı konuşmalarda yer almaları beklenmektedir. - Öğrencilerden kaçınıcı kata çıkacağını sorma ya da söyleme, alışveriş sırasında fiyat bilgisi verme ya da alma, bir iş için gerekli malzemenin miktarını söyleme ya da sorma gibi sayısal içerikli bilgi alışverişlerinde bulunmaları beklenmektedir. ! Öğrencilerin Arapça iletişim kurmaya özen göstermeleri beklenir.

A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf)

Konuşma (Sözlü Anlatım)	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Konuşmalarında betimlemeler yapar. 2. Geçmişte yaptıkları ve gelecekte yapacaklarını bir plan dâhilinde sunar. 3. Olayları oluş sırasına göre anlatır. 4. Bildiği durumlarda rakamlar içeren bilgileri sözlü olarak ifade eder. 5. Konuşmalarında karşılaştırmalar yapar. 6. Konuşurken cümleleri birbirine bağlamada ön bilgilerinden ve yeni öğrendiği bağlaçlardan yararlanır. 7. Bir konu hakkındaki duygu ve düşüncelerini basit ve yalın ifadelerle belirtir. 8. Okuduğu ya da dinlediği kısa ve basit bir öyküyü dinleyicilere aktarır. 9. İlgi duyduğu bir konu hakkında sunum yapar. 10. Basit şarkılar söyler.	1. Ev, okul, iş, aile, rutin işler, mekânlar, eşyalar ve olaylar hakkında ço-ğunlukla söz öbeklerinden ve kısa cümlelerden oluşan basit, betimleyici ifadeler kullanması beklenmektedir. 2. Öğrencilerden çocukluk dönemlerine ve ilerideki hedeflerine (okul ve meslek seçimi vb.) ilişkin sunumlar yapmaları sağlanmalıdır. 3. Konuşmalarda بعد، قبل، ثم، ف، و vb. ardışıklık bildiren bağlaçlara/sözcüklere yer verilmesi beklenir. 4. Öğrencilerin sayı, miktar, para, saat, tarih, telefon numarası, fiyat, ölçü vb. rakamsal ifadeleri kullanmaları beklenmektedir. 5. Öğrencilerin geçmiş bir olayla bugünkü bir olay, farklı iki nesne, mekân ya da kişi gibi konularda ön bilgilerini kullanarak karşılaştırmalar yapmaları sağlanmalıdır. والدي كبير ولكن جدي أكبر vb. 6. أو، أم، لكن، لكن، لأن، إذن bağlaçları üzerinde durulmalıdır. 8. Daha önceden prova edilmiş, bilinen bir öykü kullanılmalıdır. 9. Önceden hazırlanmış, prova edilmiş, basit ve kısa içerikli sunumlar olmalıdır.

A2.2 Düzeyi Kazanımları (8. Sınıf)

Yazma	
Kazanımlar	Açıklamalar
1. Yazılarında betimleyici ifadeler kullanır. 2. Öz geçmişini yazar. 3. Basit cümlelerle günlük tutar. 4. Basit ve açık yönergeler yazar. 5. Basit duyuru, reklam, davetiye, slogan yazar. 6. Yazılarında günlük yaşamından örnekler ve temel ifade kalıplarını kullanır. 7. Kısa metinler/biyografiler yazar. 8. Kısa bir kişisel mektup yazar. 9. Çevresindeki/ailesindeki kişilerle ilgili kısa ve basit şiirler yazar. 10. Söz öbeklerini ve basit kısa cümleleri temel bağlaçlarla bağlar. 11. Basit yazılı bir metnin anahtar sözcük ve cümlelerini seçerek yeni bir metin oluşturur.	1. Öğrencilerden özel günleri, gezileri, gösterileri vb. etkinlikleri betimlemeleri beklenmelidir. 2. Öğrenciden otobiyografisini kısa bir paragraf hâlinde yazması istenebilir. 4. Bir noktadan diğerine gitme, sipariş verme vb. 6. كل شيء على ما يرام، ما أجمل الجو اليوم! vb. ifadelerin kullanılması beklenmektedir. 7. Bu kazanım ile ilgili olarak öğrencinin birbirine anlamca sıkı sıkıya bağlı cümleler yazması beklenmemelidir. 8. Kartpostal, teşekkür, özür vb. bildiren basit kişisel mektuplar yazabilir. Örneğin; عزيري خالد، أنا في روما الآن. لذلك لن أحضر حفلة زواجك. مبروك لك ولزوجتك. المخلص أحمد 9. Hece ölçüsü, uyak vb. özellikler gözetilmemelidir. 10. لكن، لأنّ، لذلك bağlaçlarının yanı sıra إذن bağlacı üzerinde durulmalıdır. 11. Seviyeye uygun kısa ve basit öyküler, reklam metinleri, duyurular kullanılabilir.

10. ATATÜRKÇÜLÜKLE İLGİLİ KONU VE KAZANIMLAR

Düzy	Sınıf	Atatürkçülükle İlgili Kazanımlar ve Konular	Açıklamalar	Ders Kazanımları
A1.1	4	1. Atatürk'ün hayatıyla ilgili olay ve olguları açıklar. KONU: ATATÜRK'ÜN HAYATI • Atatürk ve Ailesi	Öğrenciye birinci şahıs kullanarak basit cümlelerle Atatürk'ün annesi, babası ve kız kardeşi hakkında konuşur / yazar. ... والدتي زبيدة. والدي علي رضا، والدتي علي رضا gibi.	1. Bir görselin temel, somut niteliklerini tek sözcüklü ifadelerle tariff eder. 2. Oldukça basit, açık ve anlaşılır evet-hayır sorularına yazılı olarak cevap verir.
A1.2	5	1. Atatürk'ün hayatıyla ilgili olay ve olguları açıklar. KONU: ATATÜRK'ÜN HAYATI • Atatürk'ün Kimliği	Öğrencinin Atatürk'ün kimlik bilgilerinin (adı, soyadı, baba adı, anne adı, doğum yeri) yer aldığı formu doldurması sağlanmalıdır.	1. Bir başkasının temel kişisel bilgilerini yazar.
A1.3	6	1. Atatürk'ün hayatıyla ilgili olay ve olguları açıklar. KONU: ATATÜRK'ÜN HAYATI • Atatürk ve Eğitim	İlk, orta ve yükseköğrenim kurumlarını hangi şehirlerde bitirdiği (Selanik, Manastır, İstanbul) hakkında konuşur / yazar. Ayrıca Atatürk'ün bazı sözleri basitleştirilerek işlenebilir. ... السيادة للأمة، الجمهورية فضيلة، اللغة التركية جميلة gibi.	1. Görsellerle desteklendiğinde okuduğu metinde geçen yer, zaman, kişi ve konuyu belirler. 2. Başkası hakkında bilgi edinmek için sorular sorar.
A2.1	7	1. Atatürk'ün hayatıyla ilgili olay ve olguları açıklar. KONU: ATATÜRK'ÜN HAYATI • Atatürk ve Kültür	Atatürk'ün bilgisi, kültürü ve ilgileri (kitap okumak, müzik dinlemek, güreş, doğa sevgisi vb.) hakkında konuşur/yazar. Atatürk'ün "السلام في الوطن والسلام في العالم" (Yurtta sulh, cihanda sulh) sözünü konuşmasında/yazısında kullanır.	1. Görsellerden yararlanarak çok kısa ve basit bilgiler verir. 2. Okuduğu oldukça basit ve kısa bir metnin/diyaloğun ana fikrini tahmin eder.
A2.2	8	1. Atatürk'ün hayatıyla ilgili olay ve olguları açıklar. KONU: ATATÜRK'ÜN HAYATI • Okuyan ve Yazan Atatürk	Atatürk'ün okumaktan hoşlandığı kitaplar, dinlemekten zevk aldığı müzikler/şarkılar işlenebilir. Öte yandan Atatürk'ün, annesine yazdığı bir mektup basitleştirilerek ele alınabilir. Atatürk'ün bazı eserlerinden (Nutuk, Geometri, Gençliğe Hitabe, Balıkesir Hutbesi vb.) bahsedilebilir.	1. Kısa ve yalın kişisel bir mektubu anlar. 2. Okuduğu ya da dinlediği kısa ve basit bir öyküyü dinleyicilere aktarır.

Bu konular, öğretim programının öğrenme alanında yer alan kazanımlarla ilişkilendirilerek **Atatürk Haftası** ve **23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı**'nda işlenmelidir. "Atatürk'ün Hayatı" konusu, sınıf düzeyine uygun olarak öğrenci merkezli "anlama / anlatma" çalışmalarıyla işlenmelidir.

11. DİL YAPILARI

İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nda kullanılması hedeflenen yapılar, mutlaka gerçek iletişim ortamları oluşturularak verilmelidir. Söz konusu yapılar amaç değil programın içerdiği kazanımları gerçekleştirmek için birer araçtır. Bu nedenle öğrenme-öğretme süreci asla “gramer öğretimi-ne” dönüştürülmemelidir.

Dil yapılarının kullanılması bakımından İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı'nın A2.2 düzeyinde ön gördüğü hedef, OBM'nin hedefleriyle örtüşmektedir. Buna göre A2.2 düzeyindeki bir öğrenci *bazı basit yapıları doğru kullanır ancak hâlâ sistematik olarak temel hatalar yapabilir. Örneğin, zamanları karıştırabilir. Sıfat tamlamasında tamlayan ile tamlanan arasındaki uyumu gerçekleştirmede sorun yaşayabilir. Buna rağmen, çoğunlukla söylemek istediğini ifade eder ve iletişimsel eylemler gerçekleştirir.*

Aşağıda dil yapıları düzeylere göre dağıtılmıştır. Ancak dağılım sıralaması bağlayıcı *değildir*. İletişim ortamlarında yapılar kullanılırken tema ve içerikle uyumuna, gerçek iletişimsel ortamlarla uygunluğuna ve basitten zora doğru öğretilmesine dikkat edilmelidir.

A1.1 Düzeyi Dil Yapıları

Ses bilgisi	Ünsüzler, uzun ünlüler (ي، و، ا)، kısa ünlüler (fetha, damme, kesra), ilk okuma için yardımcı işaretler (şedde, sukûn vb). Ayrıca sesletime yönelik yapısal etkinlikler.
Belirlilik-belirsizlik	ال (Biçim ve anlam bakımından belirlilik öneğine yönelik etkinlikler)
Erillik-dişillik	التاء المربوطة
Tonlama	Yapısal bir işlev olarak tonlamanın iletişimsel amaçlar için kullanılması (Soru edatını kullanmadan tonlama yoluyla soru sormak vb.)
İşaret zamirleri	هذا / هذه
Soru edatları	من، ما، أين، كيف
Evet-hayır soruları	هل...؟ / نعم، لا
Kişi zamirleri (munfasıl zamirler)	أنا، أنت، أنتِ
İyelik zamirleri (muttasıl zamirler)	ي، ك، لك
İlgeçler (harf-i cerler)	إلى، في، من

Zaman zarfları	صباحًا، مساءً، اليوم
Emir kipi	أنتَ / أنتِ (Sınıf içi basit yönergeler)
İsim cümlesi	أنا تلميذ، أنا تلميذة، البيت كبير، الحديقة جميلة.
Sıfatlar	Basit, somut
İsim tamlaması	Basit isim tamlamaları
Sayılar	1-6 arası sayılar
Bağlaçlar	و
İletişimsel ifadeler	صباح الخير، مساء الخير، الى اللقاء، شكرًا، كيف حالك vb.

A1.2 Düzeyi Dil Yapıları

Ses bilgisi	Sesletim, ilk okuma-yazma
Soru edatları	من أين، إلى أين، متى
Kişi zamirleri (munfasıl zamirler)	أنا، أنتَ، أنتِ، هو، هي
İyelik zamirleri (muttasıl zamirler)	ي، لي، لك، له، لها
İlgeçler (Harf-i cerler)	إلى، في، من، عن، على، مع
Zaman zarfları	يوم الأحد، بعد الظهر، قبل أسبوع، هذا الشتاء
Mekân zarfları ve yer bildiren ifadeler	في الشارع، بعيد عن، قريب من، على شاطئ البحر، تحت، فوق، أمام، خلف، قرب
Emir kipi	أنتَ / أنتِ (Sınıf içi basit yönergeler)
İsim cümlesi	هو مسافر، هي مسافرة
Sayılar	7-12 arası sayılar tanıtılmakla birlikte programın sarmallık özelliği dikkate alınarak daha önce öğrenilmiş olan sayılar da kullanılmalıdır.
Varlık-yokluk bildirme	عندي/ما عندي، عندك/ما عندك، عنده/ما عنده، عندها/ما عندها
Bağlaçlar	و، أم
Sıfatlar	Basit, somut
İsim tamlaması	Basit isim tamlamaları
Düzenli çoğullar	Yakın çevreyle ilgili bildik somut sözcükler
İletişim kalıpları	Özür, teşekkür, kabul, ret

A1.3 Düzeyi Dil Yapıları

Sözcük bilgisi	Uluslararası sözcükler (جورج، تليفون، فرنسا، vb.)
Kişî zamirleri (munfasıl zamirler)	أنا، أنتَ، أنتِ، هو، هي، نحن
İyelik zamirleri (muttasıl zamirler)	ي، كِ، كِ، هِ، هِ، هِا، هِا
İlgeçler (harf-i cerler)	إلى، في، من، عن، على، مع
Sıfatlar	Basit, somut ve yer yer soyut sıfatlar
Zaman zarfları	صباح الغد، السبت الماضي، الشتاء القادم، في الساعة السابعة
Mekân zarfları ve yer bildiren ifadeler	Yer zarfları ile diğer yer bildiren ifadelerine yönelik etkinlikler
Miktar zarfları	جداً، كثيراً، قليلاً
Sayılar	13-20 (sıra, miktar, zaman, fiyat)
Emir kipi	أنتَ / أنتِ (Sınıf içi ve sınıf dışı yönergeler)
İsim cümlesi	Öznenin zamir, ad veya tamlama içerdiği cümleler
Şimdiki zaman veya geniş zaman (mudari fiil)	أريد/ لا أريد
İsim tamlaması	Basit, belirtili ve belirtilsiz
Bağlaçlar	و، أم، أو، ثم
Düzenli çoğullar	Kişinin kendisi ve yakın çevresi ile ilgili somut sözcükler
İletişim kalıpları	آه، آسف، يا سلام!، حقاً؟

A2.1 Düzeyi Dil Yapıları

Ses bilgisi	Vurgu-tonlama
Kişî zamirleri (munfasıl zamirler)	أنا، أنتَ، أنتِ، هو، هي، نحن، أنتم
İyelik zamirleri (muttasıl zamirler)	ي، كِ، كِ، هِ، هِ، هِا، هِا، كِمْ
Sayılar	Sıra, miktar, zaman, sayı
Yer-yön zarfları	يمين / يسار، أمام، خلف، بجانب ve شمال / جنوب / شرق / غرب
Emir kipi	Sosyal yaşama ilişkin basit yönergeler (أنتَ، أنتِ، أنتم)
Zaman zarfları	غداً،....القادم، أمس،.....الماضي
Mudari fiil	أحب / لا أحب

Gelecek zaman	أنا+سـ çekimi
Mâdi fiil	أنا çekimi
Fiil cümlesi	Fiil cümlesinde sözcük sıralaması
Sıfat tamlaması	Somut ve soyut sıfatların kullanılması, sıfat tamlamasında cinsiyet uyumu
Bağlaçlar	لكن، لكنّ، لأنّ
Düzenli ve düzensiz çoğullar	Öğrencinin kendisi ve yakın çevresiyle ilgili somut sözcükler

A2.2 Düzeyi Dil Yapıları

Cümle bilgisi	Fiil ve isim cümlelerinde kelime dizilişi, öğeler arasında temel düzeyde yapısal ilişkilerin bağlamsal ve iletişimsel ortamlarda kullanılması
Kişî zamirleri (munfasıl zamirler)	أنا، أنت، أنتِ، هو، هي، نحن، أنتم، هم
İyelik zamirleri (muttasıl zamirler)	ي، ك، كِ، ه، هـ، ها، هنا، كم، هم
Sayılar	Sıra, miktar, zaman, sayı
Yer-yön zarfları	يمين، يسار، أمام، خلف، بجانب ve شمال، جنوب، شرق، غرب
Zaman zarfları	أبدًا، دائمًا، كل يوم، غالبًا، أحيانًا
Mudâri fiil	أنا، أنت، أنتِ çekimleri
Gelecek zaman	أنا، أنت، أنتِ çekimleriyle gelecek zaman eki سـ üzerinde durulur.
Mâdi fiil	أنا، أنت، أنتِ çekimleri
Fiil cümlesi	Mâdi ve mudâri yapıdaki fiillerle kurulmuş ve bağlamları iyi yapılandırılmış cümleler
Sıfat tamlaması	Soyut ve somut sıfatlar
İsm-i tafdil	“Ali, Ahmet’ten daha uzundur.” gibi karşılaştırma ve üstünlük derecelerini ifade eden yapılar.
Bağlaçlar	لكن، لكنّ، لأنّ، إذن، لذلك
Düzensiz çoğullar	Kişinin kendisi ve yakın çevresiyle ilgili bildik somut sözcükler
İletişim kalıpları	كل شيء على ما يرام، كل عام وأنتم بخير، هيا بنا، الله يشفيك، سلامتكم! vb.

13. ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

Aşağıda programın hayata geçirilmesi aşamasında İlköğretim Arapça Dersi Öğretim Programı kullanıcısına fikir verecek etkinliklerden bazı örnekler verilmiştir. Bu etkinlikler dinleme, okuma, karşılıklı konuşma, sözlü anlatım ve yazma becerilerine göre verilmiştir. Ancak programın öngördüğü etkinlikler sadece bunlar ile sınırlı değildir. Programın kullanıcısı bu 15 etkinliği yol gösterici örnekler olarak görmelidir.

Etkinlik I

Düzey ve Beceri: A1.1 – Dinleme, Yazma

Kazanımlar:

- Dinlediği ifadelerde/metinlerde geçen sayıları ayırt eder.
- 1-6 arası sayıları yazar.

Süre: 40 dakika

Araç-Gereç: Çalışma kâğıdı

Süreç: 1-6 sayılarla ilgili aşağıdaki şarkıyı öğrencilerle beraber söyleyin ve onların tekrar etmelerini sağlayın. Daha sonra söylenen şarkıyı çalışma kâğıtlarına yazmalarını isteyin.

Değerlendirme:

- Sayıları doğru anladılar ve ayırt ettiler.
- Sayıları doğru yazdılar.

Etkinlikte kullanılması önerilen şarkı:

واحد، اثنان
معجون أسنان
ثلاثة، أربعة
اليوم جمعة
خمسة، ستة
عندي قطعة

Etkinlik II

Düzey ve Beceri: A1.1 – Sözlü Anlatım

Kazanım:

- Aile bireylerini fiziksel özellikleriyle tarif eder.

Süre: 40 dk.

Süreç: Aşağıdaki süreci takip ediniz.

1. Öğrencilerden ayağa kalkmalarını ve birbirleriyle tokalaşmalarını isteyiniz. Bu şekilde öğrencileri etkinliğe hazırlayınız. Bu etkinlik sadece öğrencilerin bedensel yolla öğrenmelerini sağlamayacak, aynı zamanda psikomotor becerilerini de harekete geçirecektir.
2. Öğrencilere, aile ile ilgili bir parmak oyunu oynayacaklarını söyleyin.
3. Aşağıdaki şiirin ilk dizesini okuyup buna karşılık gelen parmak hareketini canlandırınız.
4. Öğrencilerin söylediklerinizi ve yaptığınız hareketi tekrarlamalarını sağlayınız.
5. Öğrencilerin sesletimlerini kontrol ediniz.
6. Bu defa ikinci ve üçüncü dizeleri okuyunuz. Öğrencilerin söylediklerinizi tekrarlamalarını ve el hareketlerinizi takip etmelerini sağlayınız.
7. Birinci, ikinci ve üçüncü dizeleri öğrenciler bağımsız bir şekilde yapmaya kadar tekrarlayınız.
8. Sonra diğer dizelere geçiniz ve öğrencileri aynı uygulamaya tabi tutunuz.
9. Sonunda tüm şarkıyı hep birlikte parmak oyunuyla icra ediniz.
10. Aile bireylerinin fiziksel özelliklerine ilişkin olarak şarkıda geçen uzun, küçük, büyük vb. kavramlar üzerinde öğrencilerin konuşmaları sağlanır.

Parmak oyununda kullanılabilecek şarkının dizeleri ve her dizeye karşılık gelen el hareketleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Şarkının Dizeleri

1. الأب طویل، والأُم طویلة
2. الأخ کبیر
3. والأختُ صغیرة
4. أين الطفلة؟ أين الطفلة؟
5. إنغااa

El Hareketleri

1. Önce işaret parmaklarınızı, ardından orta parmaklarınızı gösteriniz. İki elinizi de kullanınız. Bu esnada başparmağınızla birlikte diğer parmaklarınızı kapalı tutunuz.
2. İki elin yüzük parmağını, işaret ve orta parmakların yanına getirip gösteriniz.
3. Şimdi serçe parmaklarınızı gösteriniz. Geriye sadece başparmak kalsın.
4. Bu defa elinizi yumruk yapınız. Sadece başparmaklarınızı oynatınız.
5. Ellerinizi kulaklarınıza götürünüz.
6. Tek elinizle dışarıyı gösteriniz.

Etkinlik III

Düzey ve Beceri: A1.1 – Sözlü Anlatım

Kazanım:

- Bir görselin temel somut özelliklerini tek sözcüklü ifadelerle tarif eder.

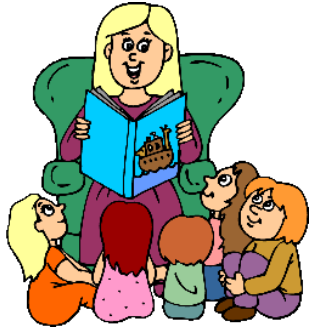
Süre: 40 dk.

Araç-Gereç: Somut ve belirgin özellikleri olan nesnelerin görselleri ya da gerçek nesneler.

Süreç: Daha önce öğrenilen sıfat, renk vb. betimleyici sözcüklerin çağrışımı.

- Sınıf, 5'er kişilik gruplara ayrılır.
- Her grup kendine bir takım ismi verir.
- Her gruba bir görsel sunulur, diğer gruplar seyirci olur.
- Grup üyeleri, görseldeki nesneyi yalnızca birer sözcük kullanarak niteler/betimler.
- Bir grup üyesi birden fazla sözcük kullanabilir.
- Her grup için tahtada birer puanlama bölümü açılır ve her söylenen sözcük, öğretmen tarafından bu bölüme yazılır.
- Her görsel için 60 sn. süre verilir. Bu süre öğrenci düzeyine göre esneyebilir.
- Etkinlik sonunda her sözcük 1 puan değerinde sayılır ve en çok puan alan grup galip gelir.
- Gruptaki tüm üyeler en az birer sözcük söylemelidir. Söz almayan her grup üyesi için, puanlama sonunda birer puan kesilir.
- Öğrenci sayısı ve süre uygun olduğu sürece bir gruba sunulacak görsel sayısı artırılabilir.

Kullanılabilecek görsellerden örnekler:

Etkinlik IV

Düzey ve Beceri: A1.1 - Yazma

Kazanım:

- Arapçanın seslerini ortografik şekilleriyle yazar.

Süre: 40 dakika

Araç-Gereç: Çalışma kâğıdı

Süreç: Değişik nesnelerin resimlerinden oluşan çalışma kâğıtlarını hazırlayın ve öğrencilere dağıtın. Öğrencilerden nesnelerin isimlerini yazmalarını isteyin.

Değerlendirme: Arap harflerinin başta, ortada ve sonda doğru şekilde yazılıp yazılmadığı kontrol edilir.

طفل

.....

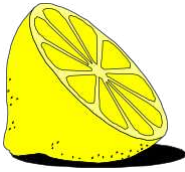
أسد

.....

بطّ

.....

ليمون

.....

جدّ

.....

سيّارة

.....

Etkinlik V

Düzey ve Beceri: A1.2 – Dinleme, Okuma

Kazanımlar:

- Dinlediği zaman dilimleri ve kısa cümleler ile ilgili görselleri bulur.
- Görsellerle desteklendiğinde yazılı materyalde geçen bilgiyi saptar.

Süre: 40 dk.

Araç-Gereçler: Ses kaydı/işitsel metin sunumu, içi boyanabilir görseller içeren çalışma kâğıdı, boya kalemleri.

Süreç

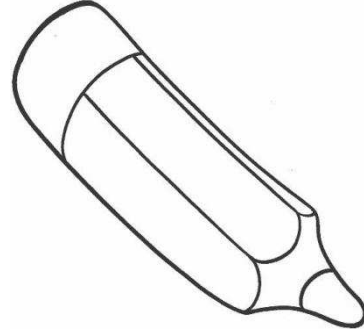
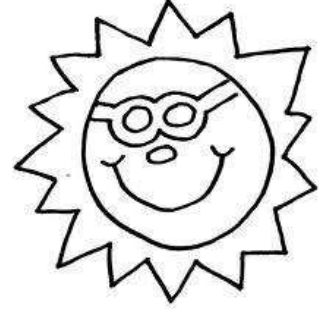
İştilen ifadelerin görseller içerisinde ayırt edilerek boyanması.

- Sunulacak metne uygun boyanabilir görsellerin yanı sıra uyumsuz görseller de içeren çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Daha önce öğrenilen, tanıdık ve basit cümle yapıları öğrencilere çok yavaş olmak şartıyla işitsel olarak sunulur. Bu sunum, öğretmenin okuması yoluyla da yapılabilir.
- Her cümle arasında öğrencilere 5–10 saniye zaman tanınır. Bu sırada öğrencilerden, okunan cümleye uygun olan resmi (varsa) işaretlemeleri istenir.
- Gerekirse okunan cümle, 2–3 kez yavaşça tekrar edilir.
- Tüm cümlelerin okunduğundan ve anlaşıldığından emin olduktan sonra öğrencilere, işaretledikleri görselleri boyamaları için zaman verilir.

Değerlendirme

Öğrencilerin yaptıkları boyamalardan doğru ve yanlış anlaşılmalara açıkça görülebilir. Ancak öğrencilerin kendi hatalarını ve doğrularını değerlendirmelerine olanak sağlamak için tüm sınıf katılımıyla resimler üzerinde konuşulabilir. Bu sırada cümlelerin tekrar okunması ve doğruya vurgu yapılması gerekmez. Yalnızca öğrenciler birbirlerinin çalışmalarını değerlendirmeli (*akran değerlendirmesi*), aralarında tartışmalıdır. Öğretmen bu sırada gözlemci lider konumunda olmalı ve gerek duyduğunda müdahale etmelidir.

Örnek Cümleler ve Görseller

-
- الطِّفْلُ صَغِيرٌ.
 - ذَهَبَ عَلَيَّ صَبَاحًا.
 - الرَّجُلُ فِي الْقِطَارِ.
 - الشَّيْءُ لَذِيذٌ.
 - الْكِتَابُ كَبِيرٌ.
 - الدَّفْترُ عَلَى الطَّائِلَةِ.
 - الْقَلَمُ كَبِيرٌ.
-

Etkinlik VI

Düzey ve Beceri: A1.2 – Dinleme, Karşılıklı Konuşma.

Kazanımlar:

- Duyduğu basit sözcükleri, duyduğu vurgu ve tonlamalara dikkat ederek seslendirir.
- Basit, açık ve anlaşılır günlük konuşmaları takip eder.
- Basit cümle yapıları kullanarak bir gerçek nesne ya da görsel hakkında diyalog çalışması yapar.

Süre: 40 dakika

Araç- Gereç: Renkli kartonlar

Süreç: Kartonlardan hazırlanmış Hacivat ve Karagöz karakterleri günlük konuşma kalıplarıyla konuşturulur. Etkinliğin sonunda öğrencilere diyalog metniyle ilgili anlama soruları sorulur.

حاجيفات : مرحبا يا قراغوز، كيف حالك؟

قراغوز : كيف خالي؟

حاجيفات : كيف حالك؟!

قراغوز : بخير، الحمد لله، ما هذا؟

حاجيفات : هذا كلي.

قراغوز : هذا قلبك؟!

حاجيفات : ماشاء الله! كلي، كلي!!

قراغوز : نعم، أنت غبي.

حاجيفات : ياسلام! أنا أذهب. عندي عمل.

قراغوز : عندك أمل؟ ما أملك؟

حاجيفات : أملي من الله أذن سليم لك!

Değerlendirme

Öğrencilerinize aşağıdaki soruları sorunuz ve cevaplarını birlikte değerlendiriniz:

• ما عند حاجيفات؟

• ماذا يفهم قراغوز؟

• ما أمل حاجيفات؟

Etkinlik VII

Düzey ve Beceri: A1.3 – Dinleme

Kazanımlar:

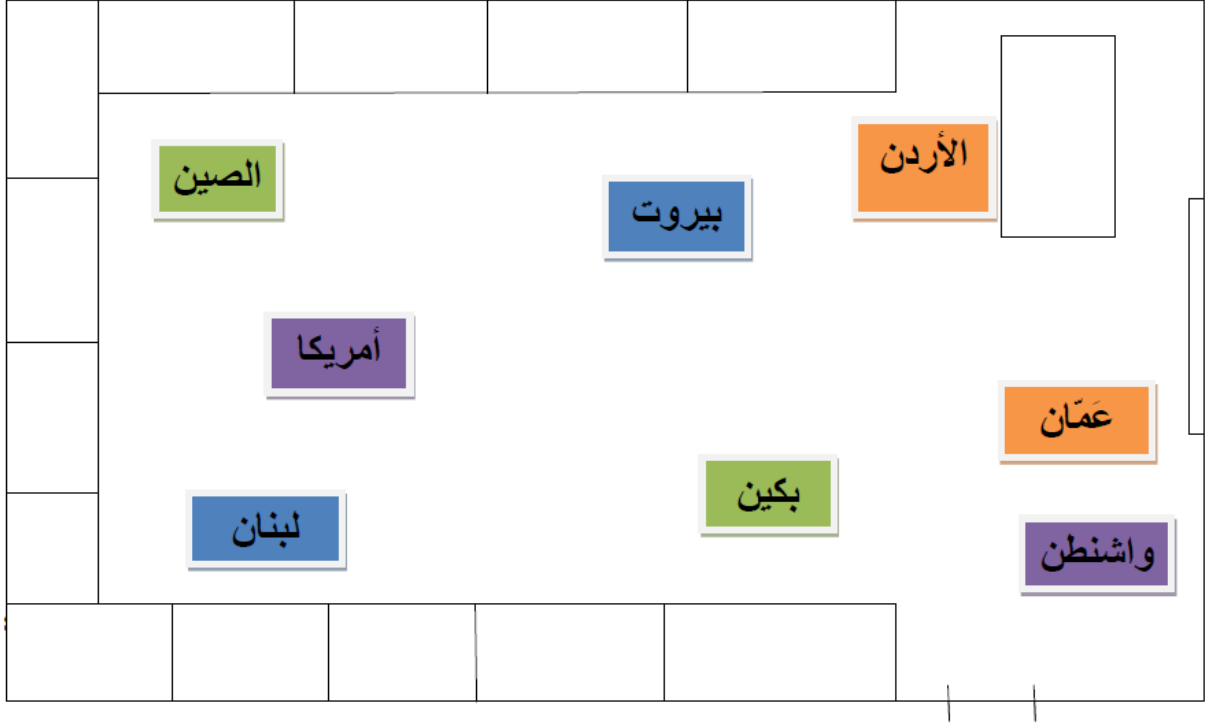
- Yavaş hızdaki basit, açık ve anlaşılır konuşmalarda geçen uluslararası sözcükler, isimler ve yerlere ilişkin bilgiyi ayırt eder.
- Dinlediği basit yönergeleri takip eder.

Süre: 40 dk.

Araç-Gereçler: Ülkelerin ve şehirlerin isimlerinin yazılı olduğu renkli kartonlar.

Süreç: "Meyve Sepeti" oyunu için aşağıdaki süreci takip ediniz:

Renkli kartonlar üzerine belirli ülkelerin ve o ülkelerin başkentlerinin isimlerini yazınız. Bir ülke ile o ülkeye ait başkentin yazılı olduğu kartonların aynı renkte olmasına dikkat ediniz.

Sınıf ortamını aşağıdaki gibi düzenleyiniz:

- Sınıfı dörde bölünüz. Her grup kendine birer meyve ismi bulmalıdır (portakal, muz, kiraz ve elma vb.)
- Dört grup sınıfın birer köşesinde durur.
- Öğretmen, içerisinde yer değiştirme yönergelerinin bulunduğu basit ve kısa cümlelerden oluşan bir metin okur. Bu süreçte öğretmen, çok yavaş ve anlaşılır bir okuma gerçekleştirilmeli, yönerge cümlelerinden sonra 1-2 sn. duraksamalı ve zaman tanımalıdır.

- Öğrencilerin görevi, metin içerisindeki yönergeleri fark ederek yönergeyi yerine getirmektir.
- Yönergeyi yanlış uygulayan grup ya da grup üyeleri oyundan çıkar. Kalan üyelerle oyun devam eder.

Metin Örneği

- البرتقال لذيذ وهو في عَمَّان. والتفاح في أمريكا.
- يذهب الموز إلى عاصمة أمريكا.
- الكرز في لبنان. والتفاح في عاصمة لبنان.
- يذهب البرتقال إلى عاصمة أمريكا. ويذهب الموز إلى لبنان...

Değerlendirme

Bu etkinlikte izlenecek olan değerlendirme yöntemi süreç odaklı değerlendirmedir. Öğrencilere yanlış yerde durdukları vb. düzeltmeler verilmemeli, oyun içerisinde akran değerlendirmesi ve öz değerlendirme yaptırılmalıdır. Oyun içerisinde hatalı yerde duran grubu kimse fark etmediği takdirde, bir sonraki yönerge buna göre düzenlenmeli, öğrencilerin hatayı anlamaları ve doğruyu bulmaları sağlanmalıdır.

Etkinlik VIII

Düzey ve Beceri: A1.3 – Karşılıklı Konuşma

Kazanım:

- Bilgi edinmek için sorular sorar.

Süre: 40 dakika

Araç- Gereç: Çalışma kâğıdı, resimler

Süreç: Hayvan ve mekân resimleri hazırlanır. Bu resimleri kullanarak öğrencilerin birbirine soru sormaları ve cevap vermeleri istenir.

أين يعيش...؟

الدلفين

الكلب

الدبّ

الجمال

الأسد

البحر

الصحراء

الكوخ

الغابة

الجبل

- أين يعيش الأسد؟
- في الغابة.

- أين يعيش الدلفين؟
- في البحر.

Değerlendirme

Öğrencilerinizin konuşma/sunum esnasında göstermiş oldukları performanslarını değerlendirmek için şu ölçütleri kullanabilirsiniz:

- Kelimeleri iletişim bozmayacak düzeyde doğru telaffuz etti.
- İletişim açısından doğru cümleler kurdu.
- Vurgu ve tonlamalara dikkat ederek konuştu.
- Süreyi etkili kullandı.
- Sesi herkes tarafından duyulabiliyordu.

Etkinlik IX

Düzey ve Beceri: A1.3 – Karşılıklı Konuşma, Okuma

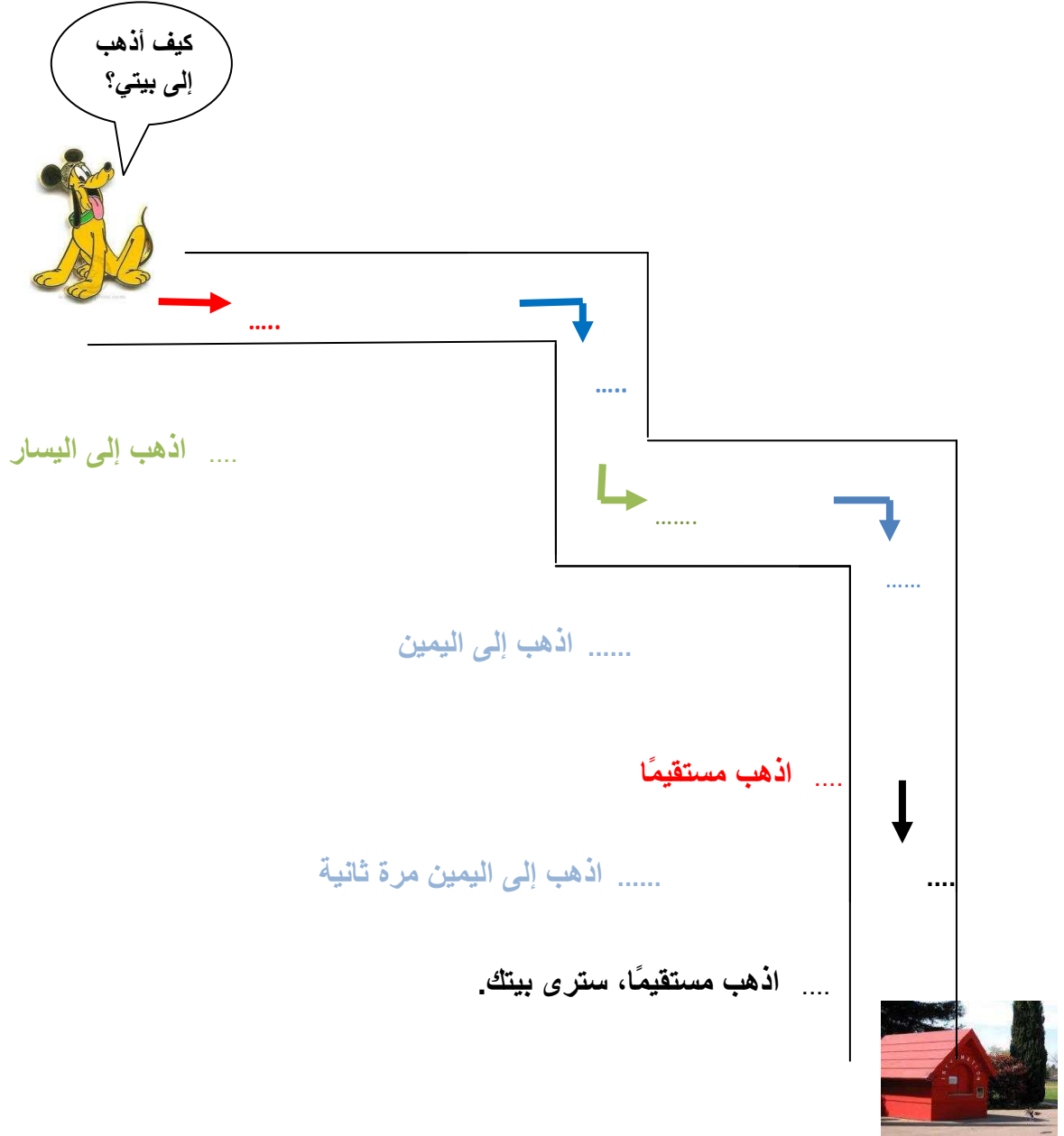
Kazanım:

- Kısa ve basit yönergeleri takip eder.

Süre: 40 dk.

Araç- Gereç: Çalışma kâğıdı, resim, boya kalem

Süreç: Öğrencilerinizden okların rengine göre yönergeleri söylemelerini boşluk bırakılan yerlere renklere göre uygun rakamları eşleştirerek yazmalarını isteyiniz.

Değerlendirme

Öğrencilerinizin konuşma esnasında yönergeleri doğru sıralamasını, vurgu ve tonlamaya dikkat ederek konuşmasını değerlendirmek için kullanabilirsiniz.

Etkinlik X

Düzey ve Beceri: A1.3 - Okuma

Kazanım:

- Görsellerle desteklendiğinde okuduğu metinde geçen yer, zaman, kişi ve konuyu belirler.

Süre: 40 dk.

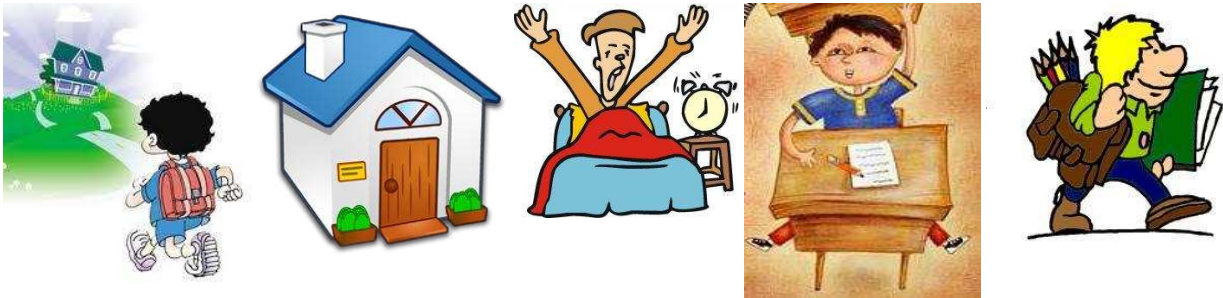
Araç-Gereçler: Okuma metni, metinde geçen yer, zaman, kişi ve konuyla ilgili resimler içeren çalışma kâğıdı, metinde geçen yer, zaman, kişi ve konunun yazılı olduğu fişler, yapıştırıcı.

Süreç: Okuma metni ile ilgili görsellerle fişlerde yazılı olan bilgilerin eşleştirilmesi.

- Öğrenciler için daha önce okumadıkları ancak çok tanıdık ifadelerden oluşan oldukça kısa ve basit bir metin hazırlanarak dağıtılır.
- Öğrencilere 15 dk. süre verilerek dağıtılan metni sessizce okumaları istenir.
- Hazır olduğunu belirten öğrenciler varsa, metinde geçen yer, zaman, kişi ve konu ile ilgili görsellerin bulunduğu çalışma kâğıdı ve fişler öğrencilere dağıtılır. Okuma metni toplanır.
- Öğrencilerden, ellerindeki fişleri, ilgili resimlerin altına yapıştırmaları istenir.
- Etkinlik bitiminde, gönüllü bir (süreye göre birkaç) öğrenciden metni yüksek sesle okumaları istenir.

Metin ve Görsel Örneği

هذا علي وهو طالب. هوفي بيت جميل. يستيقظ صباحًا ويذهب إلى المدرسة. هو طالب ناجح.

يستيقظ صباحًا.

يذهب إلى المدرسة.

هو طالب ناجح.

هذا علي، وهو طالب.

هوفي بيت جميل.

Değerlendirme: Yanlış yapıştırılan fişlerin nedeni sorularak öğrenciler (من؟ / أين؟) vb. soru-cevaplarla doğru cevaplara ulaştırılmalıdır. Sesli okuma sırasındaki hataların düzeltilmesinde hata düzeltme stratejilerine dikkat edilmelidir.

Etkinlik XI

Düzeý ve Beceri: A2.1 – Yazma.

Kazanımlar:

- Bildiği sıradan konularla ilgili açık ve basit sorulara cevap verir.
- Okuduğu metne ilişkin sorulara cevap verir.
- Kişisel formları yönergelerine uygun doldurur.

Süre: 40 dk.

Süreç: Aşağıdaki süreci takip ediniz.

1. Öğrencileri ikili gruplara ayırarak aşağıdaki sorulara cevap vermelerini sağlayınız.

1. أي حيوانات تعرفها؟

2. هل في بيتك حيوان؟

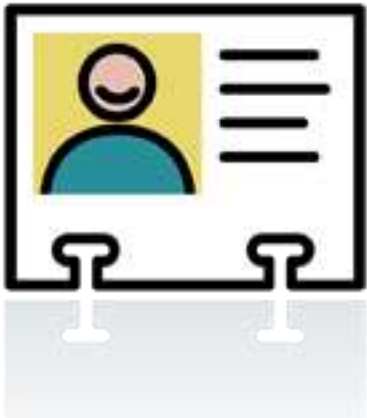
2. Aşağıdaki kayıp ilanını okuyunuz. İlanı veren kimdir?

مفقود قطة!!!

اسم القطة "صارمان". لونها أصفر. هي 12 سم.
عمرها ستة أشهر. تشرب الحليب. وتنام في
السلة. للاتصال: 13513523
خالد

3. Aşağıdaki kimlik kartını yukarıdaki ilana göre doldurunuz.

1. الاسم: _____
2. العمر: _____
3. الطول: _____
4. اللون: _____
5. الطعام: _____
6. صاحب القطة: _____
7. رقم الهاتف: _____

Etkinlik XII

Düzeş ve Beceri: A2.1 – Karşılıklı Konuşma

Kazanımlar:

- Konuşmalarında günlük ilişkilerin gerektirdiğı ifadeleri yerinde kullanır.
- Bildiğı sıradan konularla ilgili açık ve basit sorulara cevap verir.
- İletişim esnasında günlük yaşamıyla ilgili basit cümlelerle betimlemeler yapar.
- İletişim esnasında duruma uygun vurgu ve tonlamalar kullanır.

Süre: 40 dk.

Araç-Gereç: Konuya uygun görsel içerikli flaş kartlar.

Süreç: Yaratıcı drama süreçleri

Bu etkinlikle bireyin zihinsel, psikomotor, iletişimsel ve yaratıcı yetilerini harekete geçirmek hedeflenmektedir. Bu nedenle süreçte öğrenciye müdahale etmemek önemlidir.

- Sınıf ortamı, öğrencilerin serbestçe dolaşacağı biçimde düzenlenir. Bunun için sıralar duvarlara itilebilir, mümkünse sınıftan çıkarılabilir ya da uygun bir mekân seçilebilir.
- Öğrencilerin iletişim esnasında kullanmaları beklenen sözcükler, ifadeler ve söz öbekleri, flaş kartlarla görsel ve yazılı olarak öğrencilerin görebileceğı çeşitli yerlere yerleştirilir.
- Öğrencilerin mekânda serbestçe ve dağınık dolaşmaları istenir.
- Öğrenciler dolaşırken sırasıyla “hayatta en çok üzüldüğünüz/ sevindiğiniz/ korktuğunuz günü hatırlayın. O gün ne olmuştu, düşünün” şeklinde yönerge verilir. Bunun için öğrencilere yeterli süre tanınır.
- Öğrencilerden oldukları yerde durmaları ve hemen sağlarındaki/sollarındaki kişiyle eşleşmeleri istenir. İçlerinden biri A, diğeri B olur.
- A'lar, pazarda kaybolmuş bir çocuktur. B'ler ise onu bulan ve annesine götürmeye çalışan yetişkinlerdir. Bu aşamada derse, konuya ve düzeş uygun farklı bir kurgu verilebilir.
- Öğrencilere, çevrelerinde gördükleri ifadelerden yararlanarak birer diyalog oluşturmaları söylenir. Bu aşamada performans sergileme yoktur, her grup aynı anda başlamalıdır. Bunun için öğrencilere gereken süre tanınır.
- Öğretmenin işaretiyle grup sessiz konuma gelir ve (süre ve diğeri olanaklar elverdiği ölçüde) her grup bulunduğu yerde sırayla performansını sergiler, diğeri seyircidir.

- Bir sonraki aşama rol değişimidir. B'ler pazarda kaybolmuş çocuk, A'lar ise B'leri annelerine ulaştırmaya çalışan yetişkinlerdir.

Flaş Kart ve Diyalog Örnekleri

- أهلاً!
- مرحباً.
- أنت حزين؟
- نعم.
- أين أمك؟
- عند بائع الخضار!
- هذه أمك؟
- لا.
- عندها شعر طويل؟
- نعم.
- عندها معطف أزرق؟
- نعم.
- هل هي سمراء أم شقراء؟
- شقراء.
- هذه أمك؟
- نعم! شكراً لك!
- عفواً.
- إلى اللقاء!
- إلى اللقاء!

Etkinlik XIII

Düzey ve Beceri: A1.3 - Yazma

Kazanım:

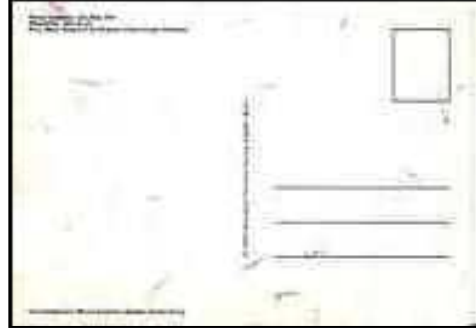
- Çok kısa ve basit cümlelerle kartpostal veya mektup yazar.

Süre: 40 dakika

Araç-Gereçler: Çalışma kâğıdı

Süreç:

1. Öğrencilerinize kartpostal şeklinde hazırlanmış çalışma kâğıtlarını dağıtınız.
2. Öğrencilerinizden bir arkadaşına tatil anılarını anlatan kısa bir metin yazmalarını isteyiniz.
3. Öğrencilerinizden yazdıklarını sınıf ortamında okumalarını isteyebilirsiniz.

Değerlendirme

Öğrencilerinizin yazdıklarını toplayarak performanslarını değerlendirmek için şu ölçütleri kullanabilirsiniz:

1. Kartpostal yazımında gerekli öğeleri (hitap, sonlandırma vb.) yerinde kullandı.
2. Yazısı okunaklı ve anlaşılırdı.
3. Bağlaçları yerinde kullandı.

Puanlamayı yaparken öğrencinin beklenenin üzerinde bir performans sergilediğini düşünüyorsanız “4 = çok iyi”, beklenen düzeyde ise “3 = iyi”, beklenenin altında ve birkaç hatayla gerçekleştiğini düşünüyorsanız “2 = kötü”, önemli ve çok sayıda hata olduğunu düşünüyorsanız “1 = çok kötü” şeklinde yapabilirsiniz.

Etkinlik XIV

Düzey ve Beceri: A2.2 - Yazma

Kazanımlar:

- Yazılarında betimleyici ifadeler kullanır.
- Yazılarında günlük yaşamından örnekler ve temel ifade kalıpları kullanır.
- Kısa metinler/biyografiler yazar.
- Söz öbeklerini ve basit kısa cümleleri temel bağlaçlarla bağlar.
- Basit yazılı bir metnin anahtar sözcük ve cümlelerini seçerek yeni bir metin oluşturur.

Süre: 40 dk

Araç- Gereç: Çalışma kâğıdı

Süreç

1. Öğrencilerinize sorular ve baloncuk içinde cevap seçenekleri olan çalışma kâğıtlarını dağıtınız. Sorular ve cevaplar aynı renkte olmalıdır.
2. Öğrencilerinizden sorulara uygun cevapları seçerek kısa bir metin yazmalarını isteyiniz.
3. Günlük yaşamı ifade eden cümlelerde temel bağlaçları kullanmalarını sağlayınız.
4. Öğrencilerinizden yazdıklarını sınıf ortamında okumalarını isteyiniz.

Değerlendirme

Öğrencilerinizin yazdıklarını toplayınız. Performanslarını değerlendirmek için şu ölçütleri kullanabilirsiniz:

- İletişim açısından doğru cümleler kurdu.
- Bağlaçları yerinde kullandı.
- Yazısı okunaklı ve anlaşılırdı.

ماذا سيفعل علي في العطلة الصيفية؟

— إلى أين سيذهب في العطلة الصيفية؟

— وكيف سيصل إليها؟

— وكم يوماً سيبقى هنا؟

— مع من سيذهب إليها؟

— أين سيسكن فيها؟

— متى سيذهب إليها؟

— ومتى سيرجع منها؟

Etkinlik XV

Düzey ve Beceri: A2.2 – Konuşma (Karşılıklı-Konuşma), Yazma

Kazanım

- Hoşlanıp hoşlanmadıkları hakkında konuşur.
- Yazılarında günlük yaşamından örnekler ve temel ifade kalıpları kullanır.

Süre: 40 dk.

Araç-gereç: Çalışma kâğıdı

Süreç: Öğrencilere boş çalışma kâğıtları dağıtılır. Onlardan yiyecek ve içeceklerden hoşlandıkları ve hoşlanmadıklarını belirten bir liste yapmaları istenir. Sonra hoşlandıkları ve hoşlanmadıklarından anlamlı cümleler yazıp sınıfa sunmaları istenir.

أحب	لا أحب
الشاي	القهوة
جب	خبز
عناب	خوخ
موز	عصير الليمون

Değerlendirme

Öğrencilerin Arapça iletişim becerilerinin yanı sıra sunum becerileri de değerlendirmeye tabi tutulur.

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Avrupa gelişim dosyası

Bir öğrencinin yabancı dil öğrenme sürecindeki başarı ve kazanımlarını içeren belge, dil pasaportu, dil öğrenim geçmişi (biyografisi), dil dosyasından oluşmaktadır.

Bilişsel alan

Düşünceye dayalı eğitsel hedeflerin sınıflanması yöntemidir. Bloom'un sınıflandırma yöntemi olarak da bilinir. Bloom bilişsel alanı en düşük düşünce seviyesinden en yükseğe doğru bilgi, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme olmak üzere altı düzey hâlinde tasarlamıştır.

Bireyselleştirilmiş öğretim

Her öğrencinin kendi yetenek düzeyine uygun bir biçimde yönlendirilmesini, kendi düzeylerine uygun öğrenme tekniklerinin uygulanmasını ve sonuçta her bireyin kendine özgü düzeylerde davranmasını ön gören bir öğretim sistemidir. Literatürde Keller Planı olarak da geçmektedir.

Dil becerileri

Dili kullanma becerileridir (dinleme, konuşma, okuma, yazma gibi).

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (AOB)

Avrupa ülkelerinde dil öğretim programlarını, program yönergelerini, sınav ve ders kitapları vb. konulardaki çalışmaları yönlendirmek için ortak bir çerçeve sunmak amacıyla Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan metindir. Bu metinde yabancı dil öğrenenlerin, bu dili iletişim kurmada kullanabilmek için neleri bilmeleri ve bu dilde etkinlik kazanmak için hangi bilgi ve yetilerini geliştirmeleri gerektiği kapsamlı bir şekilde açıklanmıştır. Başvuru metni aynı zamanda, yabancı dil öğrenenlerin gerçekleştireceği ilerlemenin öğrenmenin her aşamasında ve yaşam boyu öğrenme temeliyle ölçülebilmesini sağlayan dil yeterlilik düzeylerini de tanımlamaktadır.

Dil yeterlilik seviyeleri

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde yer alan ve başarı düzeyini belirleyen A1-C2 düzeylerini kapsar.

Duyuşsal alan	İnsana kazandırılmak istenen duygular, tercihler, değerler, ahlaki kurallar, istek ve arzular, güdüler ve yönelimlerden oluşan sistemdir.
Eylem odaklı yaklaşım	Dilin kullanımı dışındaki becerilerin de ilave edildiği, dil öğrenenin sosyal bir aktör olarak farklı koşul ve bağlamda, tamamlanması beklenen görevleri ve işleri yerine getirme fikridir.
İletişimci/iletişimsel yaklaşım	Öğrenci için anlamlı olan sözlü ve yazılı iletişim etkinliklerine ağırlık verilen öğrenci merkezli öğretim yaklaşımıdır.
İletişim becerisi	Öğrencinin olası konuşma durumlarında belirli yapıları kullanarak duruma uygun tepki vermesidir. Yabancı dil öğretim yöntemlerinden iletişimci yaklaşımda hedeflenen ve bir dili iletişim ihtiyacını karşılamaya yönelik bir ortamda ve uygun bir biçimde kullanarak karşılıklı anlaşmayı sağlayan beceridir.
Kültürler arası empati geliştirme becerisi	Öğrencinin kendi kültürünün yanı sıra öğrendiği yabancı dilin kültürüne karşı hoşgörölü davranma becerisidir.
Ortografi	Bir dilin seslerini temsil eden harfleri yazma, yazıyı satır üzerinde ayarlama vb. kurallar bütünü.
Öğrenme stratejileri	Öğrenen kişinin öğrenme sırasında gerçekleştirebileceği ve onun kodlama sürecini etkilemesi umulan davranışlar ve düşüncelerdir.
Sarmal programlama yaklaşımı	Daha önce öğrenilmiş olan konuların gerektikçe tekrarlanıp genişletildiği yaklaşıma göre hazırlanmış programdır.
Sözce	Konuşmada iki susku arasında yer alan söz zinciri parçası.
Süreç odaklı yazma	Öğrencinin yazma etkinliği öncesinde yazıyı planlama, yazma sürecini hayata geçirme, yazıyı gözden geçirme, son okuma ve değerlendirme gibi aşamalardan geçirilerek bir yazma görevini tamamlamasını öngören yaklaşımdır. Bu yaklaşıma göre yazma etkinliği üründen çok süreç aracılığıyla tasarlanır.

KAYNAKÇA

- Altınırdört, Gonca (2010). Yabancı Dil Öğretiminde Nasıl Bir Ölçme-Değerlendirmeye Gerektir Vardır? *Kuramsal Eğitimbilim*, 3 (2), 175-200. www.keg.aku.edu.tr adresinden 05.06.2011 tarihinde erişilmiştir.
- Atılğan, Hakan; A. Kan; N. Doğan (2006). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Campbell, C. and H. Kryszevska (1992/2003). *Learner-based Teaching*. Oxford University Press.
- Demirel, Özcan (2007). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Demirel, Özcan (2006). *Eğitimde Çoklu Zekâ*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Demirel, Özcan (2003/2010). *Yabancı Dil Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Doğan, Hıfzı (1997). *Eğitimde Program Tasarımı*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Doğan, Hıfzı (1996). *Analiz ve Program Hazırlama*, Simurg kitabevi.
- Erden, Münire (1995). *Eğitimde Program Değerlendirme*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Doğanay, Ahmet (2006). *Beyin Uyumlu Öğrenme*. Adana: Nobel Kitabevi.
- Kara, Şeref (2004). Anadili Edinimi ve Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XVII (2), 295-314.
- Küçükahmet, Leyla (2009). *Program Geliştirme ve Öğretim*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Küçükahmet, Leyla (2006) *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Larsen-Freeman, D. (2000/2003). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford University Press.
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (2004). *İlköğretim (1-5. Sınıflar) Türkçe Öğretim Programı*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (2011). *İlköğretim (4-8. Sınıflar) Fransız Öğretim Programı*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (2011). *İlköğretim (4-8. Sınıflar) Almanca Öğretim Programı*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2000). *Atatürkçülükle İlgili Konular*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- Millî Eğitim Temel Kanunu, <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/88.html> adresinden 16.06.2011 tarihinde erişilmiştir.

- Avrupa Konseyi (2009). *Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme-Öğretme-Değerlendirme* (Çev. TTKB Komisyonu). Ankara: MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Özçelik, Durmuş A. (2010). *Eğitim Programları ve Öğretim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Özçelik, Durmuş A. (2010). *Okullarda Ölçme ve Değerlendirme Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Pearson Longman (t.y.) *Teachers Guide to the Common European Framework*, Pearson Longman.
- Richards, C. and T. Rodgers (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.
- Suçin, Mehmet H. (2009). Arapça Çeviri Geleneği: Altın Dönem. *Journal of Turkish Studies / Türklük Bilgisi Araştırmaları*, Festschrift in Honor of Cem Dilçin II, 33 (2), (111-138).
- Suçin, Mehmet H. (2002). Ta‘lîm el-Luğa el-Arabiyye fî Turkiyâ: el-Lisânu Mutala‘sim vel-Menâhic Rakîke [Türkiye’de Arapça Öğretimi: Eleştirel Bir Yaklaşım]. *al-Ma‘rifa*, 90, 24-30.
- Turgut, M. Fuat ve Y. Baykul (2010). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Ün, Kamile A. (2002). *Aktif Öğrenme*. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.
- Vardar, Berke (1998). *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: ABC Kitabevi A.Ş.